

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán rodinné politiky města Benešov

na období 2022 až 2026

ANALYTICKÁ, NÁVRHOVÁ A IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Dokument „Plán rodinné politiky“ byl zpracován v rámci projektu „Podpůrné prováděcí dokumenty k trvale udržitelnému rozvoji“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/18_092/0014649, spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

Zadavatel:

Město Benešov

Masarykovo náměstí 100, 256 01 Benešov, IČ: 00231401

tel.: +420 317 754 111, web: <https://www.benesov-city.cz/>

Zpracovatel:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Moravská 958/95, 700 30 Ostrava, IČ: 28576217, DIČ: CZ28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

Zpracováno v úzké součinnosti se zadavatelem (město Benešov) a pracovní skupinou, která vznikla za účelem tvorby Plánu rodinné politiky.

Realizační tým:

- Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D. – vedoucí týmu projektového managementu
- Ing. Ivana Foldynová, Ph.D. – expert pro oblast regionálního a komunitního rozvoje
- PhDr. Andrea Hrušková – expert v oblasti zdravotní, sociální, rodinné a seniorské politiky
- Mgr. Petra Koprajdová – expert v oblasti strategického a komunitního plánování
- Bc. Linda Vyvialová – expert v oblasti strategického a komunitního plánování
- Ing. David Kubáň – expert v oblasti socioekonomických analýz, GIS a demografických prognóz a kol.

Zpracováno ke dni 5. 10. 2021

OBSAH

Seznam zkratk	5
Metodika zpracování	6
Harmonogram / Milníky tvorby Plánu rodinné politiky	6
Členové pracovní skupiny	7
ANALYTICKÁ ČÁST	8
1 Vymezení rodinné politiky	8
1.1 Oblasti rodinné politiky	10
1.2 Koncepční ukotvení rodinné politiky v Benešově	12
2 Reflexe strategií a koncepcí ve vazbě na rodinnou politiku	12
2.1 Národní a krajské dokumenty	12
2.2 Krajské dokumenty	15
2.3 Městské dokumenty	16
3 Popis území a jeho charakteristika ve vztahu k rodinné politice	20
3.1 Vývoj a prognóza obyvatel	20
3.2 Porodnost	23
3.3 Proces stárnutí a úmrtnost	24
3.4 Sňatky a rozvody	25
3.5 Faktory ovlivňující životní styl obyvatelstva	27
3.5.1 Bydlení	27
3.5.2 Vzdělání	29
3.5.3 Nezaměstnanost	30
3.5.4 Veřejné služby	31
3.5.5 Bezpečnost	34
4 Cílové skupiny rodinné politiky města Benešov	34
4.1 Rodiny s dětmi a mládeží do 20 let	34
4.2 Vícegenerační domácnosti se seniorem	35
4.3 Senioři	36
4.4 Neformální pečovatelé	37
5 Průzkum mezi obyvateli města	38
5.1 Spokojenost obyvatel s oblastmi života	39
5.2 Rodinná politika	48
6 SWOT analýza	67
NÁVRHOVÁ ČÁST	69
Tematická oblast A: Politika zdravé rodiny	70
Tematická oblast B: Podpora mezigenerační solidarity	79
Tematická oblast C: Podpora skupin se specifickými potřebami (neformální péče, PAS, osoby se specifickými komunikačními potřebami)	83
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	85
7 Způsob implementace	85
7.1 Mechanismy řízení a vymezení zodpovědnosti	85
7.1.1 Systematizace kompetencí při realizaci PRP	85
7.2 Monitoring, hodnocení a aktualizace PRP	87

7.3	Indikátorová soustava	87
	Indikátory dopadů	88
	Indikátory výstupů.....	89
8	Přílohy	90
8.1	Tabulky	90
9	Zdroje.....	92

SEZNAM ZKRATEK

BIS	Bibliograficko-informační služba
CAS	Centra adiktologických služeb
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
DPS	Domov s pečovatelskou službou
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropské strukturální fondy
GF	Grantový fond
HZS	Hasičský záchranný sbor
KD	Kulturní dům
KIC	Kulturní a informační centrum Benešov, s.r.o.
KPSS	Komunitní plán sociálních služeb
KÚ	Krajský úřad
MA21	Místní agenda 21
MAP	Místní akční plán
MD	Mateřská dovolená
MěP	Městská policie
MĚSZ	Městská sportovní zařízení Benešov, s.r.o.
MěÚ	Městský úřad
MIOS	Městský informační orientační systém
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MRR	Méně rozvinuté regiony
MSZ	Městská sportovní zařízení Benešov
MŠ	Mateřská škola
MUD	Muzeum umění a designu Benešov
MVS	Meziknihovní výpůjční služba
NDC	Nízkoprahové denní centrum
NIPI	Národní institut pro integraci osob
NNO	Nestátní nezisková organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OC	Obchodní centrum
OI	Odbor investic
OP	Operační program
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OSVZ	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
OŠKS	Odbor školství, kultury a sportu
PMS	Probační a mediační služba
PO	Příspěvková organizace
POU	Pověřený obecní úřad
PRP	Plán rodinné politiky města Benešov na období 2022 až 2026
PS	Pracovní skupina
PSOB	Pečovatelská služba okresu Benešov
PUR	Plán udržitelného rozvoje
RD	Rodičovská dovolená
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
SRPDŠ	Spolek rodičů a přátel dětí a školy
SŠ	Střední škola
ŠD	Školní družina
TIC	Turistické informační centrum
TP	Technická pomoc
T.S.	Technické služby Benešov, s.r.o.
ZM	Zastupitelstvo města
ZŠ	Základní škola

METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Při zpracování Plánu rodinné politiky města Benešov byly využity principy, které vycházejí z moderního přístupu Evidence Based Policy^{1, 2} (politika založená na důkazech), který je prosazován Evropskou komisí. Cílem Evidence Based Policy je využít informace, které máme či můžeme získat, a přeměnit je na nezbytnou znalost pro zlepšení našich budoucích rozhodnutí. Přístup upřednostňuje pečlivé analýzy a evaluace nad ideologií, marketingem či setrvačností aktuálního stavu. Samotný přístup Evidence Based Policy lze rozdělit do čtyř na sebe navazujících principů³:

1. Sestavení souborů informací o aktuálním stavu a o tom, co může v budoucnu fungovat včetně stanovení nákladů a přínosů.
2. Monitorování efektivity provedených rozhodnutí prostřednictvím dopadových evaluací.
3. Využití výsledků evaluací ke změnám v rozhodnutí směrem k nejefektivnějším variantám.
4. Realizace inovací a testování nových přístupů.

Princip Evidence Based Policy je nezbytný pro zajištění nejlepšího možného využití veřejných zdrojů a dosažení nejvhodnějších dopadů zacílených strategií na život obyvatelstva. Politika založená na důkazech je efektivním prostředkem reakce na důležité aktuální i budoucí výzvy na všech úrovních veřejné správy a její správné využívání vede ke zvýšení efektivity rozhodnutí a řešení sociálních, ekonomických a environmentálních problémů.

Tímto přístupem je Plán rodinné politiky města Benešov moderním strategickým dokumentem. Použité principy jsou v souladu i s Metodikou přípravy veřejných strategií, která byla schválena vládou dne 28. ledna 2018 (usnesení č. 71/2019)⁴.

Postupové kroky při zpracování této strategie vychází z principu triangulace a participace. Existují-li takové zdroje, jsou závěry formulovány z více na sobě nezávislých zdrojů, příp. jsou data/informace zpracovány/ověřeny prostřednictvím více metod. Princip participace poukazuje na potřebu zapojení jak zaměstnanců městského úřadu, odborníků a dalších subjektů zainteresovaných v oblasti rodinné politiky, tak obyvatel města, a tím využití co nejvíce informací a dat z hodnoceného prostředí.

HARMONOGRAM / MILNÍKY TVORBY PLÁNU RODINNÉ POLITIKY

11/2020	Zahájení prací, začátek tvorby analytické části
02/2021	1. jednání pracovní skupiny - úvodní jednání pro PS
02-04/2021	Dotazníkové šetření (<i>Datum sběru: 15. 2. 2021 – 16. 4. 2021; Počet respondentů: 221</i>)
04-05/2021	Připomínkování analytické části a zpracování připomínek 2. jednání pracovní skupiny - představení analytické části, SWOT analýzy
05/2021	Začátek tvorby návrhové části
05-08/2021	3. jednání pracovní skupiny - schválení vize a cílů Průběžné připomínkování návrhové části a zpracování připomínek
06-09/2021	Zpracování Katalogu poskytovatelů služeb pro občany s vazbou na koncepci a životní události
08/2021	Začátek tvorby implementační části
06-09/2021	4. jednání pracovní skupiny - schválení opatření a sběr projektů Sběr projektů a tvorba Akčního plánu
08/2021	1. Workshop/osvětová akce u příležitosti Rodinného dopoledne na dopravním hřišti
09/2021	5. jednání pracovní skupiny - schválení implementace a revize projektů akčního plánu
09/2021	Veřejné projednání

¹ LEE, N. KIRKPATRICK, C. (2006) Evidence-based policy-making in Europe: An Evaluation of European Commission Integrated Impact Assessments, Impact Assessment and Project Appraisal, 24:1, 23-33.

² WILSON, J. (2015) Evidence-based policy making in the European Commission. CICERO.

³ MILNER J., ELDRIDGE, M. 2016. From Evidence to Outcomes: Using Evidence to Inform Pay for Success Project Design. Washington, DC: Urban Institute, 2016. 11 s. Dostupné z: <http://urbi.is/2bY8Ddh>.

⁴ Více informací na <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/PORTAL-STRATEGICKE-PRACE-V-CESKE-REPUBLICE/Nastroje-a-metodicka-podpora/Vystupy-projektu>

09/2021	2. Workshop/osvětová akce u příležitosti Dne závislosti
09/2021	6. jednání pracovní skupiny – schválení akčního plánu a doplnění Katalogu poskytovatelů služeb pro rodinu
10/2021	Odevzdání finálních výstupů

ČLENOVÉ PRACOVNÍ SKUPINY

Jméno	Organizace
Mgr. Zdeněk Zahradníček	Místostarosta města Benešov
Mgr. Veronika Kondrátová	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, Městský úřad Benešov
Mgr. Magda Zacharieva	Tajemnice Městského úřadu Benešov
Bc. Radek Stulík	Velitel Městské policie Benešov
Ing. Jitka Drahoňovská	Vedoucí Odboru správy majetku, Městský úřad Benešov
Bc. Jitka Kratochvílová	Vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí, Městský úřad Benešov
PhDr. Jan Kolbaba	Technický ředitel Nemocnice Rudolfa a Stefanie
Mgr. Ivana Kárová	Vedoucí Odboru školství, kultury a sportu, Městský úřad Benešov
Mgr. Kateřina Novotná	Ředitelka Úřadu práce Benešov

ANALYTICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ RODINNÉ POLITIKY

Rodinná politika, jejímž středem zájmu je rodina, představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodin ve výkonu jejich přirozených funkcí. Snaží se o vytvoření podmínek a prostředí příznivého pro rodiny, ve kterém mohou naplňovat své potřeby, rozvíjet se a prosperovat. Rodinná politika má průřezový charakter, zahrnuje v sobě aktivity v oblasti sociální, zdravotní, bydlení, vzdělávání, dopravy, ale i v oblasti volnočasového vyžití obyvatel včetně budování vhodné infrastruktury a bezbariérovosti tras i objektů atd.

Někdy je rodinná politika považována za součást sociální politiky nebo je rodinná politika chápána přímo jako politika sociální. Ačkoli se rodinná a sociální politika v mnoha ohledech mohou prolínat, je důležité tyto politiky nezaměňovat. Cílem sociální politiky je prostřednictvím souboru aktivit, nástrojů a opatření reagovat na sociální rizika (negativní důsledky) a eliminovat sociální tvrdosti, které doprovázejí fungování tržních mechanismů, jako jsou stáří, nemoc, invalidita, nezaměstnanost nebo chudoba. „*Toto pojetí redukuje sociální politiku na systém opatření především v oblasti zaměstnanosti a sociálního zabezpečení*“⁵. V praxi jde tedy o systém sociálních dávek, zdravotního a sociálního pojištění a poskytování sociálních služeb. Zjednodušeně řečeno sociální politika řeší rodiny, které jsou ohroženy nebo se již v obtížích nachází, tj. disfunkční rodiny. Naopak rodinná politika se zaměřuje primárně na podporu funkčních rodin, čímž se snaží posílit roli a význam rodiny a předcházet jejím disfunkcím.

Společnost je ovlivněna dlouhodobým demografickým stárnutím a z toho důvodu bude mít role rodiny a mezigenerační soužití nezastupitelný význam při řešení problémů spojených se stárnutím populace i v budoucnosti. Proto je třeba posilovat roli rodiny a zdůrazňovat její význam pro zdravý vývoj společnosti. Rodinná politika se nesoustředí výhradně na podporu funkčnosti základní („jádrové“) rodiny, tj. rodiče a děti. Rodina je v rámci rodinné politiky chápána v širším slova smyslu jako celek rodičů, dětí, prarodičů a dalších nejbližších příbuzných. Rodinná politika se tak zaměřuje také na oblast podpory seniorů, přípravy na stáří, mezigenerační vztahy a vztahy obecně, mezigenerační solidaritu apod.

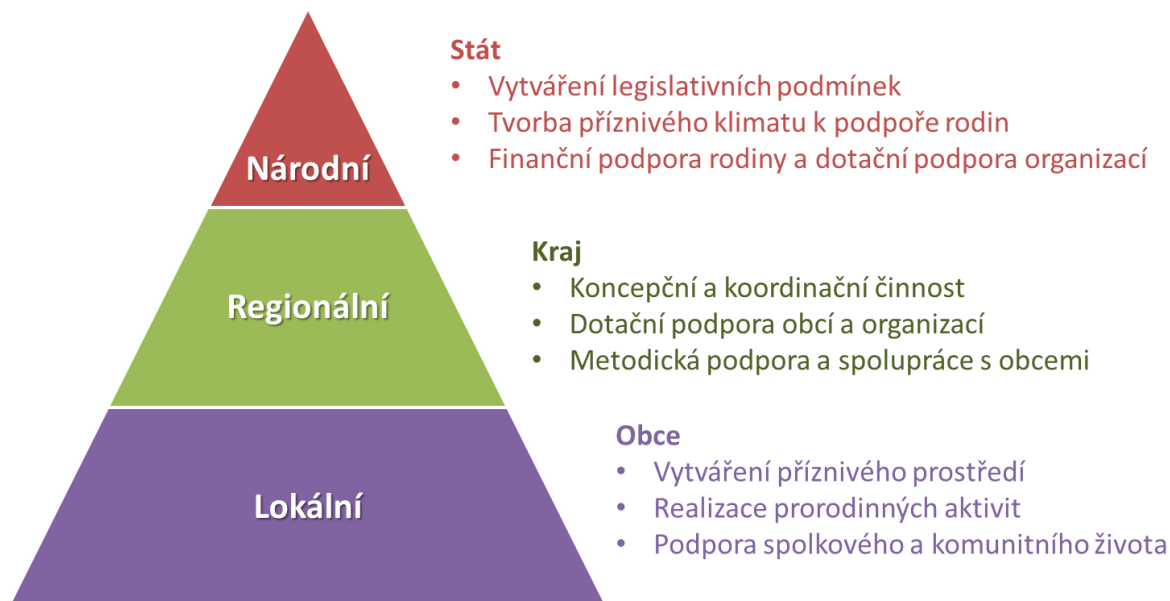
Pro zvyšování kvality rodinné politiky v rámci obcí ČR vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) každoročně soutěž „Obec přátelská rodině a seniorům“ (dříve „Obec přátelská rodině“). Celostátní soutěž usiluje o propagaci prorodinné a proseniorské atmosféry v obcích ČR a podněcování jejího rozvoje. Vítězným obcím je poskytnuta neinvestiční dotace ze státního rozpočtu. V rámci této soutěže jsou podporovány 2 dotační oblasti, a to Obec přátelská rodině a Obec přátelská seniorům.

Rodinná politika je komplexním celkem, na jehož tvorbě se podílejí různí aktéři z veřejného, občanského (neziskového) i soukromého sektoru. Jedná se např. o neziskové organizace podporující rodiny a jejich činnosti (angažující se v oblastech služeb pro rodiny obecně, v péči a vzdělávání dětí a mládeže ve volném čase, v podpoře samoživitelek a samoživitelů, v péči o seniory aj.) Dalšími aktéry rodinné politiky jsou zaměstnavatelé podporující prorodinné aktivity formou materiální pomoci (tj. benefity, dětské skupiny, mateřské školy, zajištění veřejných akcí apod.) nebo také církevní organizace, školská zařízení a vzdělávací instituce, nejrozličnější veřejné i soukromé subjekty a v neposlední řadě i samotné rodiny. Nejvýznamnějšími aktéry regionální rodinné politiky jsou však i nadále kraje a obce, jež plní nespočet funkcí a které mají k problematice rodinné politiky nejbližší,

⁵ Krebs, Vojtěch a kol. Sociální politika. Praha: Aspi, 2005.

jelikož znají potřeby svých obyvatel. Následující obrázek znázorňuje úkoly rodinné politiky na národní, regionální a lokální úrovni.

Obrázek 1.1: Schéma tří úrovní rodinné politiky

Zdroj: PROCES, 2020

Kraje v České republice nemají tak výrazné samosprávné kompetence jako v některých zahraničních státech EU (např. Německo, Rakousko), kompetence krajských samospráv stanovené v zákonu o krajském zřízení (zákon č. 129/2000 Sb.) přesto dávají prostor pro iniciativní a inovativní provádění krajské rodinné politiky. Hlavním smyslem krajské rodinné politiky je vytvářet prostředí kooperace s obcemi a zázemí pro lokální rodinnou politiku. Krajské úřady mají hledat možnosti podpory rodin, které jim dává široké pojetí samosprávy v České republice. Může jít kupříkladu o rozvoj vztahů v oblasti regionálního rozvoje, grantovou a dotační politiku kraje či územní plánování.⁶

Obce realizují řadu opatření vytvářející na místní úrovni prostředí přátelské rodině, což má následně přímý dopad na udržení rodin a mladých lidí v obcích a městech. Většinou jim však chybí zajištění dlouhodobého a systémového řešení v podobě zpracované strategie nebo koncepce rodinné politiky. Konkrétními činnostmi, které obce zajišťují pro vytváření prarodinného klimatu v rámci své samostatné působnosti, jsou:

- rozvoj kultury, školství a sportu (MŠ a ZŠ), včetně školních družin a klubů, volnočasových aktivit, základních uměleckých škol atd.,
- správa a údržba veřejných prostranství, obecního majetku a zeleně,
- úpravy místních komunikací a chodníků,
- správa kanalizace a vodovodního zásobování,
- veřejná čistota a likvidace komunálního odpadu,
- informovanost obyvatel o věcech veřejných,
- správa obecního bytového fondu (pokud ho mají),
- podpora spolků a spolkového života,
- rozvoj dobrovolnictví,
- rozvoj mezigeneračních vztahů,
- péče o seniory, kteří potřebují pomoc.

⁶ JMK (2020) Koncepce rodinné politiky pro všechny generace na období 2020–2030 (Jihomoravský kraj).

Podkladem pro definování role obcí bylo metodické doporučení MPSV (2008) „Rodinná politika na úrovni krajů a obcí“, které bylo doplněno na základě expertního názoru.

Tabulka 1.1: Role a funkce obcí pro rodinnou politiku

Role obcí	Funkce obcí
Iniciační	• Inicie prarodinných aktivit a podněcování občanů k aktivnímu podílení se na jejich plánování, případně realizaci
Realizační	• Realizace prarodinných aktivit a projektů • Depistáž rodin a seniorů se specifickými potřebami
Koordinační	• Územní plánování a s tím související vymezení plochy pro bydlení • Zajištění institucionální a personální základny pro realizaci rodinné politiky na úrovni obce • Koordinace aktérů při realizaci prarodinné politiky na lokální úrovni
Propagační	• Propagace rodinné politiky jako takové i jednotlivých prarodinných aktivit
Informativní	• Informování občanů o celkové situaci rodin a prarodinných opatřeních v obci i na regionální a celostátní úrovni

Zdroj: MPSV, 2020

Dalšími důležitými aktéry rodinné politiky na krajské i obecní úrovni jsou⁷:

1. **nestátní neziskové organizace** (realizace prarodinných opatření, při jejichž realizaci jsou nestátní neziskové organizace těžko nebo zcela nezastupitelné),
2. **zaměstnavatelé** (realizace prarodinných aktivit podporující sladování pracovního a rodinného života zaměstnanců),
3. **rodiny** (např. prostřednictvím formálního či neformálního sdružení rodin a dalšími aktivními způsoby se mohou podílet na utváření rodinné politiky),
4. **média** (propagace rodinné politiky a informovanost o prarodinných tématech),
5. **školská zařízení a jiné vzdělávací instituce** (podpora výchovné funkce rodiny, výchovy k rodičovství, předávání rodinné hodnoty mladým generacím apod.),
6. **veřejné či soukromé subjekty, které se zabývají záležitostmi týkajícími se života rodiny a dětí** (např. infrastrukturou, dopravou apod., nebo péčí o volný čas dětí; odborníci z akademické, vědecké a výzkumné sféry, např. sociologové, demografové, ekonomové apod.).

1.1 OBLASTI RODINNÉ POLITIKY

Oblasti podpory, na které se rodinná politika v současnosti zaměřuje, a které jsou dále popsány, vychází z Metodiky rodinné politiky na krajské a místní úrovni (MPSV, 2008), dále jsou doplněny o prvky podpory seniorské politiky a mezigeneračních vztahů a solidarity.

- Služby pro rodiny**
- Soubor prarodinných aktivit, jež mají doplňovat základní rodinnou péči, kterou si každá rodina zajišťuje vlastními silami.
 - Jedná se o služby pro nastávající rodiče a rodiče na mateřské či rodičovské dovolené, jejichž cílem je zajištění dostatečné sítě podpůrných služeb pro rodiče za účelem informovanosti a prevence sociálního vyloučení (např. mateřská, rodinná, komunitní centra). Dále služby péče o děti předškolního věku (tj. zejména mateřské školy, dětské skupiny nebo mikrojesle) a snaha o zajištění podílu služeb, které budou dostupné i pro nízkopříjmové rodiny. V neposlední řadě se jedná také o služby péče o školní děti, prostřednictvím kterých je potřebné zajistit dostupnost a vhodně nastavenou provozní dobu školních družin, dětských klubů a dalších možností volnočasových aktivit pro děti mladšího školního věku, dále zajistit prostor, v němž se mohou děti staršího školního věku neorganizovaně potkávat a také zajistit zajištění aktivit pro děti v době prázdnin.

⁷ MPSV, Rodinná politika na úrovni krajů a obcí (Metodické „doporučení“ Ministerstva práce a sociálních věcí ČR), (2008)

Oblast podpory trhu práce a sladování rodinného a pracovního života	- Jedná se o podporu vytváření pracovních míst nebo také podporu zaměstnavatelů při zohledňování zájmů zaměstnanců s rodinnými závazky (rodičů), např. prostřednictvím pružné pracovní doby, odlišně stanovené pracovní doby, částečných úvazků, práce z domova, čerpání neplaceného volna nad rámec dovolené apod. - Dále se jedná o podporu vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů, vytváření příležitostí pro osoby ze znevýhodněných skupin (např. rodiče samoživitele, rodiny s postiženým členem, seniory apod.) nebo poradenství zaměřené na sladování rodinného/osobního a pracovního života.
Prostor přátelský k rodinám a materiální pomoc	V rámci podpory prostoru přátelského k rodinám je potřeba zaměřit se na oblasti, které pomáhají zkvalitňovat životní podmínky a podporující fungování rodiny, jedná se zejména o oblast bezbariérovosti úřadů a dalších budov, kde jsou poskytovány veřejné služby, chodníků a dopravy ve smyslu tělesném i smyslovém; oblast bezpečnosti pohybu po veřejných komunikacích; oblast prostoru/hřišť pro trávení volného času včetně poskytovatelů volnočasových aktivit; oblast rozvoje specifické infrastruktury (např. tzv. Family Pointu⁸); slevové systémy pro rodiny/seniory.
Komunikace a spolupráce	- V oblasti komunikace a spolupráce je potřebná komunikace obce a občanů, resp. rodin (možnost pravidelného zjišťování a sledování vývoje situace a potřeb rodin, efektivnější propagace aktivit obce v oblasti rodinné politiky) a také participace občanů v rámci realizace rodinné politiky např. pomocí komunitního plánování atd. - Komunikace s rodinami může probíhat např. prostřednictvím médií, místního zpravodaje, webových stránek úřadů a příp. jiných webových stránek, e-mailového newsletteru, prorodinných akcí pro veřejnost a aktivit sociálních odborů atd.
Mezigenerační soužití a solidarita	Kvalita vzájemných vztahů bude významně ovlivňovat společenské klima. V rámci podpory mezigeneračního soužití je důležité vytvořit dostatek příležitostí pro spolupráci generací, a tím pro vzájemné poznávání a vytváření atmosféry důvěry, úcty a pochopení mezi generacemi, zejména mezi mladými lidmi a seniory, např. prostřednictvím realizace společných aktivit (mladí učí starší práce s počítačem, senioři hlídají děti mladým atd.). Jedná se např. o podporu dobrovolnictví, zapojení starších občanů do spolkového života a kulturních aktivit, dále podporu komunitních center, klubů seniorů aj. V rámci podpory mezigeneračního soužití a solidarity je důležitá také podpora pozitivního mediálního obrazu starší generace, protože zejména mladí lidé jsou médii výrazně ovlivněni.
Neformální péče	Neformální péče zásadně přispívá k rodinné soudržnosti a mezigenerační solidaritě. Jedná se o péči poskytovanou osobě závislé na podpoře, pomoci a péči jejími blízkými rodinnými příslušníky, příbuznými nebo známými. Někteří rodinní příslušníci chápou péči o své blízké jako povinnost v rámci mezigenerační solidarity bez ohledu na existenci institucionální podpory či pomoci, čímž pečujícím osobám hrozí zhoršování jejich fyzického i psychického zdravotního stavu. V důsledku toho poskytování neformální péče zejména osobám se zdravotním nebo jiným omezením zvyšuje riziko

⁸ Family Point je veřejný bezplatný prostor přátelský rodině, který poskytuje praktickou možnost přebalit, nakrmit své dítě, pečovat o něj, získávat informace a inspiraci pro podporu rodinného života nebo ho využít jako prostor pro setkávání a odpočinek. (Dostupné z: <https://familypoint.cz/>)

vzniku dysfunkčních rodinných vztahů pečujících osob (partnerských, rodičovských, příbuzenských). Proto je zapotřebí v rámci rodinné politiky podpořit péči o pečující osoby např. prostřednictvím osvěty nebo vzdělávacích aktivit.

Aktivní stárnutí

- Smyslem procesu aktivního stárnutí je zajištění vysoké kvality života v pozdním věku, zlepšení mezigeneračních vztahů a větší zapojení starších lidí do společnosti. Hlavními pilíři jsou principy solidarity, respektu k individualitě a jedinečnosti. Součástí zdravého a úspěšného stárnutí je také „žít se svou nemocí“, což zahrnuje zodpovědný přístup k léčbě na jedné straně, na straně druhé pak zachování maximální možné aktivity a kvality života.

Institut manželství a jeho společenská prestiž

- Podpora utváření hodnoty institutu manželství u mladých generací a vlastní odpovědnosti za jeho stabilitu. Podporovanými aktivitami mohou být např. kurzy výchovy/přípravy k manželství a partnerského soužití především pro středoškolské studenty, snoubence ale i manželská setkání pro manžele jako prevence rozvodovosti, dále manželská/partnerská poradna, besedy na témata komunikace mezi partnery, komunikace v manželství, prevence manželství se zaměřením na životní etapu manželů ve věku 50+ apod.

1.2 KONCEPČNÍ UKOTVENÍ RODINNÉ POLITIKY V BENEŠOVĚ

Rodinná politika není ve městě Benešov doposud systematicky řešena, resp. město nemá pro tuto oblast zpracován koncepční dokument a není stanoven ani koordinátor rodinné politiky. I přesto je oblast podpory soudržnosti, funkce rodiny a mezigeneračního soužití ve městě realizována. Prorodinná politika je v současné době zprostředkovaně realizována také prostřednictvím grantové politiky města Benešov a to zejména pro oblast č. 1 – sport a jiného vyžití volného času, oblast č. 2 – kultura, vzdělání a věda, oblast č. 4 – sociální služby a zdravotnictví a oblast č. 5 – ostatní veřejně prospěšné služby. Stávající podpora prorodinných aktivit města Benešov je blíže specifikována v následujících kapitolách.

2 REFLEXE STRATEGIÍ A KONCEPCÍ VE VAZBĚ NA RODINNOU POLITIKU

2.1 NÁRODNÍ A KRAJSKÉ DOKUMENTY

A/ Koncepce rodinné politiky ČR

Koncepce rodinné politiky, resp. aktualizovaná Koncepce rodinné politiky z roku 2019, definuje potřebu „*chápat rodinu jako hodnotu samu o sobě a vytvářet rodinám takové prostředí, ve kterém mohou svobodně naplňovat svá rozhodnutí a přesvědčení týkající se rodinných hodnot, způsobů péče a cílů rodinného i osobního života. Jedná se tedy o zajištění svobodné volby při respektování ústavních hodnot a z nich vycházejících zákonů.*“⁹

Koncepce definuje za účelem posílení soudržnosti celé společnosti a zvýšení důvěry obyvatelstva v budoucnost a v prostředí, ve kterém vyrůstají a žijí následující cíle:

1. Společenské klima má být vůči rodinám všestranně příznivé, bariéry a společenské tlaky mají být minimalizovány. Rodina má požívat zvláštní zákonné ochrany a má být společensky vysoce oceňována, přičemž je nutno posilovat autonomii rodiny;
2. Vhodné socioekonomické podmínky mají podporovat dobré fungování rodin a výchovu dětí. Mají se zaměřit na finanční zajištění rodiny, slučitelnost práce a rodiny a služby péče o děti i seniory či jiné závislé osoby a umožnit tak rodinám získat dostatek volného času pro zkvalitňování rodinných vztahů;

⁹ Aktualizovaná koncepce rodinné politiky (MPSV, 2019)

3. Rodinám se specifickými potřebami má být věnována zvláštní pozornost – zejména neúplným rodinám, rodinám se členem se zdravotním postižením, rodinám se třemi a více dětmi a rodinám nejvíce ohroženým relativní i absolutní chudobou. Mají být přijímána cílená opatření přispívající k rovnému přístupu ke vzdělávání a uplatnění členů těchto rodin na trhu práce i ve společnosti;
4. Posilovat vědomí a význam rodinných hodnot, kterými jsou trvalý vztah, vzájemná péče a hodnoty lásky a úcty a podpora významu rodiny ve společnosti;
5. Vzhledem k demografickým změnám a stárnutí české společnosti podpořit prostřednictvím navrhovaných opatření v této Konceptci vyšší porodnost.

B/ Strategie přípravy na stárnutí společnosti 2019–2025

Účelem Strategie přípravy na stárnutí společnosti 2019–2025 je „formulovat strategický přístup k přípravě společnosti na stárnutí, která je ze své podstaty agendou průřezovou a týká se různých oblastí života jedince a společnosti, a tedy i různých oblastí veřejných politik. Tento rámec by měl reagovat nejen na problémy, které se týkají dnešních seniorů, ale také formulovat opatření přípravy na stárnutí společnosti jako celku a zahrnovat tak obyvatele všech věkových kategorií. Je třeba si uvědomit, že v ČR už nyní žijí početné generace, které brzy vstoupí do seniorského věku, a že se musíme systematicky připravovat na život v dlouhodobé společnosti.“¹⁰

Priority (desatero přípravy na stárnutí společnosti) Strategie jsou následující:

1. Spravedlivé důchody: Opatření zaměřená na eliminaci rozdílů mezi důchody mužů a žen, postupnou valorizaci důchodů, nebo revizi funkce vdovských a vdoveckých důchodů.
2. Dostupnější a kvalitní sociální a zdravotní služby: Opatření na podporu kvalitních a dostupných sociálních služeb vzhledem ke skladbě klientely, včetně spolupráce mezi MPSV a MZ za účelem sestavení udržitelného systému provázaných sociálních a zdravotních služeb.
3. Dostupnější a bezbariérové bydlení pro seniory: Opatření v podobě dotačních titulů na výstavbu a modernizaci bezbariérových a malometrážních bytů a podpora komunitního typu bydlení zahrnující také volnočasové a vzdělávací aktivity.
4. Podpora sandwichové generace¹¹ a neformálních rodinných pečujících: Opatření zaměřená na tyto cílové skupiny v rámci sociálních služeb.
5. Příprava státu na stárnutí společnosti: Opatření za účelem komplexní revize dopadů stárnutí společnosti na všechny složky státní správy a samosprávy a navržení odpovídajících řešení.
6. Podpora rodiny a mezilidské vztahy: Opatření na podporu poradenských aktivit a služeb primární prevence pro osoby starší 50 let, zahrnutí podpory pozitivního stárnutí do připravované koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR.
7. Bezpečný život seniorů, boj proti násilí a tzv. šmejdům, zvýšení ochrany spotřebitele: Opatření v oblasti prevence kriminality zaměřené na seniory a mezigenerační soužití, zvyšování informovanosti seniorů o lidských a spotřebitelských právech a posilování jejich odolnosti proti nekalým obchodním praktikám a dezinformacím.
8. Celoživotní učení a aktivní stárnutí: Opatření zaměřená na podporu budoucího uplatnění na trhu práce i ve vyšším věku, rozvoj celoživotního vzdělávání.
9. Bezbariérový veřejný prostor: Opatření za účelem zajištění důsledného uplatňování stávajících právních předpisů a postupného vytvoření bezbariérové veřejné dopravy.
10. Osvěta a medializace tématu stárnutí: Opatření v podobě realizace osvětových a mediálních kampaní, realizace speciálních akcí při příležitosti mezinárodního dne seniorů.

¹⁰ Strategie přípravy na stárnutí společnosti 2019–2025 (MPSV, 2018)

¹¹ Sendvičová generace je označení pro generaci lidí středního věku, kteří se současně starají o své nesamostatné děti a o své staré rodiče.

C/ Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021–2029

Vláda dne 14. prosince 2020 schválila Národní strategii ochrany práv dětí na období let 2021–2029. Jejím hlavním cílem je zajistit všem dětem bezpečný život v rodinném prostředí. Tímto dokumentem Česká republika vyjadřuje své dlouhodobé závazky k naplnění práv dětí a rodin a ukazuje, jaké kroky je třeba v následujících letech udělat, aby co největší počet dětí mohl vyrůstat ve vlastních nebo náhradních rodinách.

Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021–2029 se nezaměřuje pouze na děti ohrožené ve smyslu § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, nahlíží na děti komplexně, prostřednictvím jejich potřeb.¹²

Hlavním cílem Národní strategie ochrany práv dětí 2021–2029 a navazujících akčních plánů je stav, kdy *„Děti a mladí lidé v České republice žijí kvalitní život, vyrůstají v bezpečném rodinném prostředí a mají rovné příležitosti, které využívají pro plný rozvoj svého potenciálu.“* Hlavního cíle bude dosaženo prostřednictvím realizace 6 dílčích cílů a na ně navazujících opatření. Níže jsou uvedeny dílčí cíle a opatření, které jsou pro realizaci rodinné politiky, resp. podporu funkčních rodin, nejrelevantnější:¹³

- Dílčí cíl 1: Jsou sjednoceny přístupy k zajišťování a prosazování nejlepšího zájmu dítěte.
 - 1.4 Vytvoření a realizace dlouhodobé komunikační strategie zaměřené na šíření obecného povědomí o právech dítěte mezi laickou i odbornou veřejností a mezi dětmi samotnými
- Dílčí cíl 2: Děti mají zaručenou bezpečnou péči v rodinném prostředí.
 - 2.2.a Vytvoření systému včasné podpory a pomoci dětem a rodinám v rizikových situacích
 - 2.3. Realizace osvětových aktivit (na základě komunikačního plánu) v oblasti pozitivního rodičovství a snížení společenské tolerance k týrání a zanedbávání dětí (včetně nepřípustnosti tělesného trestání dětí)
- Dílčí cíl 4: Děti jsou zapojovány do rozhodovacích procesů, které se jich týkají.
 - 4.1. Vytvoření informačních materiálů (tištěné, on-line verze) pro děti týkajících se možností a postupů uplatnění jejich názoru při rozhodování (uzpůsobené různým věkovým skupinám, dětem se znevýhodněním)
 - 4.2 Definice technických a organizačních opatření k vytvoření prostředí přátelského k zapojování dětí v klíčových oblastech života dětí (školství, zdravotní a sociální péče, správní a soudní oblast) a jejich následná realizace
 - 4.3.b Realizace vzdělávacích aktivit pro odbornou veřejnost k získání potřebných dovedností v oblasti komunikace s dětmi a zapojení dětí do rozhodovacích procesů
 - 4.4 Realizace osvětové kampaně na podporu slyšení názoru dětí na základě předchozí studie postojů společnosti a zpracovaného komunikačního plánu
- Dílčí cíl 5: Je zvyšována kvalita života dětí a rodin.
 - 5.3.b Definice systému (opatření) v oblasti bydlení, hmotné pomoci atd. pro prevenci odebrání dětí z rodičovské péče (podklad pro související strategie a změny právní úpravy)
 - 5.4. Nastavení systému podpory mladých dospělých při jejich vstupu do samostatného života včetně příslušných změn právní úpravy
 - 5.6. Zpracování metodiky zaměřené na realizaci volnočasových aktivit pro děti ze znevýhodněného prostředí

¹² Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021–2029

¹³ Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021–2029

2.2 KRAJSKÉ DOKUMENTY

A/ Program podpory rodinné politiky Středočeského kraje 2021–2023¹⁴

Středočeský kraj neměl do zpracování tohoto dokumentu rodinnou politiku koncepčně ani personálně ukotvenou, tedy nedisponoval ucelenou koncepcí rodinné politiky. Program podpory rodinné politiky Středočeského kraje přijalo Zastupitelstvo Středočeského kraje usnesením č. 018-6/2021/ZK 2021-2023 dne 26. 4. 2021.

Cílem schváleného koncepčního dokumentu je specifikovat konkrétní opatření v oblasti podpory rodinné politiky na území Středočeského kraje a jeho posláním je zavedení koordinovaného přístupu k problematice podpory rodinné politiky na území Středočeského kraje konkrétními aktivitami v definovaných oblastech.

Program zohledňuje potřeby rodin, jakožto původní a nejdůležitější společenské skupiny a instituce s hlavními funkcemi reprodukce, výchovy, socializace anebo přenosu kulturních vzorů, má za cíl aktivně podporovat vznik a zachování funkční rodiny, kvalitu rodinného života a vhodných podmínek pro rodiny v oblasti osobní, volnočasové a profesní.

Ve strategické části dokumentu jsou v rámci 4 tematických oblastí specifikována tato opatření:

5.1 Oblast služeb pro rodiny

Opatření:

- 5.1.1 Podpora neformálně pečujících v oblasti sociální péče
- 5.1.2 Projekt POSEZ – pomoc seniorům a zdravotně postižených
- 5.1.3 Rozvoj a optimalizace sociálních služeb, oblast služby sociální péče
- 5.1.4 Rozvoj a optimalizace sociální služby „Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi“
- 5.1.5 Rozvoj a optimalizace sociální služby „Azylové domy“
- 5.1.6 Centra psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje
- 5.1.7 Plánování a optimalizace kapacit a zkvalitnění předškolního vzdělávání
- 5.1.8 Školská poradenská zařízení
- 5.1.9 Podpora kvalitního základního vzdělávání
- 5.1.10 Podpora zájmového vzdělávání žáků základních škol
- 5.1.11 Podpora sportu a komplexního rozvoje talentovaných sportovců
- 5.1.12 Optimalizace sítě středních škol
- 5.1.13 Primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže
- 5.1.14 BESIP
- 5.1.15 Finanční podpora Sportovních center mládeže a dalších sportovních spolků

5.2 Oblast podpory trhu práce a sladování rodinného/osobního a pracovního života

Opatření:

- 5.2.1 Dopravní obslužnost při doprovázení dětí a cestě do zaměstnání
- 5.2.2 Další vzdělávání, rekvalifikace a profesní zkoušky

5.3 Oblast prostoru přátelského rodinám

Opatření:

- 5.3.1 Vytvoření speciálních parkovacích míst na krajských záchytných parkovištích P+R pro „osoby doprovázející dítě v kočárku“
- 5.3.2 Rozvoj cyklistiky v kraji

¹⁴ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/program-podpory-rodinne-politiky-sk-2021-2023>

- 5.3.3 Dopravní obslužnost – školní spoje
- 5.3.4 Program na podporu informačních center
- 5.3.5 Odstraňování bariér v objektech s expozičním nebo výstavním provozem
- 5.3.6 Další služby pro rodiny s dětmi

5.4 Oblast komunikace a spolupráce

- 5.4.1 Kulturní služba pro děti předškolního věku
- 5.4.2 Podpora kvalitnějších rodinných vztahů a hodnoty rodiny
- 5.4.3 Informování středočeské rodiny
- 5.4.4 Projekt Webové stránky „Bezpečný Středočeský kraj“
- 5.4.5 Rozvoj nabídky trávení volného času pro rodiny
- 5.4.6 Aktivní komunikace a propagace témat, která se dotýkají problematiky rodinné politiky
- 5.4.7 Aktivní účast vedení Středočeského kraje na akcích zaměřených na problematiku rodinné politiky

2.3 MĚSTSKÉ DOKUMENTY

A/ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

Rodinná politika je průřezovou politikou, která se prolíná do mnoha oblastí života obyvatel. Základní směry budoucího rozvoje města s cílem zvyšování dlouhodobé udržitelnosti ve všech oblastech rozvoje území řeší základní strategický dokument města Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období let 2019–2030. Rodinná politika je prostřednictvím Plánu udržitelného rozvoje města podporována naplňováním jednotlivých opatření v následujících oblastech:

Oblast zdraví:

- Strategický cíl 1 – Vytvořit koncepční a strategické dokumenty v oblasti zdravotnictví
Opatření 3.1.2 Vytvoření koncepce a projektů aktivního stárnutí
- Strategický cíl 2 – Podpora aktivit v rámci Zdraví 21
Opatření 3.2.1 Organizování kampaní a osvětových akcí v oblasti zdraví
- Strategický cíl 3 – Zajištění personální stabilizace v oblasti zdravotnictví
Opatření 3.3.3 Zřízení regionálního dobrovolnického centra, podpora dobrovolnictví napříč generacemi a propagace dobrovolnictví v rámci škol a gymnázií

Sociální prostředí

- Strategický cíl 1 – Naplňování priorit Plánu prevence kriminality města Benešov 2016–2020 (v současnosti má město zpracovanou aktualizovanou verzi Plánu prevence kriminality města Benešov pro léta 2021–2025)
Opatření 4.1.7 Podpora preventivních programů a aktivit pro děti a mládež
Opatření 4.1.9 Podpora kampaní na prevenci kriminality
- Strategický cíl 2 – Naplňování priorit Komunitního plánu sociálních služeb na okrese Benešov na roky 2015–2019 (v současnosti má město zpracovanou aktualizovanou verzi Komunitního plánu sociálních služeb na okrese Benešov na roky 2021–2024)
Opatření 4.2.1 Zlepšování informovanosti obyvatel o sociálních službách (s čím mohou pomoci) a dárkách (příspěvky na mobilitu a na péči)
Opatření 4.2.6 Zajistit koordinaci dobrovolnictví a dostatek dobrovolníků
Opatření 4.2.7 Podpora, udržení a rozšíření služeb nízkoprahového zařízení pro děti a mládež

- Strategický cíl 3 – Naplňování priorit Plánu protidrogové prevence města Benešov 2017–2020 (v současnosti má město zpracovanou aktualizovanou verzi Plánu protidrogové prevence města Benešov pro léta 2021–2023)

Opatření 4.3.8 Naplňování dalších opatření v oblasti protidrogové prevence

- Strategický cíl 4 – Zlepšování sociálního prostředí ve městě

Opatření 4.4.1 Zlepšení vzájemné komunikace MěP, PČR, CAS, NDC, TP, NZDM, kurátorek, PMS, Týmu pro mládež... (společná setkání na téma, sestavení komise)

Opatření 4.4.2 Zvyšování participace veřejnosti například na veřejném fóru, možnost adopce hřiště či různé formy zapojení mládeže a obyvatel do veřejného života

Doprava a mobilita

- Strategický cíl 3 – Zavést systematický plán rozvoje dopravy ve městě

Opatření 8.3.3 Realizovat opatření směrem k zajišťování dopravní dostupnosti pro všechny (hendikepované, kočárky apod.) – identifikace a řešení krizových míst

Vzdělávání a výchova

- Strategický cíl 1 – Podpora mimoškolního vzdělávání

Opatření 9.1.1 Rozšířit družinu pro starší děti a o další mimoškolní aktivity

- Strategický cíl 2 – Kapacitně zajistit vzdělávací systém ve městě (učitelé i prostory)

Opatření 9.2.1 Analýza spádovosti do škol a školek a hledání vhodných opatření

- Strategický cíl 3 – Reagovat vhodně na nové trendy

Opatření 9.3.2 Dořešit bezbariérovost příspěvkových organizací

Kultura a volný čas

- Strategický cíl 2 – Zlepšit podmínky pro seniory v oblasti kultury a společenských vazeb

Opatření 10.2.1 Podpora vzniku kulturních projektů pro osoby starší 60 let (např. předávání vzpomínek seniorů mladším generacím)

Opatření 10.2.2 Pro imobilní osoby zřídit donáškovou službu – rozvážku knih objednaných v Městské knihovně Benešov až do domu (napojení např. na službu Taxík MAXÍK)

Na dokument Plán udržitelného rozvoje města Benešov navazuje Strategický plán města Benešov na období 2020–2024 a další segmentové koncepce zaměřené na konkrétní oblasti rozvoje města. Strategii zaměřenou primárně na podporu rodinné politiky město doposud nemá zpracovanou. Ze strategií, které má město Benešov zpracované, je oblast rodinné politiky podporována prostřednictvím naplňování konkrétních opatření Strategického plánu města Benešov na období 2020–2024, Plánu protidrogové prevence města Benešov, Plánu prevence kriminality města Benešov a Strategie rozvoje sportu. Dalším podpůrným dokumentem při tvorbě strategie rodinné politiky je Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024. Jedná se o strategii na podporu sociální politiky, která je s rodinnou politikou propojena, ale oproti rodinné politice se zaměřuje na disfunkční rodiny.

B/ Strategický plán města Benešov na období 2020–2024

Strategický plán rozvoje města Benešov na období 2020–2024 je koncipován jako střednědobý rozvojový dokument, který vychází z dlouhodobé strategie „Plán udržitelného rozvoje města Benešov“ do roku 2030 a z konsensu koaličních stran na volební období 2018–2022. Strategie obsahuje kombinaci cílů z volebních programů vítězných stran a hnutí a cílů odvozených z PUR, a to ve vzájemném souladu. Strategie je nadřazeným dokumentem dílčích strategických dokumentů

městského úřadu, založených obchodních společností, zřízených příspěvkových organizací a organizačních složek města.¹⁵

Podpora rodinné politiky je touto strategií realizována prostřednictvím následujících priorit a opatření:

Prioritní oblast 1. Rozvoj města

- Opatření 1.4: Rozvoj bytového fondu

Prioritní oblast 2. Životní prostředí

- Opatření 2.1: Rozvoj veřejné zeleně

Prioritní oblast 5. Zdraví

- Opatření 5.1: Zdravotní plán města

Prioritní oblast 7. Vzdělávání a výchova

- Opatření 7.1: Zvýšení kvality občanské vybavenosti v oblasti školství
- Opatření 7.2: Zajištění kapacit školských zařízení

Prioritní oblast 8. Volný čas a cestovní ruch

- Opatření 8.1: Rozvoj a podpora volnočasových aktivit a cestovního ruchu

Prioritní oblast 9. Sociální prostředí

- Opatření 9.1: Efektivní systém komunální rodinné politiky
- Opatření 9.2: Vybudování polyfunkčního komunitního centra

C/ Plán protidrogové prevence města Benešov 2021–2023

Jedním z principů rodinné politiky je podpora prevence sociálně patologických jevů, tj. preventivně působit na funkční rodiny (resp. jejich členy), aby nebyla narušena jejich funkčnost. S tímto souvisí také protidrogová prevence, na kterou je zaměřen Plán protidrogové prevence města Benešov 2021–2023. Podpora funkčních rodin se v dokumentu odráží v následujících prioritách a opatřeních:

Priorita I. Zkvalitnění oblastí koordinace a komunikace; průběžný monitoring opatření

- Opatření 1.1 Činnost místního protidrogového koordinátora ORP navázaná na protidrogovou politiku na území Středočeského kraje
- Opatření 1.2 Činnost pracovní skupiny protidrogové prevence
- Opatření 1.3 Informování o prevenci a komunikace s veřejností

Priorita II. Efektivní systém v oblasti primární prevence

- Opatření 2.1 Prevence experimentování a příležitostného užívání legálních i nelegálních drog v nízkém věku s důrazem na zdravý způsob života bez drog
- Opatření 2.2 Rozvoj místní sítě primární prevence (PP) a jejích dílčích programů
- Opatření 2.3 Udržení a prohloubení vzájemné dobré spolupráce subjektů, poskytujících PP na ZŠ
- Opatření 2.4 Organizování zážitkových a preventivních akcí pro děti

Priorita III. Podpora služeb v oblasti Harm reduction

- Opatření 3.1 Zajišťování provázanosti s KPSS
- Opatření 3.2 Podpora realizace specifických opatření zaměřených na specifické cílové skupiny uživatelů (matky a těhotné ženy užívající návykové látky a žijící rizikovým způsobem života, osoby před nástupem do VTOS a po propuštění z něj)

Priorita V. Naplňování požadavků z oblasti vzdělávání

- Opatření 5.1 Pravidelné vzdělávání místního protidrogového koordinátora (semináře a konference, odborné stáže a praxe u poskytovatelů služeb)

¹⁵ Strategický plán rozvoje města Benešov na období 2020–2024

Opatření 5.2 Zajistit příležitostné vzdělávání jednotlivců i skupin (seminář, přednáška pro účastníky cenově dostupná – nejlépe zdarma, publikace)

D/ Plán prevence kriminality města Benešov 2021–2025

Pocit bezpečí je pro spokojený život rodin velmi důležitý. Zahrnuje nejen pocit pohody a jistoty, ale i předcházení úrazům. Pro tuto oblast má město zpracován Plán prevence kriminality města Benešov 2021–2025. Prevence kriminality zahrnuje komplex opatření sociální a situační prevence. Byly stanoveny čtyři základní cílové skupiny prevence kriminality, a to děti a mládež, rodiny, oběti trestných činů a lidé ohrožení sociálním vyloučením. Podpora funkčních rodin spočívá v realizaci následujících opatření:

Priorita 1: Efektivní systém prevence kriminality na místní úrovni založený na spolupráci všech odpovědných subjektů

- Opatření 1.1 Koordinace sil a prostředků, koordinace hlídkové a obchůzkové činnosti hlídek Policie České republiky a Městské policie Benešov
- Opatření 1.2 Sdílení a výměna informací o závažných hrozbách pro bezpečnostní situaci ve městě
- Opatření 1.3 Podpora obnovy a rozšiřování moderních informačních technologií a technických prostředků v rámci prevence kriminality
- Opatření 1.4 Zvýšení informovanosti v prevenci kriminality
- Opatření 1.5 Udržitelnost a další rozvoj webových stránek Bezpečné Město Benešov
- Opatření 1.6 Podpora a rozvoj součinnosti při realizaci preventivních aktivit

Priorita 2: Pomoc obětem trestné činnosti

- Opatření 2.3 Podpora ohrožených dětí a rodiny
- Opatření 2.4 Aktivity vedoucí k prevenci domácího násilí
- Opatření 2.5 Podpora spolupráce mezi subjekty činnými na poli prevence kriminality

Priorita 3: Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání včetně snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin

- Opatření 3.1 Aktivity prevence patologických jevů
- Opatření 3.2 Mapování rizikových faktorů ve městě
- Opatření 3.3 Aktivity reagující na aktuální rizikové faktory
- Opatření 3.4 Aktivity prevence majetkové trestné činnosti
- Opatření 3.5 Aktivity na poli bezpečnosti silničního provozu a veřejného pořádku
- Opatření 3.6 Podpora aktivit na zvýšení bezpečnosti seniorů
- Opatření 3.7 Rozvoj sociální prevence
- Opatření 3.8 Podpora preventivních programů ve městě

E/ Strategie rozvoje sportu 2020

Rodinná politika úzce souvisí také s podporovou volnočasových aktivit a zdravého životního stylu. V souvislosti s touto problematikou má město zpracovanou Strategii rozvoje sportu pro město Benešov na období 2019–2030.

Město Benešov stanovuje své priority v oblasti podpory sportu ve třech hlavních oblastech:

1. podpora a propagace sportu u dětí a mládeže (výchova ke sportu, popularizace sportu, akce OŠKS),
2. sportovní infrastruktura (údržba stávajících, investice do nových sportovišť apod.),
3. sport pro všechny (podpora sportovních spolků a klubů, seniorů a hendikepovaných).

F/ Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024

Komunitní plán sociálních služeb je dokumentem sociální politiky SO ORP, který je zaměřen zejména na pomoc disfunkčním rodinám a jednotlivcům. Nicméně je problematika rodinné a sociální politiky

propojena, a proto zde uvádíme také priority Komunitního plánu sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024.

- Priorita č. I: Podpora služeb pro rodiny s dětmi
- Priorita č. II: Podpora lidí ohrožených sociálním vyloučením a vyloučených
- Priorita č. III: Rozvoj služeb podporující samostatnost osob s různým zdravotním znevýhodněním a seniorů
- Priorita č. IV: Podpora setrvání lidí v domácím prostředí
- Priorita č. V: Podpora pobytových služeb pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním
- Priorita č. VI: Podpora procesu plánování, rozvoj sociální a komunitní práce
- Priorita č. VII: Rozvoj podpůrných služeb po celém území ORP Benešov a informovanosti

3 POPIS ÚZEMÍ A JEHO CHARAKTERISTIKA VE VZTAHU K RODINNÉ POLITICE

3.1 VÝVOJ A PROGNÓZA OBYVATEL

Městský úřad Benešov je pověřeným úřadem obce s rozšířenou působností (dále ORP) Benešov. K 1. 1. 2020 ve městě Benešov žilo dle Českého statistického úřadu (dále také ČSÚ) 16 758 obyvatel. Rozloha obce činí 46,9 km². Mezi roky 2000 a 2020, tj. za posledních 20 let, se počet obyvatel zvýšil o 685 osob, tedy o 4,3 %. Porovnání hodnot s SO ORP Benešov a zázemím Benešova uvádí následující tabulka.

Tabulka 3.1: Základní charakteristika SO ORP Benešov, města Benešov a zázemí města (zbylé obce SO ORP)

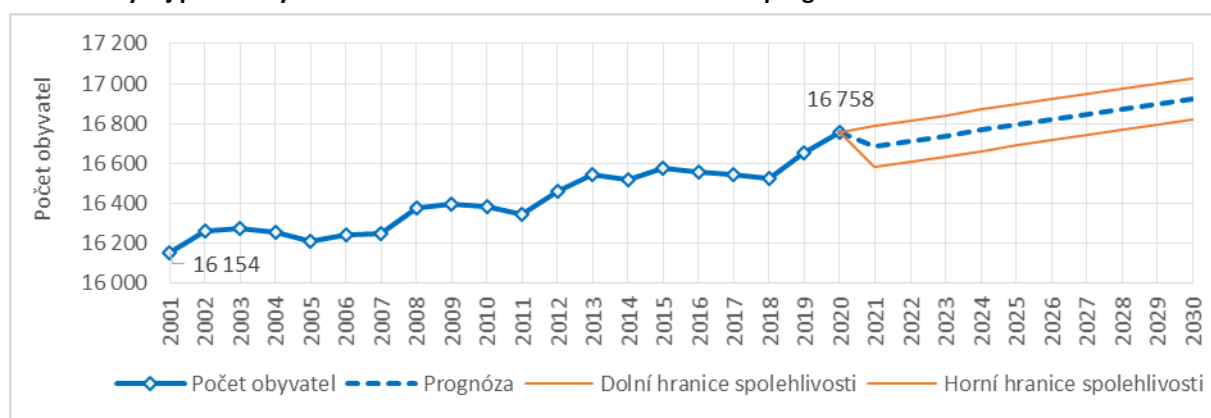
Oblast	Počet obyvatel (k 1.1.)		Změna 2000–2020		Rozloha (km ²)		Hustota zalidnění		Změna 2000–2020	
	2000	2020	Absolutní	Relativní	2000	2020	2000	2020	Absolutní	Relativní
SO ORP Benešov	51 942	61 022	9 080	17,5 %	643,1	690,0	80,8	88,4	7,7	9,5 %
Město Benešov	16 073	16 758	685	4,3 %	46,9	46,9	343,1	357,5	14,4	4,2 %
Zázemí Benešova	35 869	44 264	8 395	23,4 %	596,3	643,1	60,2	68,8	8,7	14,4 %

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Zázemí Benešova představuje rozdíl hodnot SO ORP Benešov a města Benešov.

Pozitivní vývoj **počtu obyvatel** města Benešov dokládá následující graf znázorňující nárůst počtu obyvatel mezi léty 2001–2020. K mírnému meziročnímu poklesu počtu obyvatel došlo ve sledovaném období v letech 2003–2004, 2009–2010, 2015–2017. Jednalo se o pokles v řádu desítek jednotek (největší pokles byl zaznamenán v roce 2004, kdy ve městě ubylo 49 osob). Pozitivní trend vývoje počtu obyvatel lze očekávat i v budoucnu. Dle prognózy do roku 2030 by se počet obyvatel Benešova měl nacházet v mezích od 16 823 do 17 029 obyvatel. V roce 2030 je tedy očekáván nárůst obyvatel přibližně o 65 osob oproti roku 2019.

Graf 3.1: Vývoj počtu obyvatel města Benešov v letech 2001–2020 s prognózou do roku 2030

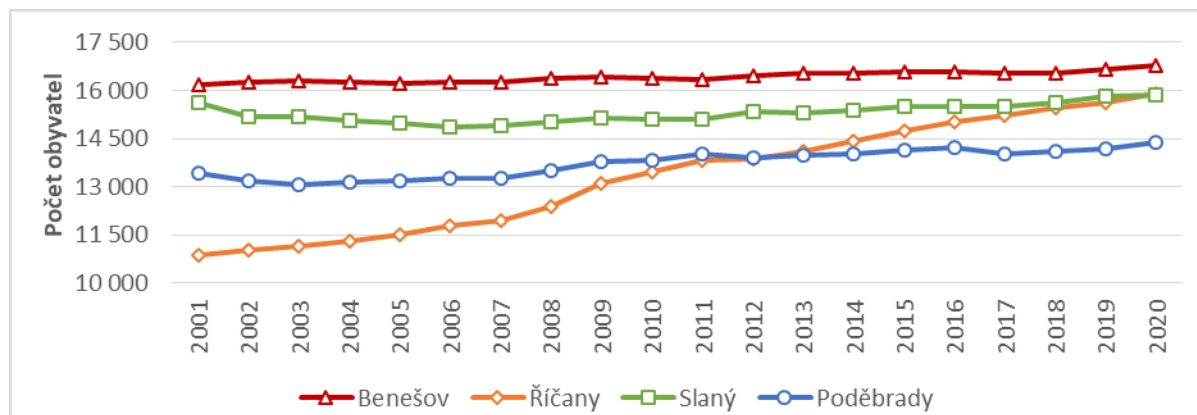

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Prognóza bere v potaz korekce počtu obyvatel, které se opakují v minulých letech. Na základě těchto dat lze předpokládat, že dojde znovu k propadu a následnému nárůstu počtu obyvatel tak, jak tomu bylo v přechodných letech.

Ve srovnání s obdobnými městy¹⁶ (Říčany, Slaný a Poděbrady) je trend vývoje počtu obyvatel města Benešov v letech 2001–2020 obdobný. Rozdílný vývoj (dynamičtější nárůst počtu obyvatel) byl zaznamenán pouze u města Říčany, viz následující Graf 3.2.

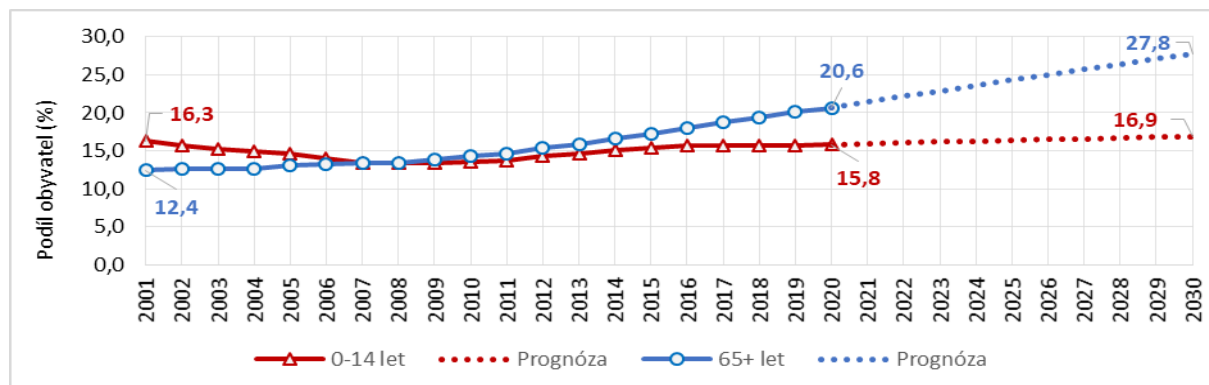
Graf 3.2: Vývoj počtu obyvatel u vybraných měst v letech 2001–2020

Zdroj: ČSÚ, 2020

Z hlediska **pohlaví** obyvatel žije ve městě Benešov, dle průběžné evidence ČSÚ, k 1. 1. 2020 mírně více žen (52,1 %) než mužů (47,9 %). Bližší vývoj podílů a počtu mužů a žen v populaci města v letech 2001–2020 je uveden v příloze (Tabulka 8.1). Převaha žen v populaci je celospolečenským jevem. Věkové složení obyvatelstva odpovídá průměrnému složení v rámci celé České republiky. **Děti ve věku 0-14 let** tvoří 15,8 % obyvatel Benešova, obyvatelé v **produktivním věku (15-64 let)** tvoří 63,6 % všech obyvatel města a **senioři (lidé ve věku 65 a více let)** 20,6 % obyvatel města. Mezi léty 2001–2020 došlo k poklesu podílu dětské složky obyvatel města o 0,5 %, přičemž od roku 2010 podíl dětí ve věku 0-14 let pozvolna stoupá. Dle prognózy bude podíl dětské složky obyvatel i nadále mírně stoupat, a to na hodnotu 16,9 % v roce 2030. Podíl seniorů ve městě Benešov roste již od roku 2001 a jeho nárůst je předpokládán i v následujících letech, kdy by v roce 2030 jeho hodnota měla dosáhnout 27,8 %.

Graf 3.3: Vývoj dětské a seniorské složky obyvatel Benešova v letech 2001–2020 s prognózou do roku 2030

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Prognóza bere v potaz korekce počtu obyvatel, které se opakují v minulých letech. Na základě těchto dat lze předpokládat, že dojde znovu k propadu a následnému nárůstu počtu obyvatel tak, jak tomu bylo v přechozích letech.

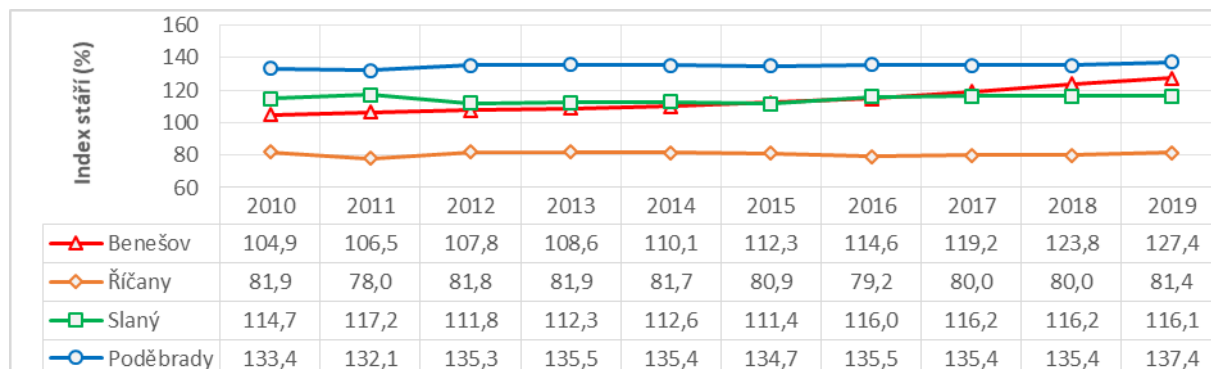
Při porovnání **indexu stáří**¹⁷ obyvatel města Benešov s obdobnými městy (Říčany, Slaný a Poděbrady) je patrné, že v posledních 10 letech je ve městě Benešov proces stárnutí obyvatel nejdynamičtější. V letech 2010–2019 vzrostla hodnota indexu stáří v Benešově o 22,4 bodu, v Poděbradech byl zaznamenán nárůst o 4,0 body a ve Slaném o 1,5 bodu. Říčany lze v porovnání s ostatními městy

¹⁶ Bývalé okresní města Středočeského kraje odpovídající velikostní kategorii města Benešov dle počtu obyvatel.

¹⁷ Index stáří vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let.

označit za „mladé město“, jelikož hodnota indexu se dlouhodobě drží pod hodnotou 100,0 bodů a navíc došlo ve sledovaném období k poklesu indexu stáří o 0,5 bodu.

Graf 3.4: Vývoj indexu stáří vybraných měst v letech 2010–2019

Zdroj: ČSÚ, 2020.

Změna počtu obyvatel je ve městě Benešov ovlivněna zejména **migračním přírůstkem**¹⁸. Významný přírůstek byl v Benešově v posledních 20 letech zaznamenán v roce 2007, 2018 a 2019. Jeho hodnota v těchto letech činila 100 a více osob, do té doby byl migrační přírůstek výrazně nižší nebo záporný. Pozitivní vliv migračního přírůstku na celkový počet obyvatel města je dle prognózy předpokládán i v následujících letech. Ačkoli je mezi roky 2019 a 2020¹⁹ očekáván jeho propad (i přesto má být hodnota migračního přírůstku kladná), následující léta by mělo docházet k jeho každoročnímu nárůstu. Mezi léty 2020 až 2030 je tak předpokládán nárůst počtu obyvatel Benešova vlivem migrace o 447 osob.

Přirozený přírůstek²⁰ je v posledních 20 letech v Benešově kolísající. V roce 2019 činila hodnota přirozeného přírůstku -26 osob, tedy počet zemřelých převyšoval počet narozených. Trend záporného migračního přírůstku je dle prognózy předpokládán i v následujících letech, tj. přirozený přírůstek bude mít z dlouhodobého hlediska na celkový počet obyvatel Benešova záporný vliv. Prognóza však naznačuje, že by v příštích 10 letech, tj. do roku 2030, mohlo dojít ke snižování záporných hodnot přirozeného přírůstku a okolo roku 2029 by se mohl překlenout do kladných hodnot.

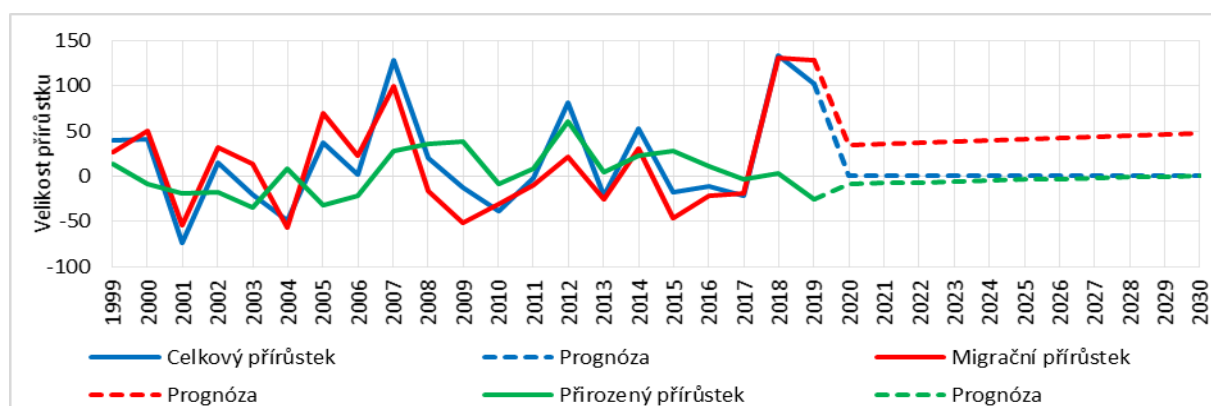
Vývoj celkového, migračního a přirozeného přírůstku v Benešově v letech 1999–2019 s prognózou do roku 2030 znázorňuje následující Graf 3.5 a Tabulka 8.2 v příloze.

¹⁸ Migrační přírůstek značí rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých osob ve zkoumaném územním celku.

¹⁹ Data ČSÚ týkající se migračního a přirozeného přírůstku za rok 2020 nejsou v době zpracování analýzy známa. V tomto roce je vycházeno z hodnot prognózy.

²⁰ Přirozený přírůstek značí statistický údaj udávající rozdíl mezi počtem živě narozených a počtem zemřelých ve sledované populaci během určitého období.

Graf 3.5: Vývoj celkového, migračního a přirozeného přírůstku v Benešově v letech 1999–2019 s prognózou do roku 2030

Zdroj: ČSÚ, 2020

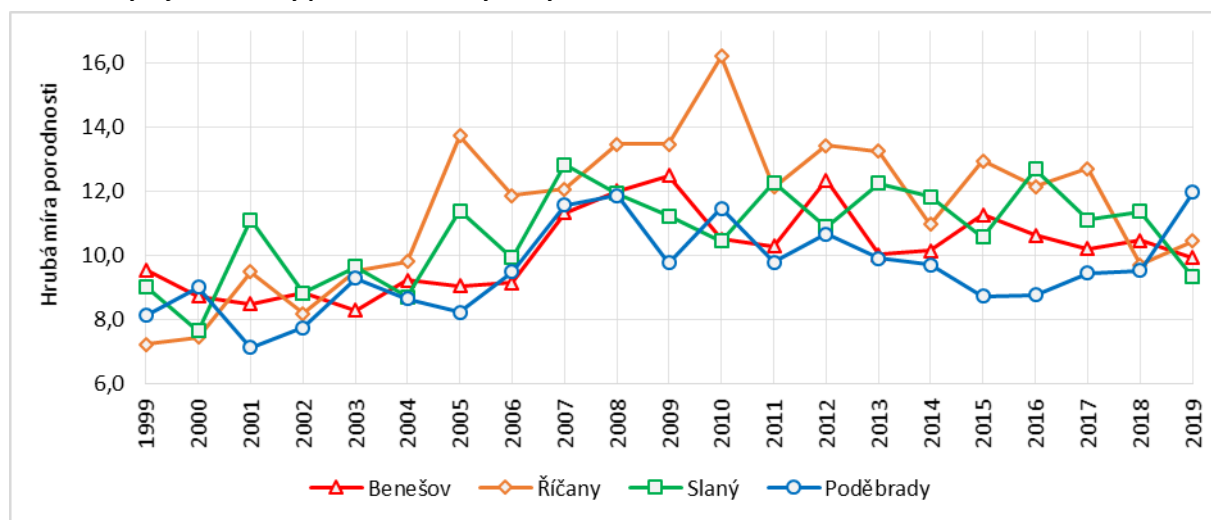
Pozn.: Prognóza bere v potaz korekce počtu obyvatel, které se opakují v minulých letech. Na základě těchto dat lze předpokládat, že dojde znovu k propadu a následnému nárůstu počtu obyvatel tak, jak tomu bylo v přechozích letech.

3.2 PORODNOST

Hrubá míra porodnosti má v Benešově mezi lety 1999 a 2019 kolísající trend. V posledních 5 letech (tj. v období let 2015–2019) dochází ve městě ke kontinuálnímu poklesu hrubé míry porodnosti (s výjimkou roku 2018). V roce 2019 činila hodnota hrubé míry porodnosti ve městě Benešov 9,6 živě narozených na 1000 obyvatel.

Podobný trend jako v Benešově je zaznamenán i u ostatních porovnávaných měst s výjimkou Poděbrad, kde naopak v posledních letech dochází k výraznému růstu živě narozených.

Graf 3.6: Vývoj hrubé míry porodnosti ve vybraných městech v letech 1999–2019

Zdroj: ČSÚ, 2020

Dle statistik ČSÚ došlo v Benešově mezi lety 2009 a 2019 k celkovému poklesu **živě narozených** (-39 novorozenců). Je však důležité podotknout, že v daném období docházelo k mírnému meziročnímu nárůstu živě narozených, přičemž hodnota 205 živě narozených z roku 2009 pak již nebyla překonána. Trend poklesu počtu živě narozených je pozorován i u dalších sledovaných obcí s výjimkou Poděbrad, kde ve sledovaném období došlo naopak k nárůstu počtu živě narozených (+36 novorozenců). Více viz Tabulka 8.3 v příloze.

Mezi léty 2009 a 2019 ve městě Benešov zároveň stoupl podíl **živě narozených dětí mimo manželství** o téměř 6,0 %. Nárůst podílu živě narozených mimo manželství je celospolečenským trendem. Benešov patří v porovnání s obdobnými městy (Říčany, Slaný a Poděbrady) k městům s nejnižším nárůstem

podílu živě narozených mimo manželství mezi léty 2009–2019. Více viz následující Tabulka 3.2 a Tabulka 8.3 v příloze

Tabulka 3.2: Počet živě narozených a podíl živě narozených mimo manželství ve vybraných městech v letech 2009 a 2019

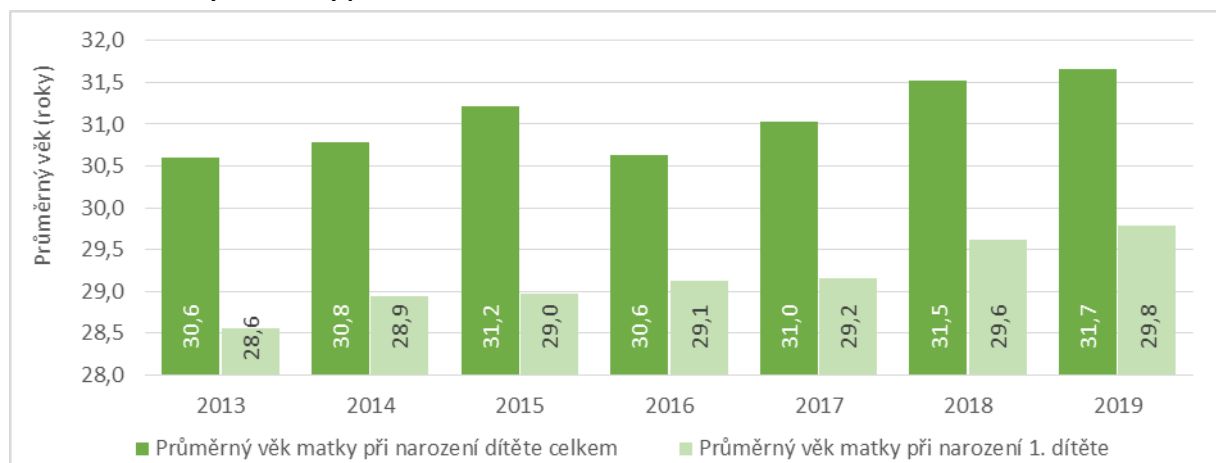
	Živě narození		Rozdíl	Podíl živě narozených mimo manželství		Rozdíl
	2009	2019		2009	2019	
Benešov	205	166	-39	39,5 %	45,2 %	5,7 %
Říčany	179	165	-14	26,3 %	39,4 %	13,1 %
Slaný	170	148	-22	43,5 %	55,4 %	11,9 %
Poděbrady	135	171	36	28,1 %	45,6 %	17,5 %

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Barevná modročervená škála porovnává hodnoty ve sloupcích s roky 2009 a 2019 (tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota), barevná zelenobílá škála porovnává hodnoty ve sloupci rozdíl (tmavě zelená barva = nejvyšší hodnota, bílá = nejnižší hodnota).

Průměrný věk matky při narození dítěte stoupá, a to jak věk matek celkem, tak věk matek při narození prvního dítěte. Průměrný věk matky při narození prvního dítěte mezi léty 2013–2019 stoupl z 28,6 let na 29,8 let. Tento jev je celospolečenským fenoménem, kdy ženy dávají zejména v mladším věku přednost kariérnímu růstu před dětmi.

Graf 3.7: Průměrný věk matky při narození dítěte v Benešově v letech 2013–2019

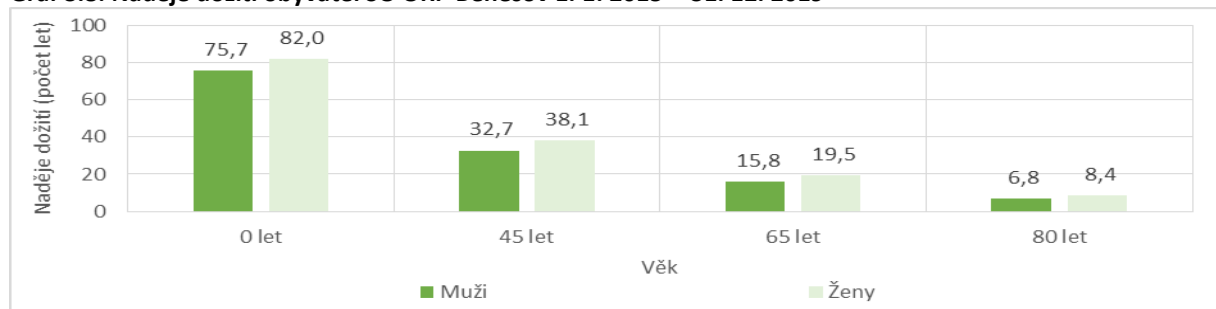

Zdroj: ČSÚ, 2020

3.3 PROCES STÁRNUTÍ A ÚMRTNOST

Naděje dožití neboli střední délka života, udává průměrný počet let, který má před sebou jedinec v určitém věku, pokud by zůstaly zachovány úmrtnostní poměry, které jsou ve sledovaném období. Celospolečenským trendem je dlouhodobý růst střední délky života. V SO ORP Benešov činila naděje dožití pro právě narozené osoby (tj. ve věku 0 let) v období 1. 1. 2015 – 31. 12. 2019 u mužů 75,7 let a žen 82,0 let. Naděje dožití pro osoby ve věku 45, 65 a 80 let udává následující graf.

Graf 3.8: Naděje dožití obyvatel SO ORP Benešov 1. 1. 2015 – 31. 12. 2019

Zdroj: ČSÚ, 2020

V porovnání s obdobnými SO ORP (Poděbrady, Říčany a Slaný) je patrný obdobný trend zvyšování naděje dožití při narození u mužů i žen mezi roky 2003–2007 a 2015–2019 ve všech vybraných SO ORP.

Tabulka 3.3: Naděje dožití při narození podle pohlaví ve vybraných SO ORP Středočeského kraje

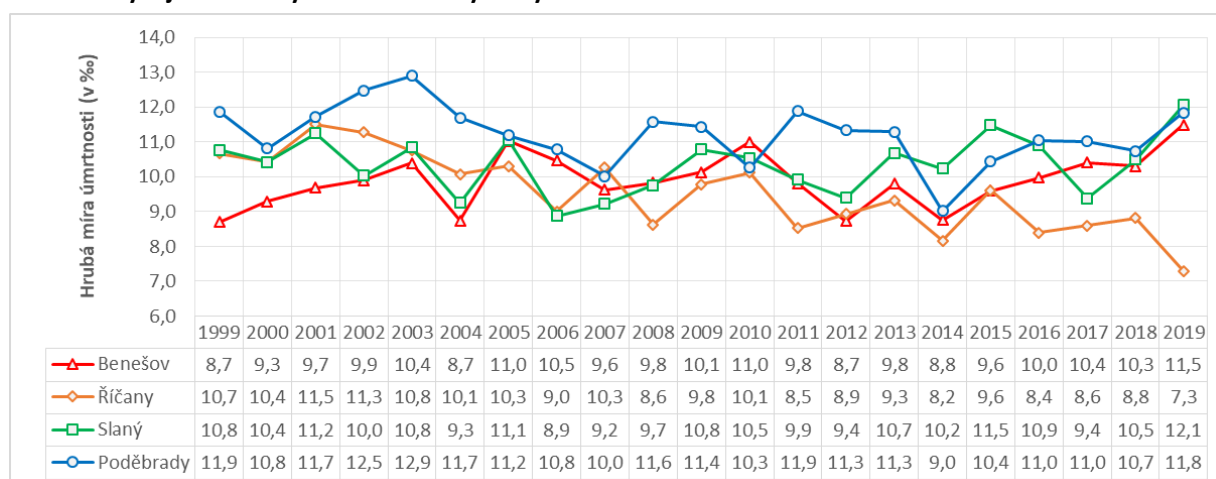
SO ORP	Naděje dožití při narození (e_0)					
	Období 2003–2007		Období 2015–2019		Změna mezi roky 2003–2007 a 2015–2019	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Benešov	72,8	78,9	75,7	82,0	2,9	3,1
Poděbrady	73,4	79,7	76,2	81,4	2,8	1,7
Říčany	73,0	79,3	77,6	83,0	4,6	3,7
Slaný	71,5	78,6	75,2	80,1	3,7	1,5

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Barevná modročervená škála porovnává hodnoty ve sloupcích za období let 2003–2007 a 2015–2019 (tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota).

S rostoucím věkem populace se zvyšuje také další ukazatel, a to úmrtnost. Hrubá míra úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel) je ve městě Benešov v porovnání s obdobnými městy dlouhodobě jedna z nejnižších. Ovšem mezi léty 2014–2019 dochází k jejímu výraznému nárůstu. Tento jev je však patrný také u obcí Slaný a Poděbrady. Mezi lety 1999 a 2019 dochází v případě Benešova k periodickým změnám nárůstu a úbytku zemřelých. V roce 2019 zemřelo v Benešově 192 osob. Celková hrubá míra úmrtnosti dosahovala v daném roce 11,5 ‰.

Graf 3.9: Vývoj hrubé míry úmrtnosti ve vybraných městech v letech 1999–2019

Zdroj: ČSÚ, 2020

3.4 Sňatky a rozvody

V roce 2019 bylo v rámci okresu Benešov (SO obce s pověřeným obecním úřadem Benešov) uzavřeno 197 sňatků, přičemž průměrný věk ženicha při sňatku dosáhl 36,0 let a průměrný věk nevěsty 33,1 let.²¹ Průměrný věk ženicha i nevěsty se mezi léty 2010–2019 zvýšil o cca 3 roky. Vývoj průměrného věku novomanželů v SO POU Benešov uvádí Tabulka 8.5 v příloze. Obyvateli města Benešov pak bylo v roce 2019 uzavřeno 70 sňatků. Za posledních deset let (2010–2019) se pak počet sňatků ve městě pohybuje v průměru okolo 69 sňatků za rok, přičemž pouze v letech 2010 a 2017 bylo uzavřeno méně než 60 sňatků. Rozvodů bylo v roce 2019 zaznamenaných ve městě 31 (stejně jako v roce 2018), přičemž se za posledních 10 let jedná o druhou nejnižší hodnotu. Méně rozvodů bylo ve sledovaném období zaznamenáno pouze v roce 2016 (celkem 28 rozvodů).

²¹ Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem - 2010 až 2019 | ČSÚ (czso.cz)

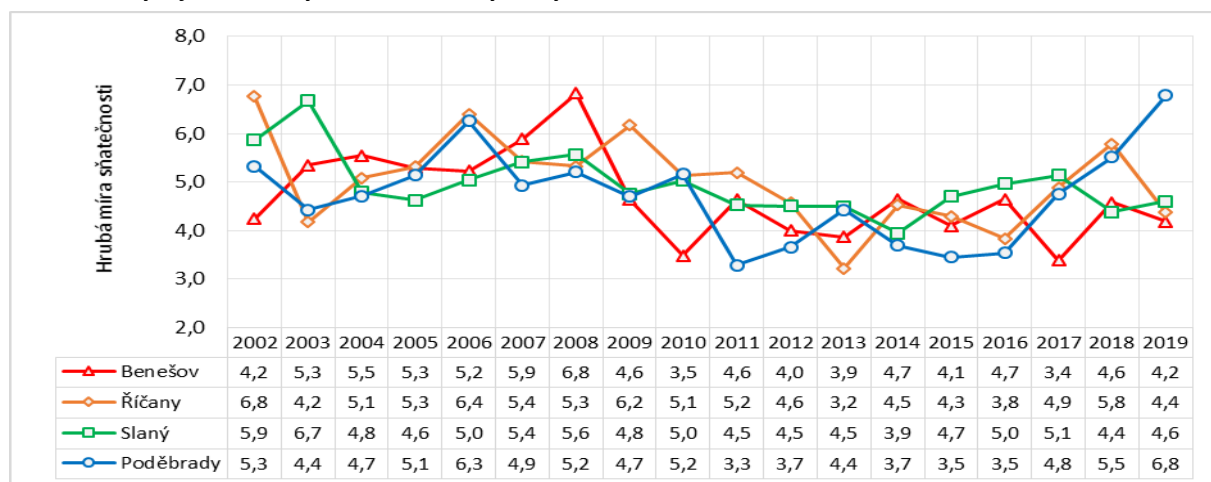
Tabulka 3.4: Počet sňatků a rozvodů ve městě Benešov v letech 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sňatky	57	76	66	64	77	68	77	56	76	70
Rozvody	48	74	40	52	62	48	28	35	31	31

Zdroj: ČSÚ, 2020

Sňatečnost dosáhla ve městě Benešov v roce 2019 hodnoty 4,2 sňatků na 1 000 obyvatel. V porovnání s obdobnými městy (Říčany, Slaný, Poděbrady) se jednalo o nejnižší sňatečnost v daném roce, viz následující graf. Hrubá míra sňatečnosti v Benešově mezi roky 2002 a 2019 kolísá. V letech 2002–2008 byl trend pozitivní (v roce 2008 dosáhla sňatečnost hodnoty 6,8 sňatků na 1 000 obyvatel), poté docházelo k pozvolnému poklesu (s mírnými meziročními nárůsty). Podobný trend byl zaznamenán i v dalších zkoumaných obcích.

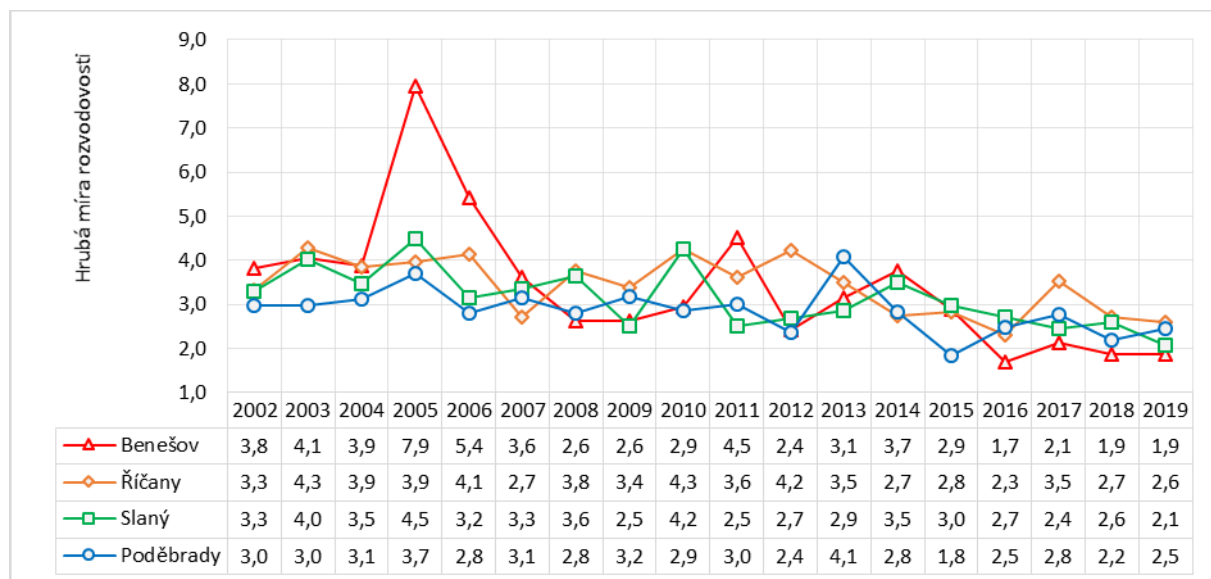
Nižší počet sňatků je důsledkem jak méně početných generací vstupujících do věku, ve kterém je sňatek uzavírán, tak nižší ochotou obyvatel vstoupit do manželství. Vliv na vývoj sňatečnosti má také odkládání sňatku do vyššího věku. Velká část obyvatelstva tedy žije bez (stálého) partnera nebo v nesezdaném soužití (tzv. singles nebo mingles), tento trend se přitom objevuje celospolečensky napříč generacemi.

Graf 3.10: Vývoj hrubé míry sňatečnosti u vybraných měst v letech 2002–2019

Zdroj: ČSÚ, 2020

Rozvodovost se ve městě Benešov od roku 2005, kdy byla ve sledovaném období let 2002–2019 zaznamenána nejvyšší hodnota hrubé míry rozvodovosti (7,9), vyvíjí pozitivně (s meziročními nárůsty v letech 2011, 2014 a 2017). V roce 2019 činila hodnota hrubé míry rozvodovosti v Benešově 1,9 rozvodů na 1 000 obyvatel. Trend rozvodovosti v Benešově je podobný jako v obdobných městech (Říčany, Slaný a Poděbrady). Výjimkou byl již zmiňovaný rok 2005, kdy došlo ve městě Benešov oproti ostatním sledovaným městům k výraznému nárůstu rozvodovosti.

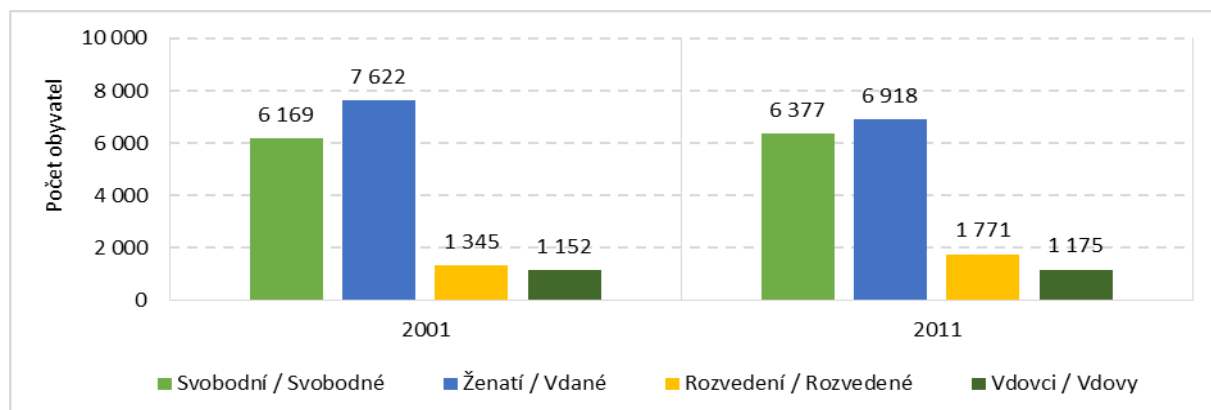
Graf 3.11: Vývoj hrubé míry rozvodovosti u vybraných měst v letech 2002–2019

Zdroj: ČSÚ, 2020

Předchozí potvrzuje také následující graf, který porovnává vývoj počtu svobodných, ženatých, rozvedených a ovdovělých osob ve městě Benešov mezi léty 2001 a 2011, kdy probíhaly poslední dvě SLDB, v rámci kterého je údaj sledován. Ve sledovaném období, tj. mezi léty 2001 a 2011 v Benešově ubylo 704 manželských párů (tj. pokles manželských párů o 10,2 %), přibýlo 426 rozvedených párů (tedy nárůst rozvedených párů o 4,1 %) a zároveň přibýlo 208 svobodných osob (tedy nárůst svobodných osob o 3,3 %).

Graf 3.12: Počet obyvatel Benešova dle rodinného stavu v letech 2001 a 2011 (SLDB)

Zdroj: SLDB 2001, 2011

3.5 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ ŽIVOTNÍ STYL OBYVATELSTVA

3.5.1 Bydlení

Dle posledních dostupných dat ze SLDB z roku 2011 je ve městě Benešov patrný výrazný podíl jedno a dvoučlenných domácností, jež dohromady tvoří více než polovinu hospodařících domácností. Tento trend je celospolečenský a je patrný také u obdobných měst (Říčany, Slaný a Poděbrady).

Tabulka 3.5: Podíl členů v hospodařících domácnostech u vybraných měst v roce 2011

Obec	Počet hospodařících domácností	Podíl na celkovém počtu hospodařících domácností				
		Počet členů domácnosti				
		1	2	3	4	5 a více
Benešov	6 914	30,4 %	29,3 %	19,2 %	15,9 %	5,2 %
Říčany	6 220	28,4 %	28,4 %	19,1 %	17,2 %	6,8 %
Slaný	6 711	34,4 %	30,8 %	18,5 %	12,8 %	3,5 %
Poděbrady	6 151	35,0 %	29,7 %	17,0 %	14,2 %	4,1 %

Zdroj: SLBD 2011

Pozn.: Barevná škála porovnává hodnoty v buňkách – tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota.

Dostupnost bydlení v patřičné kvalitě má vliv na výběr místa k životu rodiny. Schopnost jednotlivců i rodin zajistit si bydlení je závislá na příjmové situaci, nabídce trhu nemovitostí, ale také fázi rodinného cyklu nebo individuálních preferencích. Města a obce mohou prostřednictvím svých bytových politik podporovat osamostatnění mladých rodin, ale i vícegenerační soužití nebo zprostředkovávat bydlení vhodné pro seniory.

Město Benešov má ve svém majetku celkem 1 863 bytů v 78 bytových domech. Z toho je 241 bytů v domech s pečovatelskou službou a 113 bytů pronajímaných se sníženým nájemným (tzv. sociální nájemné) a 22 bytů s nižší kvalitou a tedy i nižším nájemným. V posledních 10 letech je počet bytů v majetku města stabilní, v roce 2020 došlo k rekonstrukci jednoho bytového domu, kde vzniklo 6 sociálních bytů²². Kategorii startovacích bytů nemá město v rámci svého bytového fondu vyčleněnou. Byty v majetku města jsou přidělovány všem skupinám žadatelů, tedy jednotlivcům, párům, rodinám, seniorům atd. Při posuzování žádostí o pronájem jsou zohledňovány také skutečnosti týkající se mj. délky trvalého pobytu žadatele ve městě Benešov, počtu osob, které jsou žádostí řešeny nebo struktura rodiny žadatele o byt a osob, které s ním budou bydlet a vést společnou domácnost (zda se jedná o rodinu s dětmi, tj. manželé + nezletilé děti, druh + družka + nezletilé děti, matka samoživitelka s nezletilými dětmi atd.).

Koncepční nebo strategický dokument zabývající se bytovou politikou město v současné době zpracovaný nemá. Bytová politika města Benešov je realizována vnitřními předpisy městského úřadu, a to Pravidly pro přidělování bytů v majetku města Benešov a Pravidly pro přidělování sociálních bytů.

Výši nájemného bytů v majetku města schvaluje rada města a liší se dle druhu bydlení:

- Byty standardní 75 Kč/m²/měsíc
- Byty sociální 40 Kč/m²/měsíc
- Byty v DPS 40 Kč/m²/měsíc
- Byty snížené kvality²³ 19 Kč/m²/měsíc

„Město podporuje seniory s velmi nízkými příjmy, kteří jsou ohroženi chudobou a nedosáhnou na příspěvek na péči. Pomocí grantového systému je jim doplácen příspěvek na bytové služby. V domě s pečovatelskou službou je nastaveno zvýhodněné nájemné.“²⁴

Kvalita dostupného bydlení se odráží také v technickém stavu a bezbariérovosti bytů a bytových domů. Vchody bytových domů v majetku města jsou bezbariérové. Byty v DPS a příp. ve vybraných bytech, které procházejí úpravou, je instalován sprchový kout místo vany atp. Bytů přímo kolaudovaných jako bezbariérové má město celkem 4.

²² Přidělování sociálních bytů se řídí Pravidly pro přidělování sociálních bytů.

²³ Byty snížené kvality – pouze studená voda, toaleta na chodbě, vytápění na tuhá paliva.

²⁴ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

3.5.2 Vzdělání

Jeden z klíčových faktorů ovlivňující životní styl a tím i zdravotní stav obyvatelstva a také prodlužování střední délky života je úroveň vzdělání obyvatel. Zároveň dostupnost kvalitního vzdělání pro děti a dorost je dalším z předpokladů úspěšné a spokojené rodiny. Vzdělávání v rámci rodinné politiky představuje jak potřebu formálních organizovaných aktivit, tak potřebu získávání vědomostí a dovedností v tématech jako je partnerství, rodičovství, ale také k řešení specifických rodinných a životních situací pro všechny věkové kategorie.

Dle posledního SLDB je vzdělanostní struktura obyvatel Benešova dobrá. Jen 0,2 % obyvatel je bez vzdělání, tedy 28 osob. Vysokoškolského vzdělání dosáhlo 14,2 % obyvatel, z toho 11,5 % magisterského titulu. V porovnání vzdělanosti u mužů a žen dosáhlo úplného středního vzdělání s maturitou 2 540 žen, tj. o 407 více než mužů. To lze taky považovat jako protipól, k tomu, že mužská část populace je více zaměřena na praktickou činnost, a v případě oborů bez maturity se jich vyučilo o 323 více než žen (2 194 celkově).

Tabulka 3.6: Vzdělanostní struktura obyvatel města Benešov v roce 2011

	Obyvatelstvo celkem		v tom	
	Absolutně	Podíl	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	16 264	100,0 %	7 764	8 500
bez vzdělání	28	0,2 %	14	14
základní vč. neukončeného	1 932	13,8 %	668	1 264
střední vč. vyučení (bez maturity)	4 065	29,0 %	2 194	1 871
úplné střední (s maturitou)	4 673	33,4 %	2 133	2 540
nástavbové studium	532	3,8 %	202	330
vyšší odborné vzdělání	252	1,8 %	104	148
vysokoškolské	1 983	14,2 %	1 034	949
z toho:				
bakalářské	318	2,3 %	143	175
magisterské	1 605	11,5 %	845	760

Zdroj: SLDB 2011

Pozn.: Barevná škála porovnává hodnoty v buňkách – tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota.

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání ve městě Benešov vychází z MAP ORP Benešov (Místní akční plán vzdělávání správního obvodu obce s rozšířenou působností Benešov do roku 2024). Město Benešov poskytuje širokou nabídku formálního vzdělávání pro všechny věkové kategorie a nechybí zde žádný důležitý typ vzdělávacího zařízení. Nachází se zde 5 mateřských škol (jejichž kapacita je celkem 736 míst) a 4 veřejné základní školy (s celkovou kapacitou 2 394 míst vč. 36 míst v rámci ZŠ speciální), jejichž zřizovatelem je město Benešov. A dále 3 soukromé školky / dětské skupiny (Školička Sovička, Školička Domeček a Kopretinka). Sekundární vzdělávání je ve městě realizováno prostřednictvím 6 veřejných škol (Gymnázium, Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Střední odborná škola a Střední zdravotnická škola, Střední odborné učiliště stavební, Základní škola a Praktická škola a Integrovaná střední škola technická) zřizovaných Středočeským krajem, praktickou školu pak zřizuje město Benešov a 1 soukromou střední školou (Střední škola ekonomiky, obchodu a služeb SČMSD Benešov, s.r.o.). Dále je ve městě nabízena možnost mimoškolního vzdělávání v Základní umělecké škole Josefa Suka zřizované městem Benešov. Pro žáky a studenty, ale i pro dospělé jsou organizovány kroužky a akce všech typů Domem dětí a mládeže Benešov (dále také DDM) zřizovaný městem Benešov.²⁵

Školy a školská zařízení lze využít také k podpoře vícegeneračního soužití, resp. setkávání napříč generacemi za účelem neformálního vzdělávání.

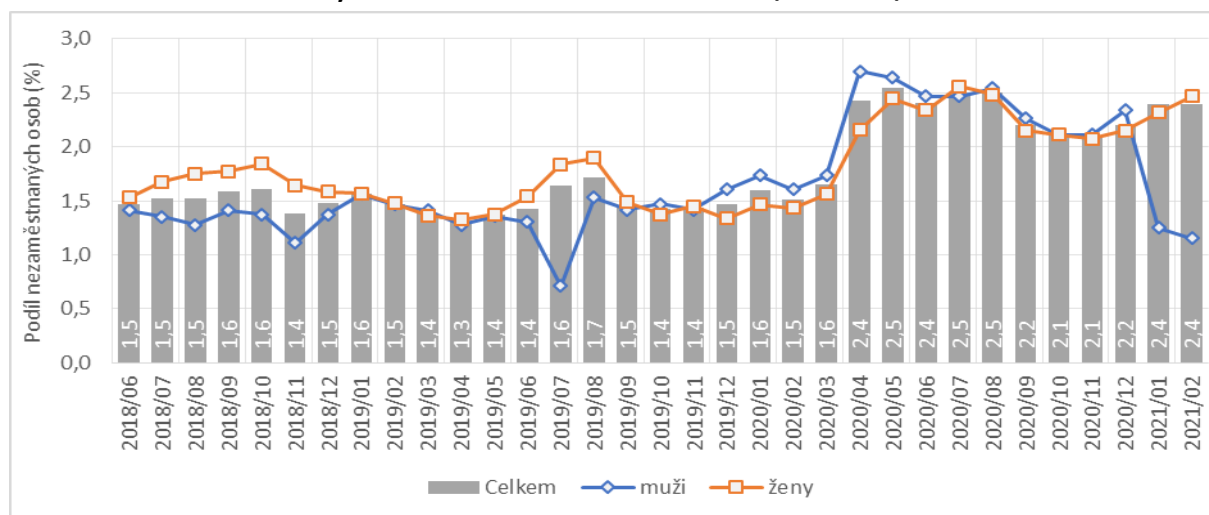
²⁵ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

3.5.3 Nezaměstnanost

Dalším z klíčových ukazatelů sociální situace ve městě je podíl nezaměstnaných osob, tj. podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v produktivním věku k celkovému počtu obyvatel v produktivním věku. Nezaměstnanost ve městě Benešov dlouhodobě klesala. V dubnu 2020 však dochází z důvodu rozšíření globální pandemie a s ní spojenými restrikcemi k meziměsíčnímu výraznému nárůstu podílu nezaměstnaných osob z 1,6 % (březen 2020) na 2,4 % (duben 2020). V únoru 2021 pak činil podíl nezaměstnaných osob města Benešov 2,4 %, z toho u mužů 1,2 % a u žen 2,5 %.

Participace mužů a žen na trhu práce je výrazně ovlivněna rodičovstvím. Samotný podíl nezaměstnanosti dle pohlaví v posledních 2 letech v Benešově značí, že muži vykazují menší podíl nezaměstnanosti. V období říjen 2019 až prosinec 2020 však podíl nezaměstnaných mužů mírně převyšuje podíl nezaměstnaných žen. Vliv na tento fakt mají jistě i restrikce spojené s celosvětovou pandemií (uzavírání nebo omezování provozů spojené s propouštěním, ukončením živnosti, omezování provozu škol a školských zařízení atd.), od ledna 2021 je pak patrný výrazný pokles podílu nezaměstnanosti mužů a naopak další růst nezaměstnanosti žen.

Graf 3.13: Podíl nezaměstnaných osob ve městě Benešov v období 06/2018 – 02/2021

Zdroj: MPSV, 2021

Důležitým nástrojem, ovlivňujícím rodinnou politiku a také zaměstnanost je motivace zaměstnavatelů ke sladění rodinného a pracovního života nejen rodičů zejména malých dětí, ale i osob pečujících o nemohoucí nebo nemocné rodinné příslušníky, tzv. neformálních pečovateli. Důležité je zvyšování informovanosti jak zaměstnavatelů, tak zaměstnanců/rodin o těchto možnostech, zviditelnování příkladů dobré praxe a rozvoj podmínek pro zajištění péče o potřebné členy rodiny v době, kdy je pečující osoba v zaměstnání.

Město Benešov nemá koncepčně řešenou podporu prarodinných aktivit v rámci městského úřadu, ale pro své zaměstnance se snaží vytvářet podmínky pro sladění pracovního a rodinného života formou pružné pracovní doby nebo zkrácených úvazků. Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov pak v období 1. září 2016 až 31. srpen 2018 realizovala projekt "Jesle v Nemocnici Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s."²⁶ financovaný z ESF, nebo projekt "Vytváření podmínek pro sladění pracovního a rodinného života

²⁶ Hlavním cílem projektu je rozšířit služby péče o dítě v Nemocnici Benešov a zlepšit tak podmínky pro zaměstnanost žen s dětmi, které se tak mohou zaměřit na zvýšení svého pracovního úvazku nebo dřívější návrat do zaměstnání. Jesle jim pomohou ve sladění rodinného a pracovního života. Více viz <https://www.hospital-bn.cz/o-nas/realizovane-projekty/projekty-s-prispenim-eu/>

v nemocnici Benešov²⁷ realizovaný 1. března 2012 až 28. února 2015, který byl rovněž financovaný z ESF (partnerem projektu bylo také město Benešov).

3.5.4 Veřejné služby

Oblast veřejných služeb ve vztahu k rodinné politice zahrnuje jak sportovní, volnočasové a kulturní vyžití, tak sociální služby a sociální prostředí, zdravotnictví, ale také oblast dopravy. Dostupnost veřejných služeb zpřijemňuje život rodinám i jednotlivcům, podporuje sladění pracovního a osobního života zejména rodičů, ulehčuje péči o rodinné příslušníky, a tím zkvalitňuje životní podmínky rodin i jednotlivců.

Analýza sportovního, volnočasového a kulturního vyžití, stejně tak dostupnosti sociálních služeb a zdravotnických zařízení je podrobně analyzována v rámci dokumentů Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030, Strategie rozvoje sportu pro město Benešov na období 2019–2030 a Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024.

- **Sportovní, volnočasové a kulturní vyžití**

Sportovní infrastruktura na území města Benešov je široká, jsou zde tělocvičny, multifunkční sportovní haly, sokolovna, kuželna, venkovní a krytý plavecký bazén, zimní, atletický a fotbalový stadion, workoutové, pumptrackové, squashové, shotballové hřiště, dětské dopravní hřiště, hřiště s umělou trávou, dětská venkovní hřiště, venkovní hřiště s umělým povrchem i zařízení pro individuální sportovní aktivity. Pro volnočasové vyžití a sportovní aktivity je tak ve městě k dispozici celkem 8 sportovních a 11 veřejných hřišť. Další hřiště či sportoviště jsou u základních a mateřských škol. Často využívaným místem pro sport je také rozlehlý park zámku Konopiště. Rozvoji sportovních aktivit u dětí a mládeže napomáhají také sportovní volnočasové aktivity nabízené základními školami a DDM.^{28,29} V letních měsících pak pořádá DDM pobytové a příměstské tábory, Městská sportovní zařízení Benešov s.r.o. realizují příměstské tábory. Většina nemovitého sportovního zařízení města a celá sportovní infrastruktura³⁰ je ve správě organizace založené městem (Městská sportovní zařízení Benešov s.r.o.). Prostřednictvím slev pro rodiny a pro mládež město přispívá k vytváření obce přátelské rodině.

Většina sportovišť ve městě je přístupná i veřejnosti, tím je umožněno provozování neorganizovaného sportu i pro jednotlivce. Dle aktuální Strategie rozvoje sportu města bude Benešov rozšiřovat podporu a nabídku aktivit pro osoby v seniorském věku a pro hendikepované spoluobčany a bude pokračovat ve výstavbě bezbariérových přístupů ve školách a dalších prostorech. V rámci podpory zdravého životního stylu obyvatel jsou ve městě budována také hřiště pro seniory, např. ve volnočasovém areálu Sladovka, kde jsou protahovací stoje.³¹

Kromě zřízení sportovišť a hřišť je důležitá jejich pravidelná údržba. Společnost Technické služby Benešov, s.r.o., provádí údržbu dětských hřišť a sportovišť ve městě i v přilehlých osadách. Dle aktuální Strategie rozvoje sportu pro město Benešov platnou od roku 2019 všechna hřiště splňují požadované bezpečnostní normy.

²⁷ Cílem projektu bylo zlepšení situace v oblasti rovných příležitostí a sladování rodinného a pracovního života v Nemocnici Rudolfa a Stefanie Benešov. Projekt se zaměřuje zejména na ženy vracející se po mateřské/rodičovské dovolené (MD/RD) a péči o závislou osobu do práce, dále na ženy pečující o závislou osobu, obecně na zaměstnankyně nemocnice. Více viz <https://www.hospital-bn.cz/o-nas/realizovane-projekty/projekty-s-prispenim-eu/>

²⁸ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

²⁹ Strategie rozvoje sportu pro město Benešov na období 2019–2030

³⁰ MSZ mají na starost provoz, údržbu a správu těchto sportovišť: 1. fotbalový stadion v Benešově, 2. fotbalový stadion v Úročnici, 3. zimní stadion, 4. krytý plavecký bazén, 5. venkovní plavecký bazén – BIOS, 6. tělocvična v Tábořských kasárnách, 7. zrcadlový sál na zimním stadionu, 8. workoutové hřiště, 9. pumptrackové hřiště, 10. dětské dopravní hřiště a 11. veřejné tábořiště Nová Živohošť.

³¹ Strategie rozvoje sportu pro město Benešov na období 2019–2030

Volnočasové využití pro obyvatele města zajišťují také centra a organizace zaměřená na různé cílové skupiny. Pro rodiny s dětmi je zde zřízeno Mateřské centrum Hvězdička a Dětské centrum Krokodýl. Mateřské centrum Hvězdička a Dětské centrum Krokodýl nabízí kroužky a kurzy pro děti i rodiče, Mateřské centrum Hvězdička zároveň poskytuje službu hlídání dětí³². Od roku 2020 ve městě funguje také Domeček Hlídaček Benešov (bývalé Dětské centrum Kašpárek), který rovněž nabízí prorodinné aktivity. V Benešově však chybí v rámci veřejného prostoru další kontaktní místo pro rodiny s dětmi typu Family point, které by umožňovalo např. přebalení, nakrmení a odpočinek dětí. Pro osoby v seniorském věku funguje ve městě Klub seniorů. Je zde zřízené také kontaktní místo POSEZ (POmoc SENiorům a Zdravotně postiženým), které nabízí seniorům a zdravotně postiženým občanům prostor k setkávání, kde mají zároveň přístup k internetu, právnímu poradenství, pomoci s navázáním kontaktu s potřebnými institucemi a organizacemi, se zapojením do aktivit pro seniory a zdravotně postižené občany. Prostřednictvím kontaktního místa POSEZ jsou zároveň realizovány volnočasové aktivity a organizační zajištění činnosti Klubu seniorů, mezigenerační aktivity (např. společné aktivity seniorů s žáky MŠ/ZŠ) atd. Dalším komunitním centrem nabízející volnočasové i mezigenerační aktivity pro všechny věkové skupiny je také Městská knihovna Benešov.

V Benešově působí hned několik kulturních a volnočasových klubů a spolků, a to hudební skupiny, divadelní spolky, folklórní soubory nebo taneční školy. Starší generace pak může trávit čas s Klubem seniorů. Dostupnost kulturních zařízení ve městě je dostatečná a je zde hned několik institucí (Kulturní dům Karlov, Městské divadlo Na Poště, Muzeum umění a designu Benešov, Městská knihovna Benešov, Kino Benešov, Kulturní a informační centrum Benešov, s.r.o. a v areálu konopištského zámku se nachází Přírodní divadlo Konopiště). Při sestavování kulturního programu bere Kulturní a informační centrum s.r.o. v potaz podněty občanů a dbá, aby byl kulturní program pro všechny generace. Kulturní akce jsou cenově dostupné, neboť jsou finančně podporovány městem.³³

Město Benešov, příp. organizace založené nebo zřízené městem se snaží v průběhu celého roku pořádat množství kulturních a společenských akcí podporující především společná setkávání jak rodin s dětmi, tak obyvatel všech věkových kategorií. Akce pořádané městem jsou zaměřeny i na tradice (např. farmářské trhy, jarmark, posvícení či rozsvícení vánočního stromu nebo také slavnost Jaro Josefa Suka či Podblanický hudební podzim).

- **Sociální péče a sociální prostředí**

Plánování a rozvoj sítě sociálních služeb ve městě Benešov vychází z komunitního plánu pro SO ORP (aktuálně Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024). Na území města působí 17 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují 20 sociálních služeb.³⁴

Ve městě se nachází mj. nízkoprahové zařízení pro děti a mládež MeziČas. Existence nízkoprahového zařízení pro děti a mládež na území města je z hlediska podpory rodinné politiky zásadní, jelikož umožňuje volnočasové využití i pro děti a mladistvé z nízkopříjmových rodin, resp. rodin, kde rodiče nechťejí nebo nemohou dětem a mladistvým hradit zájmové kroužky. V rámci rodinné politiky je v oblasti sociálních služeb důležitá také podpora neformálních pečujících, tedy osob pečujících o osoby, které o sebe nedokáží pečovat sami a umožnit tak neformálním

³² Mateřské centrum Hvězdička nabízí hlídání dětí v rámci „herničky“ nebo 3 dny v týdnu v rámci školičky pro děti ve věku od 2,5 do 4 let, příp. dle domluvy i mladší nebo starší (dostupné z: <http://www.hvezdicka.info/>). Hlídání dětí v rámci školičky je někdy umožněno i o prázdninách nebo jiné dny než běžně.

³³ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

³⁴ Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV, dostupný na: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte.fw.do?SUBSESSION_ID=1616665137104_4

pečovateli na určitou dobu odlehčit svým povinnostem nebo poradit, jak péči vykonávat. Pomoc rodinám, které se starají o blízkého člověka s Alzheimerovou nemocí (či některým typem demence), resp. podporu neformální péče, zajišťuje ve městě Benešov společnost Dementia I.O.V., z.ú. (realizace společných setkávání rodinných pečujících, vzdělávacích workshopů a nabídka poradenství přímo v domácnosti). Pro podporu neformální péče je zapotřebí zajistit také dostupnost odlehčovací služby, denního stacionáře, nabídky sociálního poradenství atp. Na území města Benešov poskytují odlehčovací službu³⁵ terénní formou 2 registrovaní poskytovatelé, v rámci SO ORP pak celkem 4 poskytovatelé³⁶. Služba denního stacionáře není na území města poskytována vůbec, v rámci SO ORP Benešov je poskytována dvěma registrovanými poskytovateli³⁷. Odborné sociální poradenství, kde by mohli neformální pečující nalézt informace k zajištění péče o opečovávané osoby, pak nabízí ve městě Benešov devět registrovaných poskytovatelů sociálních služeb ambulantní nebo terénní formou³⁸.

V oblasti sociálního prostředí ve vztahu k rodinné politice je důležité zmínit, že téměř všechny veřejné budovy v majetku města jsou bezbariérové (výjimku tvoří například Dům dětí a mládeže Benešov), bytové domy jsou postupně rekonstruovány a probíhá výměna výtahů. Město pomocí dotací podporuje specifické skupiny obyvatel a služby, které nejsou dostupné na území města (např. krizová pomoc).³⁹

- **Zdravotní péče a zdraví**

Dostupnost lůžkových a zdravotnických zařízení ve městě Benešov je dobrá. Ve městě sídlí Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. a je zde i Poliklinika Benešov, která zahrnuje většinu identifikovaných poskytovatelů zdravotních služeb (alergolog, gynekolog, internista, dermatolog, neurolog, psychiatr atd.). Obecná nabídka zdravotnických služeb je, vzhledem k počtu obyvatel Benešova, oproti celorepublikovému standardu nadprůměrná. Výrazně nadprůměrný počet praktických lékařů i pediatriů vůči zbytku ČR však nezajišťuje jejich dostatečnou kapacitu.⁴⁰

Město Benešov pořádá akce (několik ročně) na podporu zdraví a prevenci proti nemocem. Mezi pravidelné akce patří například projekt Zdravého města⁴¹, s názvem Senioři v pohybu. Projekt Senioři v pohybu, kdy se skupina seniorů pod odborným dohledem instruktora účastní lekcí kondiční chůze, vznikl v roce 2018 a probíhá za spolupráce města Benešov s Klubem seniorů.

³⁵ Odlehčovací služba je registrovaná sociální služba pro cílovou skupinu mentálně postižených osob s různými typy postižení, které žijí trvale v přirozeném prostředí (Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb pro ORP Benešov, 2020)

³⁶ Centrum sociálních služeb Tloskov. – pobyťová forma, Dětské centrum Chocerady - centrum komplexní péče, p.o. – pobyťová a ambulantní forma, RUAH o.p.s.– terénní forma a TŘI, z. ú. – celkem 2 zařízení v území poskytující službu jedno terénní a druhou pobyťovou formou.

³⁷ Dětské centrum Chocerady – centrum komplexní péče, p. o., specializované zařízení pro zdravotně znevýhodněné děti a mladistvé ve věku 0-18 let a jejich rodiny a TŘI, z. ú. pro klienty ve věku 19 a více let.

³⁸ Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s., Cesta integrace, o.p.s., Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy, Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., nemocnice Středočeského kraje, Regionální sdružení zdravotně postižených Benešovska z. s. okresní organizace Benešov, RUAH o.p.s., TŘI, z. ú., VLTAWIA s.r.o. a Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR.

³⁹ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

⁴⁰ Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030

⁴¹ Projekt Zdravé město je postaven na třech základních principech, a to podpora zdraví a kvality života (1), udržitelný rozvoj (2) a participace veřejnosti – partnerství v komunitě, tzv. „zdravý patriotismus“, kdy lidé svou komunitu a krajinu považují za svůj domov a v tomto smyslu o něj pečují (3). Více k projektu viz webové stránky města Benešov (<http://benesov-zdravemesto.cz/zdrave-mesto/ms-60/p1=60>).

- **Doprava**

Město prostřednictvím dotací na provoz MHD dlouhodobě zajišťovalo zvýhodněné jízdné pro seniory, matky s kočárky, děti do 6 let a handicapované osoby. Od roku 2020 je MHD ve městě Benešov poskytována zdarma pro všechny cestující, tedy děti i dospělí.

Ve městě Benešov funguje také služba Taxík Maxík, která je určena k přepravě za zvýhodněnou cenu seniorům a zdravotně znevýhodněným občanům města Benešov⁴² do zdravotnických či sociálních zařízení, na úřady, ale i na veřejné instituce, na nákup atd.

3.5.5 Bezpečnost

Pocit bezpečí je pro spokojený život jedinců všech generací i rodin velmi důležitý. Zahrnuje nejen pocit bezpečí, ale i předcházení úrazům, a to včetně bezpečnosti pohybu po veřejných komunikacích. Benešov v oblasti bezpečnosti má zpracované dva strategické dokumenty Plán protidrogové prevence města Benešov 2021-2025 a Plán prevence kriminality města Benešov 2021-2023.

Město Benešov postupně zavádí opatření ke snížení kriminality v obci (např. rozšíření kamerového systému nebo obměna starších typů kamer). Dále participuje na projektu Bezpečné město, jehož cílem je součinnost a sdílení zkušeností z dané oblasti s dalšími městy. Město Benešov také pravidelně finančně podporuje preventivní akce proti kriminalitě, např. Den prevence města Benešov a Den prevence závislostí. Z pohledu rodinné politiky je důležité zaměřit se na zvýšení pocitu bezpečí formou péče o veřejné prostory (parky, hřiště, hromadná doprava apod.), kde rodiny tráví svůj čas, a to jak z pohledu prevence kriminality, tak prevence úrazů a informovanosti rodin o opatřeních ke zvýšení jejich bezpečnosti.

„Od dubna 2018 realizuje město pilotní projekt tísňového volání pro seniory. Na síť tísňových tlačítek se nyní napojil Dům s pečovatelskou službou na Malém náměstí a systém byl otestován v reálném prostředí.“⁴³

4 CÍLOVÉ SKUPINY RODINNÉ POLITIKY MĚSTA BENEŠOV

Při identifikaci cílových skupin bylo vycházeno zejména z dokumentu Komunitního plánu sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024 a z jednání pracovní skupiny k tvorbě Plánu rodinné politiky.

Dělení cílových skupin:

1. Rodiny s dětmi a mládeží do 20 let
2. Vícegenerační domácnosti se seniorem
3. Senioři
4. Neformální pečující

4.1 RODINY S DĚTMI A MLÁDEŽÍ DO 20 LET

Rodiny s dětmi a mládeží tvoří rodiče/osoba pečující o jedno či více dětí nebo mladistvého, žijící s dítětem nebo mládeží v jedné společné domácnosti. Vzhledem k odlišným potřebám rodin dle věku dítěte/mladistvého se jedná se o poměrně nesourodou skupinu. Lze ji dále členit na rodiny s dítětem/děťmi ve věku do 5 let, od 6 do 14 let a rodiny s mládeží ve věku 15-20 let. Přičemž řada rodin má děti různých věkových kategorií.

⁴² Služba Taxík Maxík je určena pro osoby s trvalým bydlištěm na území města Benešov, které jsou starší 65 let nebo které jsou držiteli průkazu ZTP či ZTP/P.

⁴³ <http://benesov-bezpecnemesto.cz/projekt-tisnovych-tlacitek-spusten/d-1274>

V rámci cílové skupiny rodiny s dětmi a mládeží je velmi významná potřeba podpory služeb pro rodinu představující služby pro nastávající rodiče, ale také rodiče na mateřské či rodičovské dovolené za účelem informovanosti a prevence sociálního vyloučení (dětská hřiště, mateřská/rodičovská centra, dostupná místa ve veřejném prostoru umožňující přebalení, nakrmení nebo odpočinek dítěte atd.), dále služby péče o děti předškolního věku vč. dostatečné kapacity těchto služeb (tj. zejména mateřské školy, dětské skupiny apod.) a služby péče o školní děti a mládež představující např. zajištění dostupnosti a vhodně nastavené provozní doby školních družin, dětských klubů a dalších možností volnočasových aktivit. Prostřednictvím nabídky mimoškolních aktivit a zájmových kroužků je umožněno vhodně a účelně využít volný čas dětí i mládeže v době, kdy rodiče mají pracovní povinnosti. Důležitým stmelovacím prvkem rodiny je smysluplně společně strávený čas, tj. v rámci prorodinných aktivit nesmí být opomíjeny ani akce/aktivity pro celé rodiny (společné rodinné aktivity).

Pro děti staršího školního věku (2. stupeň ZŠ) a mládež je podstatná také možnost neorganizovaného trávení volného času (a tedy vytvoření fyzického i sociálního prostoru pro toto využití). Pro nízkopříjmové rodiny je pak v rámci podpory prorodinných aktivit důležitá také dostupnost služeb, které jsou poskytovány zdarma nebo za sníženou cenu.

V neposlední řadě je v rámci této cílové skupiny významná potřeba podpory sladění osobního, rodinného a profesního života rodičů, a to současně při zachování principu svobodné volby osobních životních rozhodnutí. Důležitá je také podpora volnočasového využití pro děti, mládež.

4.2 VÍCEGENERAČNÍ DOMÁCNOSTI SE SENIOREM

Vícegenerační rodina je chápána jako prostor propojený příbuzenskými vztahy sdílený s rodiči, jejich dětmi a prarodiči. Jinými slovy se jedná o participaci více generací na rodinném soužití. V současné společnosti vícegenerační soužití rodin není příliš běžné, ale zároveň tento model funguje v mnohých rodinách a není tak velkou výjimkou.^{44,45} Vícegenerační rodina může žít v rámci jedné společné domácnosti nebo může jít o soužití dvou (či více) samostatných rodin v jednom domě (tzv. vícegenerační domy zpravidla s oddělenými bytovými jednotkami).

Pro fungující vícegenerační soužití rodin je charakteristická zejména vzájemná úcta mladších generací ke starším a také respekt a snaha starších o podporu práv a nároků mladší generace.⁴⁶ Spory mezi generacemi, a tedy mezigenerační soužití rodin, narušují zejména předsudky generací vůči sobě navzájem.⁴⁷ Lepší pochopení mezi generacemi navzájem usnadňuje společnou existenci všech členů vícegenerační domácnosti. Kvalita soužití v rodině a způsob, jakým spolu jednotliví členové vycházejí, vytváří první dětské vzorce chování. Mladší členové domácnosti se např. učí vycházet s nejstaršími členy domácnosti a být ohleduplnější k jejich potřebám, mohou prostřednictvím soužití se seniory získávat životní zkušenosti aj. Mladší generace se mohou o seniora/seniory v případě, že se už neobejdou bez pomoci další osoby, postarat, a tím je do jisté míry uchránit před ústavní péčí. Prarodiče zároveň mohou pomoci s péčí o děti zejména v předškolním a mladším školním věku (zejména na 1. stupni ZŠ), a tím nalézt nový smysl života a pocít potřebnost.

Vícegenerační soužití sebou nese také rizika jako je nevhodné zasahování prarodičů do výchovy svých vnoučat nebo nedostatek vlastního soukromí pro každého člena domácnosti aj. Důležitým a nezbytným prvkem, který pomáhá k řešení konfliktních situací a mimo jiné ovlivňuje a upevňuje mezigenerační vztahy, a tedy tím podporuje i mezigenerační bydlení, je vzájemná komunikace a realizace společných aktivit.⁴⁸

⁴⁴ Klevetová, D., & Dlabalová, I. (2008). Motivační prvky při práci se seniory

⁴⁵ Zpráva o rodině 2020

⁴⁶ Klevetová, D., & Dlabalová, I. (2008). Motivační prvky při práci se seniory

⁴⁷ Jirásková, V. (2005). Mezigenerační porozumění a komunikace. Praha: Eurolex Bohemia.

⁴⁸ Jirásková, V. (2005). Mezigenerační porozumění a komunikace. Praha: Eurolex Bohemia.

V rámci podpory mezigeneračního bydlení je vhodné ze strany města především medializovat dobrou praxi vícegeneračního soužití (zejména prarodičů a vnoučat), propagovat vícegenerační bydlení, podporovat realizaci výstavby vícegeneračního bydlení, ale také se zaměřit na podporu realizace společných mezigeneračních aktivit.

4.3 SENIOŘI

Senioři jsou osoby ve věku 65 a více let. Populace v seniorském věku v praxi představuje velmi heterogenní skupinu, a to z hlediska svého zdravotního a psychického stavu, ale i způsobu života, resp. životního stylu. V rámci cílové skupiny seniorů lze pak ještě rozlišovat seniory, kteří žijí v domácnosti sami, a seniory, kteří žijí v jedné společné domácnosti s dalším seniorem, příp. seniory, kteří žijí ve společné domácnosti s osobami mladší generace (tzv. vícegenerační domácnosti, které jsou popsány v předchozí cílové skupině „Vícegenerační domácnosti se seniory“). Rozdíly mezi seniory navíc s věkem rostou. Lze u nich předpokládat výskyt zdravotních a psychických problémů, které mohou vést k (nedobrovolné) ztrátě sociálních vazeb, růstu míry individualismu, nezájmu o veřejné dění až k snížení kvality jejich života. Proto je důležité vytvářet podmínky pro stárnutí v bezpečí a důstojnosti tak, aby se senioři mohli podílet i nadále na všech aktivitách jako plnoprávní občané. *„Stárnutí a stárí neznamena hlavně nemoc a závislost na péči druhých, ale je to plnohodnotná, dlouhá a členitá etapa života, která by měla být prožita plnohodnotně a aktivně.“*⁴⁹ Prostřednictvím nástrojů rodinné politiky je tak zapotřebí podporovat mezigenerační vztahy, vzájemnou solidaritu a aktivní stárnutí vč. většího zapojení starších lidí do společnosti. Pokud budou dobře fungovat mezigenerační vztahy a solidarita, bude snazší pokrýt poskytování potřebných sociálních služeb ze strany rodiny, školy i mládeže.

Smyslem procesu aktivního stárnutí je vytvořit takové prostředí, které seniorům umožní co nejsamostatnější plnohodnotný život vč. respektování práva starších lidí na rovnost příležitostí, jejich zodpovědnost, účast na veřejných rozhodováních a ostatních aspektech komunitního života. Míra zapojení seniorů do mezigeneračních aktivit je však závislá pouze na konkrétních seniorech (někteří senioři vyhledávají samotu a klid). Je důležité vytvářet dostatek příležitostí pro setkávání a spolupráci generací, a to prostřednictvím vytváření a údržby prostoru pro vzájemné setkávání jak vrstevníků v seniorském věku, tak i různých generací (veřejná prostranství vč. hřišť pro seniory, komunitní centra, klub seniorů, zájmové spolky, speciální programy a balíčky pro rodin aj.). Důležitá je také realizace společných aktivit. Mezigenerační aktivity bývají často naplňovány prostřednictvím realizace tzv. „všeobecných akcí“, jako je např. den dětí, rozsvícení vánočního stromčku, jarmark atp. Prostřednictvím nástrojů rodinné politiky je pak důležité zaměřit se na podporu cílených mezigeneračních aktivit jako např. podporu dobrovolnictví (mladí lidé učí seniory novým dovednostem nebo pomáhají seniorům s nákupem, senioři naopak mohou pomáhat s hlídáním dětí, předávat své zkušenosti mladším lidem/kolegům atd.), aktivního zapojení starších občanů do spolkového života, nabídkou slevových systémů pro seniory aj. Zapomínat se v rámci rodinné politiky nesmí také na zajištění dostupnějšího a bezbariérového bydlení pro seniory, např. prostřednictvím výstavby nebo modernizace bezbariérových a malometrážních bytů a podpory komunitního typu bydlení zahrnující také volnočasové a vzdělávací aktivity. Důležité je rovněž posilovat bezpečný život seniorů, a to prostřednictvím prevence kriminality zaměřené na seniory, zvyšování informovanosti seniorů o lidských a spotřebitelských právech a posilování jejich odolnosti proti nekalým obchodním praktikám a dezinformacím (tzv. šmejdů).

V neposlední řadě je v rámci podpory mezigeneračního soužití a solidarity důležitá také podpora pozitivního mediálního obrazu starší generace prostřednictvím realizace osvětových a mediálních kampaní, protože zejména mladí lidé jsou médii výrazně ovlivněni.

⁴⁹ Bedekr aktivního stárnutí, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, 2013.

4.4 NEFORMÁLNÍ PEČOVATELÉ

Neformální pečovatelé neboli pečující osoby vykonávají nezbytnou péči o fyzickou osobu, která se podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Jinými slovy neformální pečovatel je taková osoba, která pomáhá (poskytuje služby) druhým, kteří z důvodu svého zdravotního nebo psychického stavu nemohou nebo nedovedou vykonávat činnosti vedoucí k vlastní samostatnosti a soběstačnosti. Neformálním pečovatelem může být rodinný příslušník, ale i jiná osoba blízká, která pečuje o druhého většinou v domácím prostředí. Neformální pečující mohou sdílet s opečovávanou osobou domácnost nebo za ní mohou docházet, tj. tyto osoby žijí v oddělených domácnostech.

Nástroje rodinné politiky jsou zaměřeny zejména na podporu neformálního pečovatele, např. prostřednictvím aktivit nestátních neziskových organizací (denní stacionář, odlehčovací služby apod.) nebo dobrovolníků v oblasti neformální péče. Částečná péče zabezpečována jinou osobou/institucí než neformálním pečovatelem (např. v době dovolené, pracovní doby neformálního pečovatele aj.) umožňuje předcházení syndromu vyhoření u neformálních pečovatelů. Rodinná politika by se v oblasti podpory neformální péče měla rovněž zaměřovat na osvětu a poradenskou činnost v této oblasti se zaměřením na osobu neformálního pečovatele.

5 PRŮZKUM MEZI OBYVATELI MĚSTA

Průzkum mezi obyvateli města byl realizován na základě potřeb zakázky na vytvoření Plánu rodinné politiky města Benešov uvedených v zadávací dokumentaci. Cílem šetření bylo zjistit názor, postoje, preference a potřeby obyvatel města Benešov. Sociologické šetření a příprava dotazníku byla provedena společností PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. ve spolupráci s Městským úřadem Benešov. Design a realizace průzkumu byly nastaveny takovým způsobem, aby zpracovatel získal od občanů potřebné informace k tvorbě strategického dokumentu.

Datum sběru: 15. 2. 2021 – 16. 4. 2021

Počet respondentů: 221

Občané byli o realizaci anketního šetření informováni prostřednictvím městského periodika Zpravodaj města Benešov, informace byla uvedena na webových stránkách města, na facebookovém a twitrovém profilu města a zároveň bylo k informování využito aplikace mobilního rozhlasu. Obyvatelé města byli osloveni k účasti na průzkumu také prostřednictvím základních škol a vybraných poskytovatelů sociálních služeb. Dotazník bylo možné vyplnit on-line nebo ve fyzické podobě a odevzdat na městském úřadu. Papírový dotazník občané obdrželi v rámci Zpravodaje města Benešov nebo si jej mohli vyzvednout ve fyzické podobě na podatelně Městského úřadu Benešov. Sběr dotazníků byl podpořen také prostřednictvím dobrovolné činnosti studentů působících v rámci kontaktního místa POSEZ, kteří pomáhali s distribucí a sběrem dotazníků u klientů využívajících služby kontaktního místa POSEZ.

Dotazníky byly posléze podrobeny logické kontrole a data byla analyzována prostřednictvím statistického softwaru SPSS.

Struktura výběrového souboru

Výsledky z výběrového souboru jsou rozděleny do několika cílových skupin:

1. Rodič/osoba pečující o dítě, žijící s dítětem/děťmi v jedné společné domácnosti
 - a. s dítětem/děťmi ve věku do 5 let
 - b. s dítětem/děťmi ve věku od 6 do 14 let
 - c. s mládeží ve věku 15–20 let
2. Dospělá osoba žijící ve vícegenerační domácnosti se seniorem nebo neformální pečující (osoba, která pečuje o osobu blízkou – např. seniora, osobu se zdravotním postižením apod.)
3. Senior žijící v domácnosti sám nebo v jedné společné domácnosti s dalším seniorem (jednogenerační domácnost)

Složení výběrového souboru respondentů (221 osob, viz Tabulka 5.1) odpovídá základnímu souboru dle věku a pohlaví (viz Tabulka 5.2). Respondenty byli občané s trvalým pobytem ve městě Benešov ve věku 18 a více let. Ve vztahu k velikostní kategorii města je počet respondentů dle sociologických metod a pravidel pro kvantitativní analýzu dostatečný. Výsledky šetření jsou statisticky významné.

Tabulka 5.1: Struktura výběrového souboru šetření mezi obyvateli města Benešov dle věku a pohlaví

Pohlaví	Věková skupina									
	Počet					Podíl				
	18–34	35–44	45–64	65+	Celkem	18–34	35–44	45–64	65+	Celkem
Muži	24	20	34	24	102	10,9 %	9,0 %	15,4 %	10,9 %	46,2 %
Ženy	24	21	39	35	119	10,9 %	9,5 %	17,6 %	15,8 %	53,8 %
Celkem	48	41	73	59	221	21,7 %	18,6 %	33,0 %	26,7 %	100,0 %

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Tabulka 5.2: Struktura základního souboru obyvatel města Benešov dle věku a pohlaví

Pohlaví	Věková skupina									
	Počet					Podíl				
	18–34	35–44	45–64	65+	Celkem	18–34	35–44	45–64	65+	Celkem
Muži	1 401	1 180	2 018	1 432	6 031	10,8%	9,1 %	15,6 %	11,1 %	46,6 %
Ženy	1 429	1 131	2 259	2 098	6 917	11,0%	8,7 %	17,4 %	16,2 %	53,4 %
Celkem	2 830	2 311	4 277	3 530	12 948	21,9%	17,8 %	33,0 %	27,3 %	100,0 %

Zdroj: Statistika – věkového složení obce, MěÚ Benešov, 2021

Následující tabulka uvádí rozložení respondentů dle cílových skupin, v rámci kterých se identifikovali, přičemž mohli zvolit více možností. Největší skupina respondentů dle cílových skupin spadá do kategorie Rodič/osoba pečující o dítě, žijící s dítětem/děťmi v jedné společné domácnosti, a to s dítětem/děťmi ve věku 6–14 let.

Tabulka 5.3: Struktura výběrového souboru dle cílové skupiny

Cílová skupina	Počet respondentů	Podíl respondentů
1. Rodič/osoba pečující o dítě, žijící s dítětem/děťmi v jedné společné domácnosti		
a. s dítětem/děťmi ve věku do 5 let	64	29 %
b. s dítětem/děťmi ve věku od 6 do 14 let	95	43 %
c. s mládeží ve věku 15–20 let	38	17 %
2. Dospělá osoba žijící ve vícegenerační domácnosti se seniorem nebo neformální pečující (osoba, která pečuje o osobu blízkou – např. seniora, osobu se zdravotním postižením apod.)	24	11 %
3. Senior žijící v domácnosti sám nebo v jedné společné domácnosti s dalším seniorem (jednogeneační domácnost)	46	21 %

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Pozn.: Respondenti měli možnost zvolit více cílových skupin.

5.1 SPOKOJENOST OBYVATEL S OBLASTMI ŽIVOTA

Metodická pozn.: Otázky týkající se spokojenosti s oblastmi života jsou hodnoceny na škále 1–5, kde 1 = velmi nespokojen/a a 5 = velmi spokojen/a.

Většina respondentů je, jak znázorňuje následující obrázek, **celkově se svým životem spokojena** (více než 60,0 % respondentů hodnotilo celkovou spokojenost hodnotou 4 nebo 5, přičemž hodnotu 5 zvolilo 24,0 % respondentů).

Dalšími hodnocenými oblastmi kvality života byly: kvalita bydlení, přátelé, osobní život, vztah s partnerem/partnerkou, práce/zaměstnání, děti, volný čas, vztahy s okolím (sousedé apod.), vztahy s příbuznými/širší rodinou, zdraví, životní úroveň, pocit bezpečí. Oblasti jsou každá specifická, proto zde poskytneme jejich základní popis a srovnání, v další části průzkumu bude věnován prostor jejich podrobnějšímu rozboru dle cílových skupin obyvatel.

Nejvyšší podíl pozitivních odpovědí (4 a 5) udávali respondenti u oblastí **dětí** (73,0 %), **vztah s partnerem/partnerkou** (68,3 %), **práce/zaměstnání** (64,2 %). U těchto oblastí je také v průměru nejnižší podíl neutrálních odpovědí 3, tedy jen málo respondentů nemá na tyto oblasti vyhraněný názor. Podíl negativních odpovědí (1 a 2) v těchto oblastech je srovnatelný u oblasti děti a vztah s partnerem/partnerkou (17,5 % a 17,7 %), u práce/zaměstnání se ale již blíží horní hranici negativních odpovědí (20,8 %).

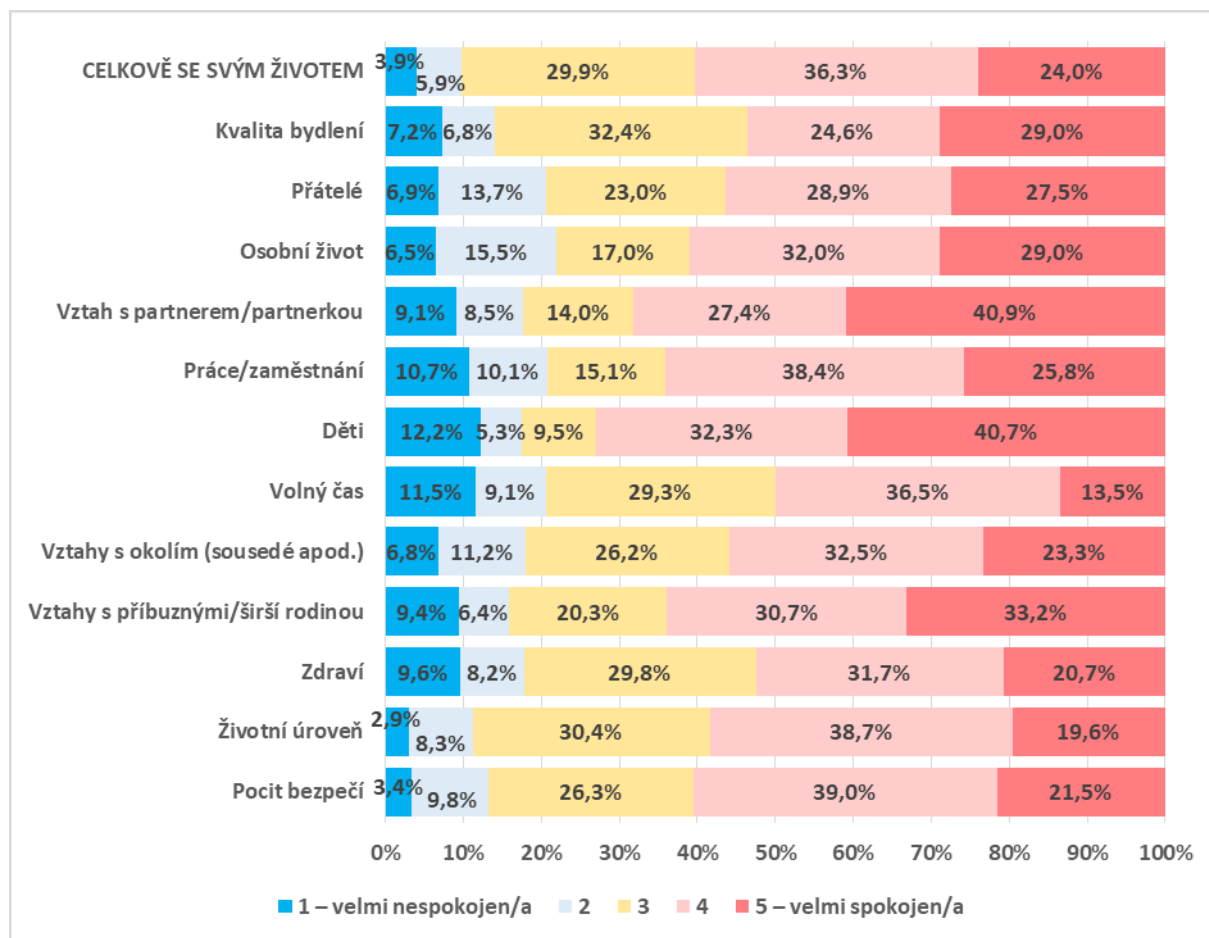
Nejvyšší podíl negativních odpovědí (1 a 2) je u oblasti **osobní život** (22,0 %), odpověď 1 (velmi nespokojen/a) ale volilo pouze 6,5 % respondentů a spokojených je v této oblasti celých 61,0 %.

Poměrně vysoká spokojenost je také v oblastech **vztahy s příbuznými/širší rodinou** (63,9 %) a v oblasti **pocit bezpečí** (60,5 %). U oblasti pocit bezpečí volilo zároveň jen velmi málo respondentů, že je nespokojeno (pouze 13,2 %).

Je-li postupováno v popisu od oblasti, se kterou jsou občané nevíce spokojeni po oblast s nejmenší spokojeností, následuje oblast **životní úroveň**, u které je spokojených 58,3 %, ale zároveň nízké procento nespokojených (11,3 %).

Podle procentuálního zastoupení spokojených respondentů, kteří odpověděli 4 nebo 5, by byly dále od oblasti, se kterou jsou respondenti nejspokojenější až po tu, se kterou jsou spokojeni nejméně: **přátelé** (56,4 % spokojených), **vztahy s okolím (sousedé apod.)** (55,8 % spokojených), **kvalita bydlení** (53,6 % spokojených), **zdraví** (52,4 % spokojených) a **volný čas** (50,0 % spokojených). Lze předpokládat, že pořadí je u posledních jmenovaných oblastí ovlivněno také současnou situací v republice, kdy jsou mnohé oblasti života ovlivněny protiepidemiologickými opatřeními.

Obrázek 5.1: Spokojenost respondentů s oblastmi života

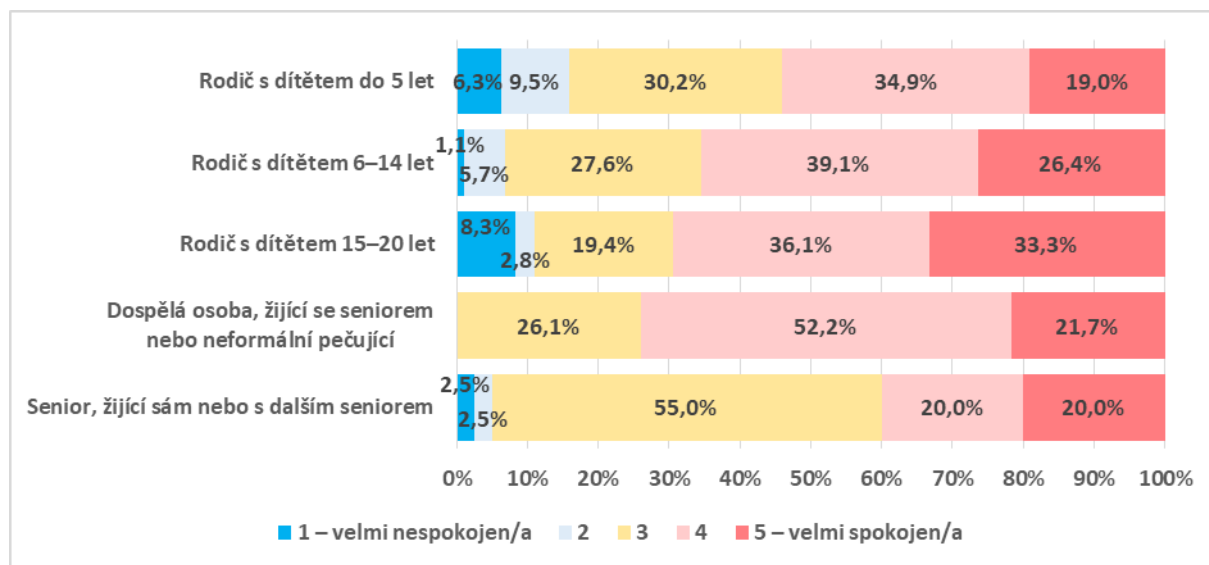

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Pozn.: Podíl platných odpovědí: CELKOVĚ SE SVÝM ŽIVOTEM, 92,7 %; Kvalita bydlení, 94,1 %; Přátelé, 92,7 %; Osobní život, 90,9 %; Vztah s partnerem/partnerkou, 74,5 %; Práce/zaměstnání, 72,3 %; Děti, 85,9 %; Volný čas, 94,5 %; Vztahy s okolím (sousedé apod.), 93,6 %; Vztahy s příbuznými/širší rodinou, 91,8 %; Zdraví, 94,5 %; Životní úroveň, 92,7 %; Pocit bezpečí, 93,2 %.

Dle cílových skupin jsou **celkově se svým životem** nejspokojenější rodiče s dítětem ve věku 15–20 let a dospělí žijící se seniorem/neformální pečující, kteří při hodnocení této oblasti vůbec nevyužili negativní škálu hodnocení (možnosti odpovědí 1 a 2). Nejméně spokojeni jsou se svým životem senioři žijící osamoceně nebo v jednogenerační domácnosti (tj. s dalším seniorem).

Obrázek 5.2: Celková spokojenost se životem

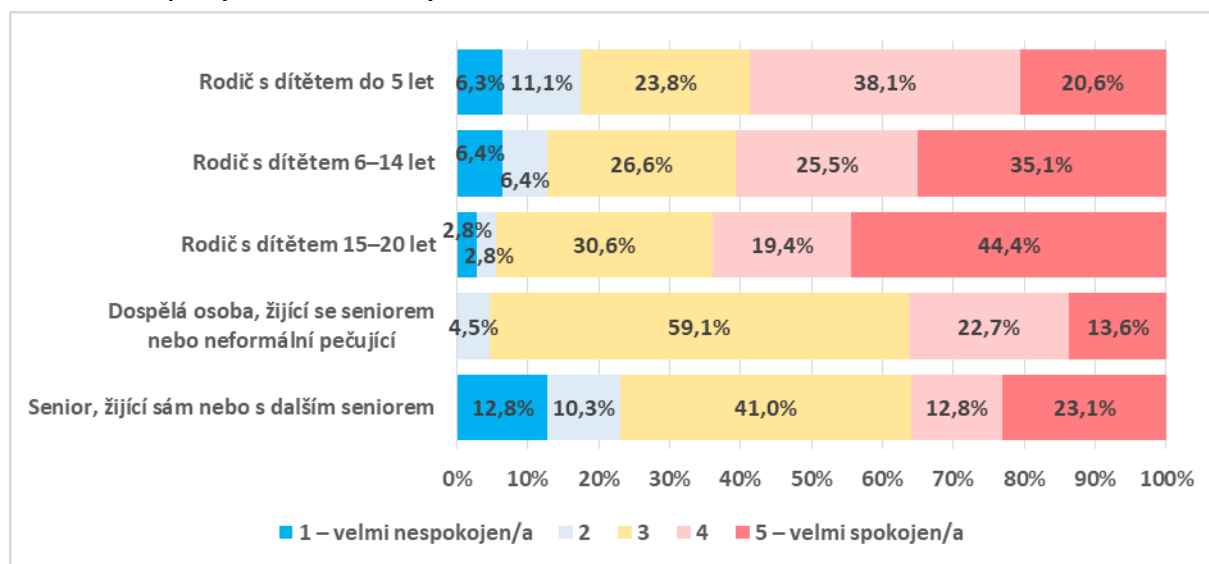

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? - 1. CELKOVĚ SE SVÝM ŽIVOTEM
 Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 91,6 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 94,7 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 95,8 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 87,0 %.

S kvalitou bydlení jsou opět nevíce spokojeni rodiče dětí ve věku 15–20 let, druhá nejvyšší spokojenost je u rodičů dětí ve věku 6–14 let. Dospělé osoby žijící se seniorem a neformální pečující v této oblasti ve více než polovině odpovědí volili možnost 3 (ani spokojen, ani nespokojen).

Obrázek 5.3: Spokojenost s kvalitou bydlení

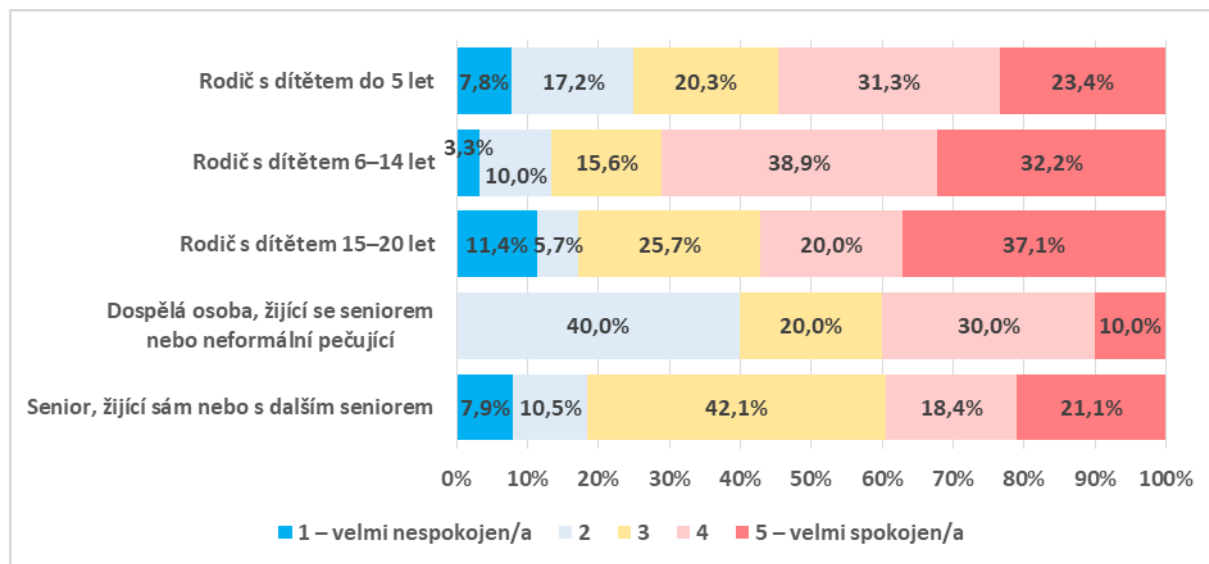
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 2. Kvalita bydlení
 Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 94,7 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 91,7 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 84,8 %.

S **přáteli** jsou nevíce spokojeni rodiče dětí ve věku 6–14 let. U rodičů dětí ve věku 15–20 let byla sice zjištěna v této oblasti vysoká míra spokojených odpovědí, zároveň ale také vyšší míra negativních odpovědí, celých 11,4 % z nich volilo odpověď „velmi nespokojen/a“.

Dospělé osoby žijící se seniorem a neformální pečující v této oblasti uvedli nejvyšší nespokojenost, 40,0 % jich volilo odpověď 2, kterou je možno interpretovat jako „spíše nespokojen/a“, žádný však nezvolil odpověď 1 „velmi nespokojen/a“.

Obrázek 5.4: Spokojenost s přáteli

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

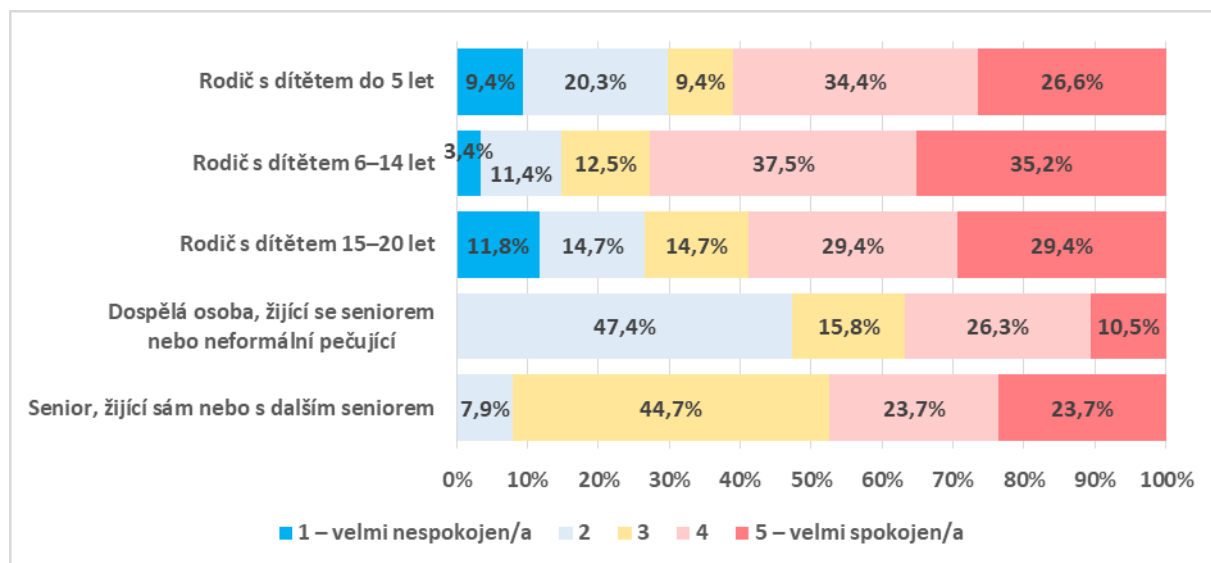
Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 3. Přátelé

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 100 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 94,7 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 92,1 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 83,3 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

Spokojenost s **osobním životem** je opět nejvyšší u rodičů dětí ve věku 6–14 let a u rodičů dětí ve věku 15–20 let, i u rodičů s dítětem do 5 let byla v této oblasti zjištěna vysoká míra spokojených odpovědí, zároveň ale také vyšší míra negativních odpovědí.

Dospělé osoby žijící se seniorem a neformální pečující v této oblasti uvedli nejvyšší nespokojenost, 47,4 % jich volilo odpověď 2, kterou je možno interpretovat jako „spíše nespokojen/a“, žádný nezvolil odpověď 1 „velmi nespokojen/a“. Negativní odpověď „velmi nespokojen/a“ u této oblasti nevyužili ani odpovídající senioři.

Obrázek 5.5: Spokojenost s osobním životem

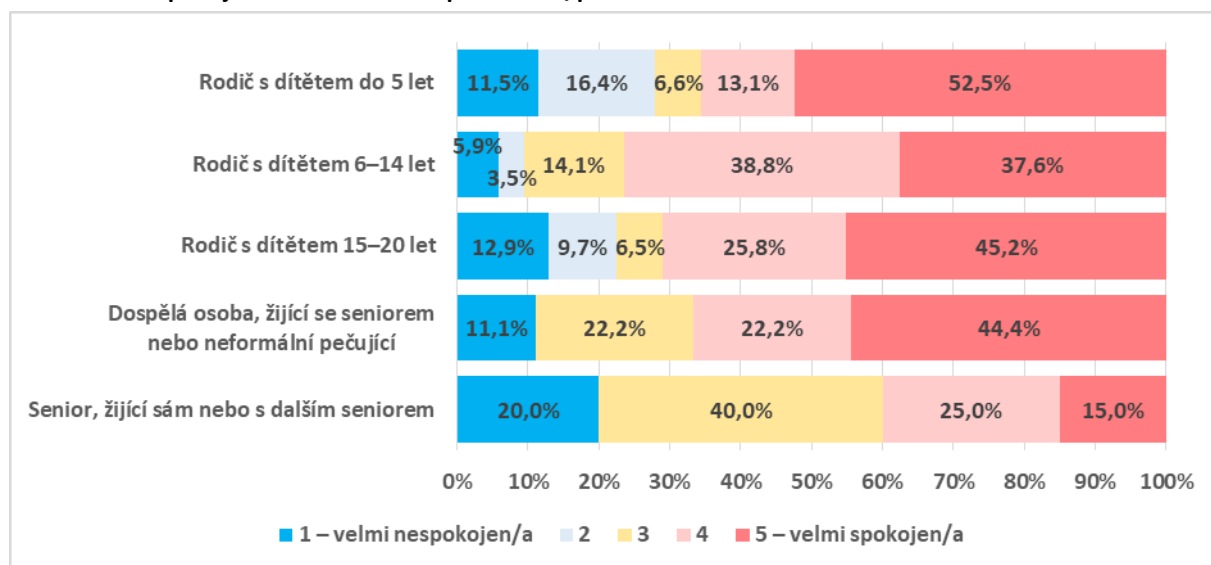
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 4. Osobní život

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 100 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 92,6%; Rodič s dítětem 15–20 let, 89,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 79,2 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

Spokojenost se **vztahem s partnerem/partnerkou** má u všech cílových skupin výraznou nespokojenost, především u seniorů, kteří ve 20 % zvolili „velmi nespokojen“, lze předpokládat, že tito senioři jsou pravděpodobně vdovy či vdovci. Vyšší nespokojenost je ale vidět také u rodičů s dítětem do 5 let a u rodičů s dítětem 15–20 let. Nejvyšší spokojenost je u rodičů s dítětem 6–14 let.

Obrázek 5.6: Spokojenost se vztahem s partnerem/partnerkou

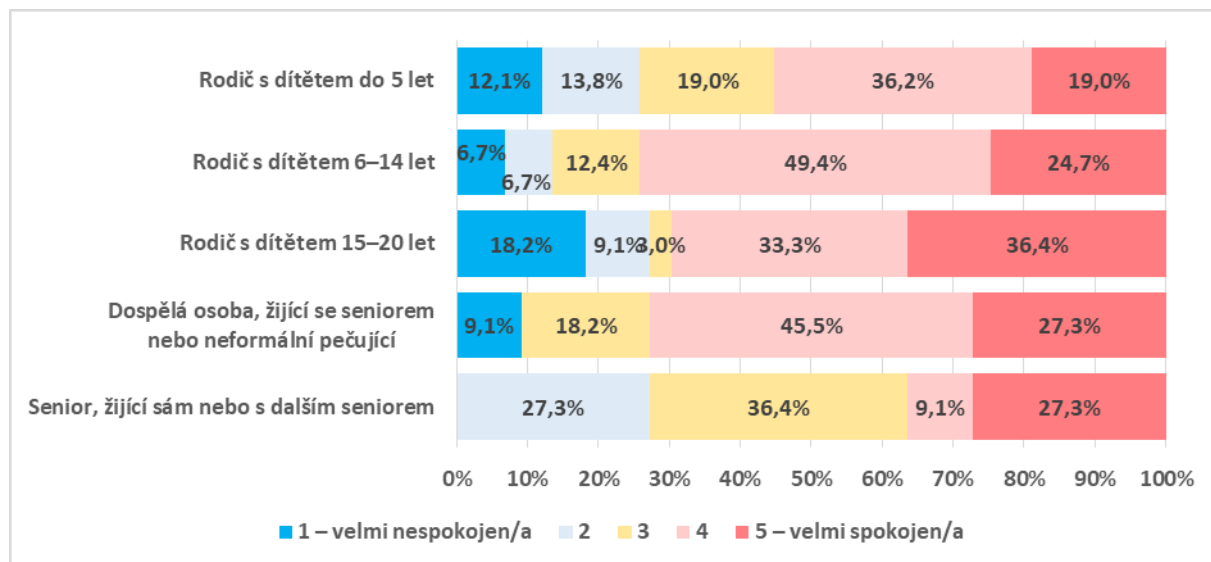
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 5. Vztah s partnerem/partnerkou

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 95,3 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 89,5 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 81,6 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 37,5 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 43,5 %.

S **prací/zaměstnáním** je vysoký podíl pozitivních odpovědí 4 a 5 u rodičů s dítětem 6–14 let, u dospělé osoby žijící se seniorem nebo neformálního pečujícího a u rodičů s dítětem 15–20 let. Poslední skupina rodičů s dítětem 15–20 let uvádí také velký podíl nespokojených odpovědí 1 a 2.

Obrázek 5.7: Spokojenost s prací/zaměstnáním

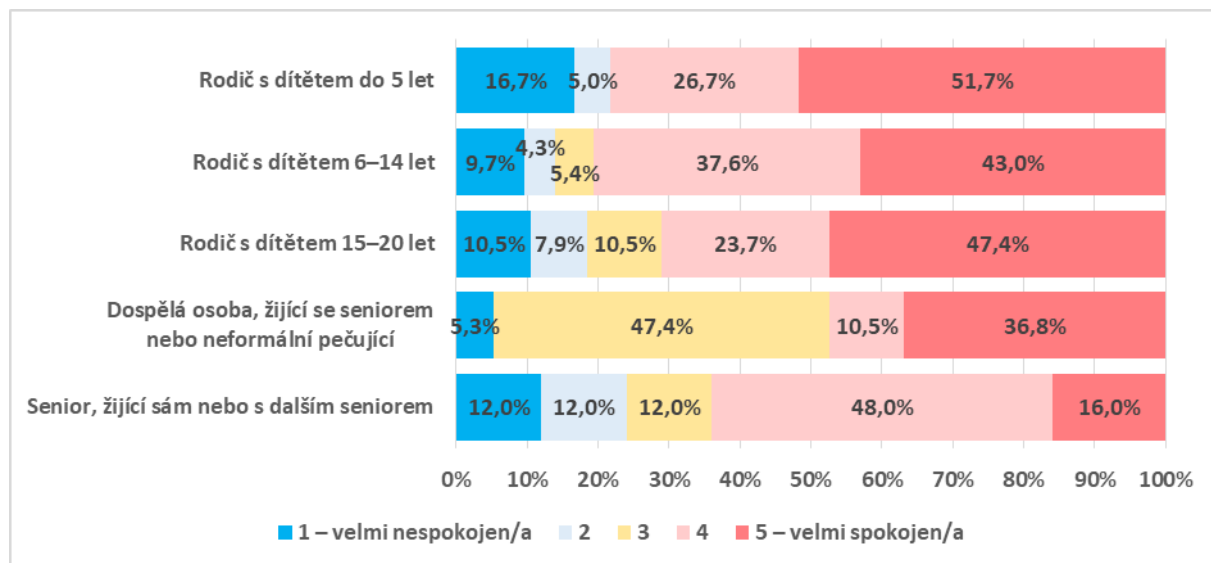
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 6. Práce/zaměstnání

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 90,6 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 93,7 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 86,8 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 45,8 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 23,9 %.

Spokojenost s **dětmi** je vysoká u všech cílových skupin, u skupiny dospělá osoba žijící se seniorem nebo neformální pečující je také vysoký podíl neutrálních odpovědí 3. U rodičů s dítětem do 5 let je dále vidět i vyšší podíl odpovědí 1 (velmi nespokojen/a).

Obrázek 5.8: Spokojenost s dětmi

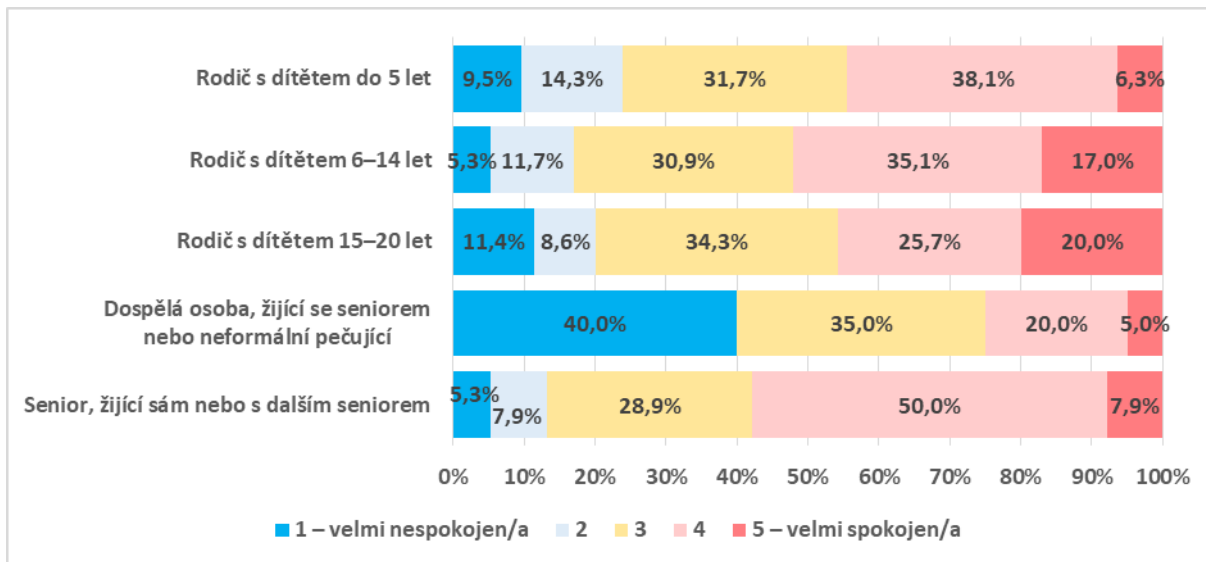
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 7. Děti.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 93,8 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 97,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 100 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 79,2 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 54,3 %.

Spokojenost s **volným časem** není příliš vysoká, téměř třetina respondentů vždy volila neutrální odpověď 3. Největší podíl nespokojených odpovědí je u dospělých osob žijících se seniorem a neformálních pečujících.

Obrázek 5.9: Spokojenost s volným časem

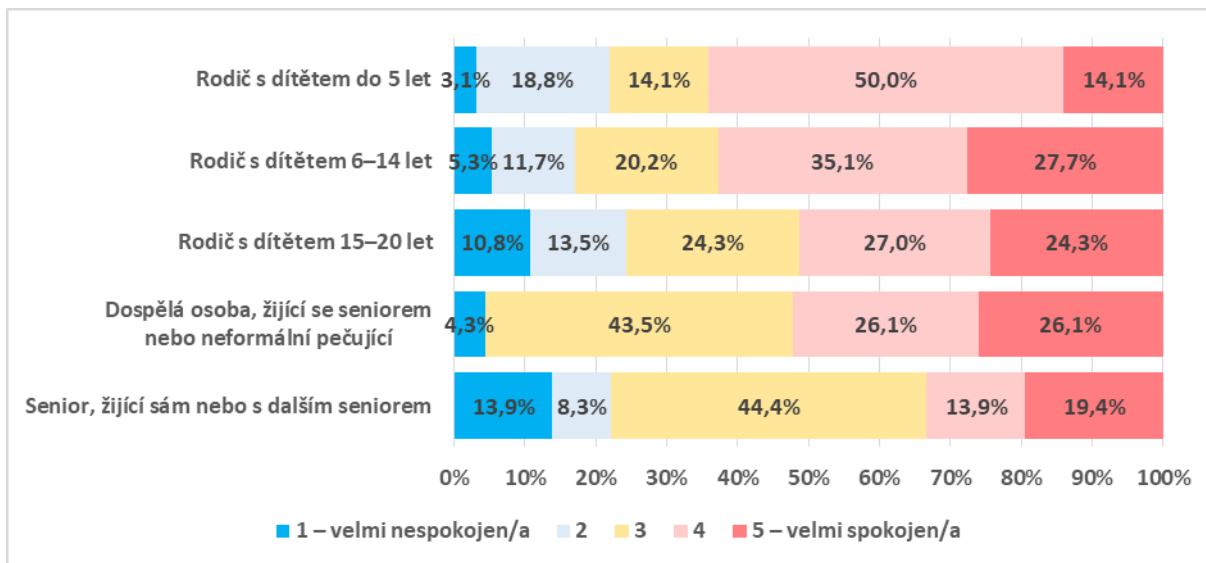
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 8. Volný čas.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 92,1 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 83,3 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

Spokojenost se **vztahy s okolím (sousedé apod.)** je nejvyšší u skupin obyvatel rodič s dítětem do 5 let (kde je ale menší podíl velmi spokojených odpovědí) a rodič s dítětem 6–14 let. Nejmenší podíl nespokojených odpovědí uvedli dospělí žijící se seniorem a neformální pečující.

Obrázek 5.10: Spokojenost se vztahy s okolím (sousedé apod.)

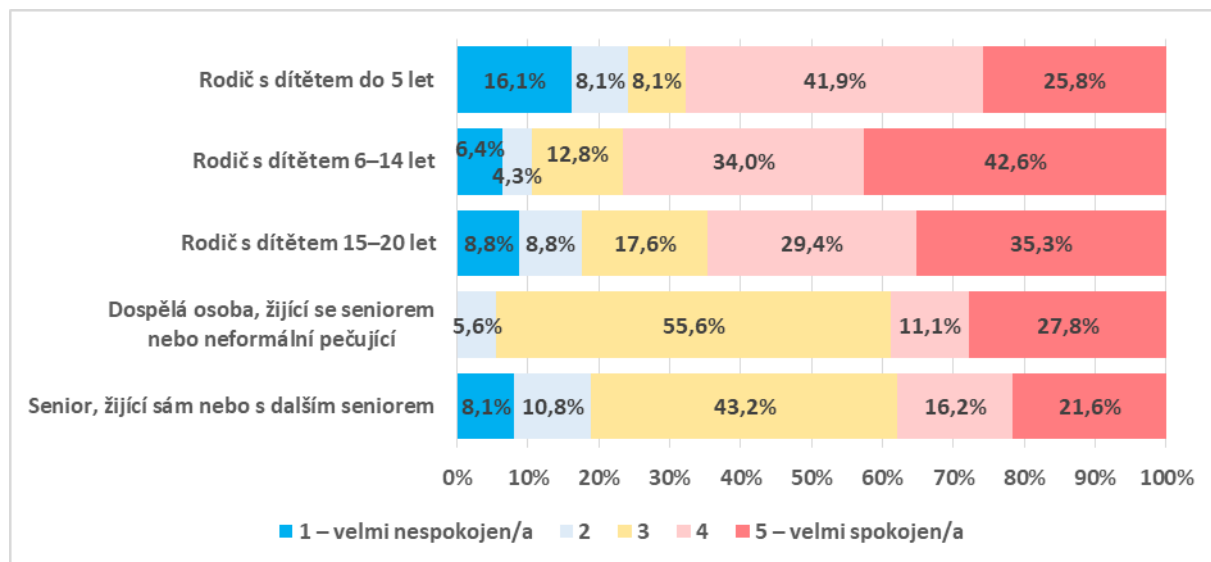
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 9. Vztahy s okolím (sousedé apod.).

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 100 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 97,4 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 95,8%; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 78,3 %.

Spokojenost se **vztahy s příbuznými/širší rodinou** hodnotí nejlépe rodiče s dítětem 6–14 let. Ve skupině dospělých žijících se seniorem a neformálních pečujících nikdo neuvedl odpověď 1 „velmi nespokojen/a“.

Obrázek 5.11: Spokojenost se vztahy s příbuznými/širší rodinou

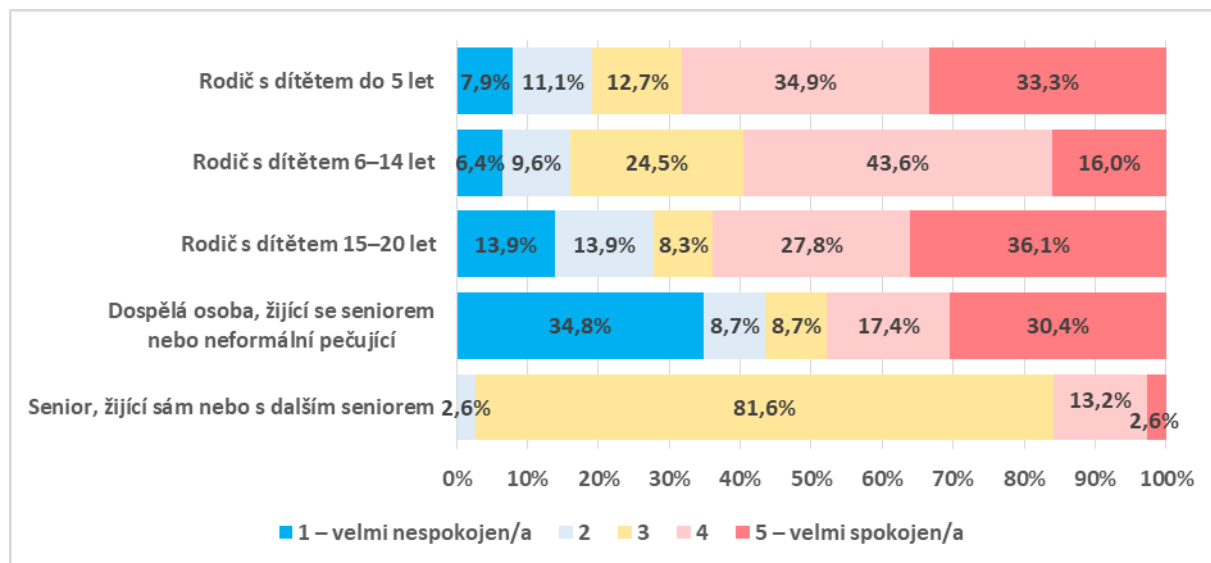
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 10. Vztahy s příbuznými/širší rodinou.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 96,9 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 89,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 75,0 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 80,4 %.

U hodnocení spokojenosti se **zdravím** se odlišují odpovědi seniorů, kteří se z 81,6 % přiklíněli k neutrální odpovědi 3, ale pouze výjimečně volili negativní odpovědi. Naopak vysoký podíl negativních odpovědí uvedly dospělé osoby žijící se seniorem a neformální pečující (34,8 % z nich odpovědělo 1).

Obrázek 5.12: Spokojenost se zdravím

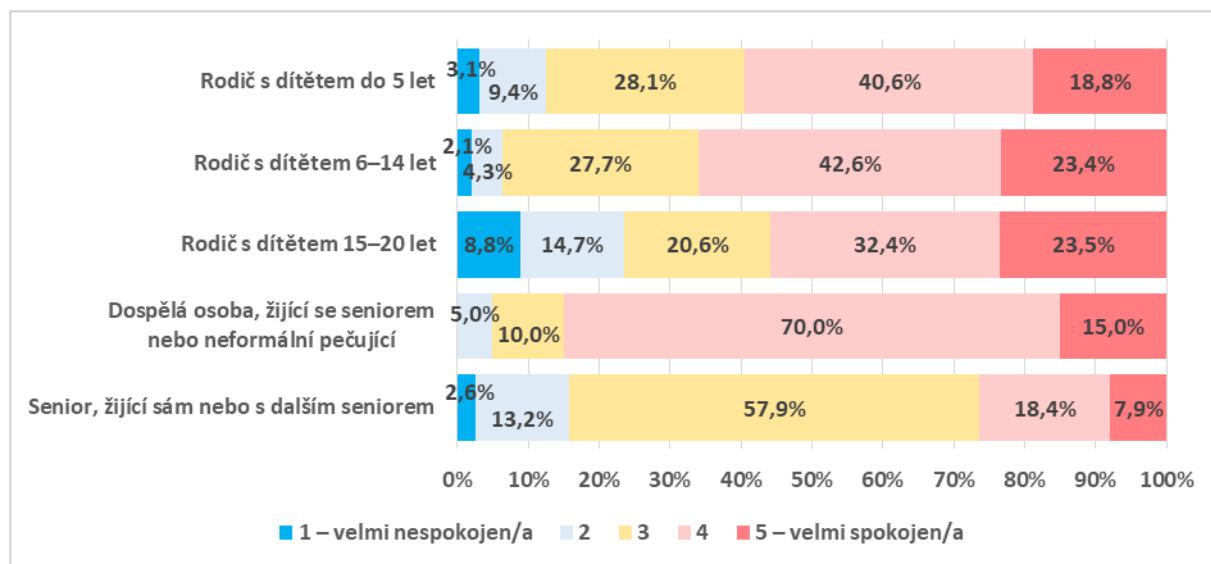
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 11. Zdraví.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4%; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9%; Rodič s dítětem 15–20 let, 94,7%; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 95,8%; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

Se svou **životní úrovní** jsou respondenti vesměs spokojeni. Nejvíce negativních odpovědí 1 a 2 volili rodiče s dítětem 15–20 let, pozitivní odpovědi převládají u dospělých osob žijících se seniorem a neformálních pečujících. Senioři se přiklínějí spíše k neutrální odpovědi 3.

Obrázek 5.13: Spokojenost s životní úrovní

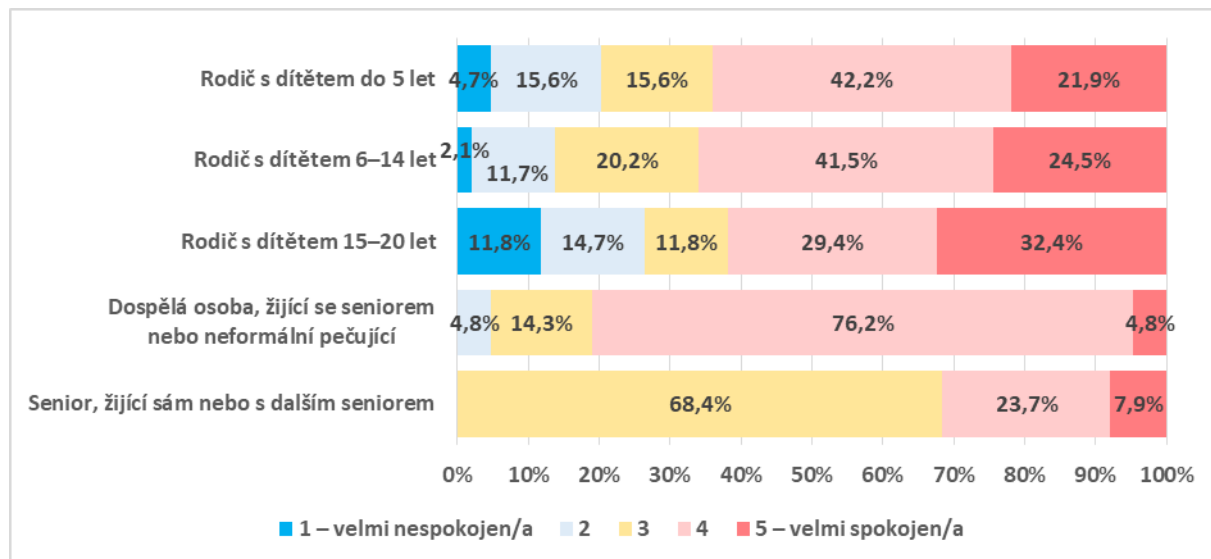
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 12. Životní úroveň.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 100 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 89,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 83,3 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

Poslední hodnocenou oblastí série otázek o spokojenosti je spokojenost s **pocitem bezpečí**. Žádný ze seniorů neuvedl, že by se necítil bezpečně, 68,4 % z nich ale uvedlo neutrální odpověď 3. U dospělých osob žijících se seniorem a neformálních pečujících převládala odpověď 4 „spíše spokojen“ (76,2 %). U rodičů se poté odpovědi různily, bezpečně se ale vždy cítí alespoň 60 % respondentů.

Obrázek 5.14: Spokojenost s pocitem bezpečí

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 4: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi vašeho života ve městě Benešov? – 13. Pocit bezpečí.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 100 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 89,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 87,5 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

5.2 RODINNÁ POLITIKA

Cílem rodinné politiky města Benešov by mělo být zejména **vytváření vhodných podmínek pro rodiny**, kdy tuto možnost volilo více než 60,0 % respondentů, zejména pak rodiče dětí a mládeže, ale také senioři žijící sami nebo v jednogenerační domácnosti (tj. s dalším seniorem). Dospělé osoby, žijící se seniorem nebo neformální pečující pak cíl rodinné politiky spatřují zejména ve výchově mladé generace vedoucí k utváření vědomí hodnoty rodiny.

Jako další cíle rodinné politiky (mimo předem definovaných) zmiňovali respondenti zejména podporu volnočasového vyžití pro rodiny vč. zajištění zázemí, podporu dostupného bydlení (pro samoživitelky a samoživitele, ale také vlastního bydlení) nebo výchovou vytvářet vzájemnou úctu a slušnost.

Tabulka 5.4: Cíl rodinné politiky podle respondentů

Cílová skupina	Podporovat vznik a zachování funkčních rodin	Podporovat kvalitu rodinného života	Vytvářet vhodné podmínky pro rodiny	Výchovou utvářet u mladé generace vědomí hodnoty rodiny	Výchovou utvářet u mladé generace vědomí vlastní odpovědnosti za její funkčnost	Jiné
Rodič s dítětem do 5 let	26,6 %	53,1 %	64,1 %	18,8 %	23,4 %	4,7 %
Rodič s dítětem 6–14 let	17,9 %	45,3 %	67,4 %	27,4 %	35,8 %	4,2 %
Rodič s dítětem 15–20 let	28,9 %	26,3 %	68,4 %	28,9 %	34,2 %	0,0 %
Dospělá osoba, žijící se seniorem nebo neformální pečující	16,7 %	37,5 %	37,5 %	62,5 %	29,2 %	0,0 %
Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem	6,5 %	10,9 %	58,7 %	15,2 %	45,7 %	6,5 %
Celkem	16,8 %	38,6 %	62,7 %	27,3 %	32,7 %	3,6 %

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 5: Co by dle vašeho názoru mělo být cílem rodinné politiky města Benešov? Zvolte 2 možnosti, které vidíte jako prioritní.

Respondenti odpovídali na otázku, jak vnímají angažovanost města v oblasti rodinné politiky, resp. co dle jejich názoru město v oblasti rodinné politiky již realizuje a co by realizovat mělo. **Rodiče/osoby pečující o děti ve věku do 5 let** vnímají, že se město v oblasti rodinné politiky již angažuje zejména v oblasti podpory služeb péče o děti, jako jsou jesle, mateřské školy, školní družiny nebo dětské kluby a v oblasti podpory dopravy v obci – bezpečné křižovatky a přechody nebo zajištění dostupnosti služeb. Naopak oblastmi, kde rodiče/pečující osoby o děti do 5 let vnímají potřebu většího zapojení ze strany města, je podpora rodin v oblasti bydlení, např. pro mladé rodiny, rodiny s dětmi nebo seniory a realizace aktivit na podporu zaměstnanosti rodičů s malými dětmi přispívající k sladování pracovního a rodinného života, ale také oblasti podpory aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů.

Obdobně vnímají situaci podpory rodinné politiky také **rodiče/osoby pečující o děti ve věku 6–14 let**. Tito respondenti pak mají místo zájmu o podporu sladování rodinného a profesního života spíše zájem o to, aby se město angažovalo v oblasti podpory volnočasového vyžití (infrastruktura pro trávení volného času a subjekty zajišťující volnočasové aktivity) a podpory bezpečnosti (prevence kriminality, objektivní situace a pocit subjektivního bezpečí atd.).

Rodiče/osoby pečující o mládež ve věku 15–20 let vnímají stejně jako předchozí kategorie respondentů, že se město v oblasti rodinné politiky již zabývá podporou služeb péče o děti. Jako potřebné je touto skupinou respondentů vnímána zejména podpora rodin v oblasti bydlení, realizace aktivit na podporu zaměstnanosti rodičů s malými dětmi, podpora v oblasti dopravy a volnočasového vyžití, podpora aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů, ale také realizaci aktivit na podporu rodiny, kam patří podpora manželství, rodičovství a rodin s dětmi.

Dospělé osoby, žijící se seniorem nebo neformální pečující současnou podporu prorodinných aktivit ze strany města příliš nevnímají. Všímají si zejména realizované podpory oblasti dopravy. Naopak jako potřebnou vidí angažovanost města zejména v oblasti podpory aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů, podpory volnočasového vyžití a také další podpory v oblasti dopravy.

Podobně jako předchozí skupina respondentů ani skupina **seniorů žijících v jednočlenné nebo jednogenerační domácnosti** výrazně nevnímají, že by v současné době město realizovalo prorodinné aktivity. Současnou aktivitu města v oblasti rodinné politiky hodnotí především v oblasti podpory bezpečnosti. Město by se dle skupiny seniorů mělo zaměřit na podporu volnočasového vyžití a aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů.

Tabulka 5.5: Co podle respondentů město Benešov v oblasti podpory funkčních rodin již dělá a co by v této oblasti dělat mělo? – skupiny respondentů

Oblasti podpory rodinné politiky	Co město v oblasti rodinné politiky už dělá					Co je zapotřebí, aby město v oblasti rodinné politiky ještě dělalo				
	Rodič s dítětem do 5 let	Rodič s dítětem 6–14 let	Rodič s dítětem 15–20 let	Dospělá osoba, žijící se seniorem nebo neformální pečující	Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem	Rodič s dítětem do 5 let	Rodič s dítětem 6–14 let	Rodič s dítětem 15–20 let	Dospělá osoba, žijící se seniorem nebo neformální pečující	Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem
Podpora rodin v oblasti bydlení (např. mladé rodiny, rodiny s dětmi, senioři)	17,2 %	14,7 %	18,4 %	4,2 %	28,3 %	57,8 %	50,5 %	60,5 %	37,5 %	39,1 %
Podpora služeb péče o děti (jesle, mateřské školy, školní družiny, dětské kluby)	51,6 %	61,1 %	50,0 %	29,2 %	32,6 %	32,8 %	16,8 %	28,9 %	12,5 %	10,9 %
Aktivity na podporu zaměstnanosti rodičů s malými dětmi (slučitelnost profesní a soukromé/rodinné sféry)	9,4 %	15,8 %	7,9 %	0,0 %	6,5 %	51,6 %	34,7 %	52,6 %	33,3 %	37,0 %
Podpora v oblasti dopravy (doprava v obci – bezpečné křižovatky a přechody, zajištění dostupnosti služeb)	50,0 %	47,4 %	34,2 %	41,7 %	32,6 %	31,3 %	31,6 %	47,4 %	45,8 %	32,6 %
Podpora bezpečnosti (prevence kriminality, objektivní situace a pocit subjektivního bezpečí atd.)	34,4 %	33,7 %	39,5 %	29,2 %	50,0 %	37,5 %	40,0 %	39,5 %	16,7 %	34,8 %
Podpora volnočasového vyžití (infrastruktura pro trávení volného času a subjekty zajišťující volnočasové aktivity)	34,4 %	25,3 %	34,2 %	25,0 %	23,9 %	35,9 %	53,7 %	52,6 %	54,2 %	41,3 %
Aktivity na podporu rodiny (podpora manželství, rodičovství a rodin s dětmi)	18,8 %	5,3 %	10,5 %	4,2 %	28,3 %	34,4 %	25,3 %	44,7 %	33,3 %	10,9 %
Podpora aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů	10,9 %	10,5 %	28,9 %	16,7 %	34,8 %	43,8 %	36,8 %	47,4 %	58,3 %	43,5 %
Jiné (uveďte konkrétně)	1,6 %	1,1 %	0,0 %	0,0 %	10,9 %	3,1 %	7,4 %	7,9 %	0,0 %	8,7 %

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 6: Co podle vás město Benešov v oblasti podpory funkčních rodin již dělá a co by v této oblasti dělat mělo? (Můžete uvést více možností.)

Souhrnně lze konstatovat, že nejvýrazněji je respondenty v oblasti prorodinných aktivit realizovaných ze strany města vnímána zejména podpora v oblasti služeb péče o děti a v oblasti dopravy (doprava v obci – bezpečné křižovatky a přechody, zajištění dostupnosti služeb). Realizaci aktivit na podporu těchto oblastí ze strany města vnímá více než 40,0 % respondentů. Více než 30,0 % respondentů pak uvedlo, že se město již angažuje také v oblasti podpory bezpečnosti (prevence kriminality, objektivní situace a pocit subjektivního bezpečí atd.). Oblastmi rodinné politiky, ve kterých by se mělo město ještě (dále) angažovat je zejména podpora rodin v oblasti bydlení, podpora volnočasového vyžití, a podpora aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů. Potřebu podpory těchto oblastí vnímá 40,0 % a více všech respondentů. Více než 30,0 % všech respondentů pak vnímá jako důležité zapojení města do aktivit na podporu zaměstnanosti rodičů s malými dětmi, podporu bezpečnosti a podporu v oblasti dopravy. Více viz Tabulka 5.6.

Mezi další oblasti a aktivity rodinné politiky, na které by se město mělo dle respondentů ještě zaměřit, patří např. podpora matek, resp. rodičů, aby mohli s dítětem zůstat doma co nejdéle, a tím podpořit jeho vývoj, dále podpora mateřství jako hodnoty a času, který je možné si užít, podpora volnočasového vyžití (např. více sportovišť pro laickou veřejnost, v parcích více oddychových míst jakou jsou lavičky, posezení na svačinu apod., nebo více vyžití pro malé i velké děti) nebo podpora trhu s nemovitostmi/byty a umožnění vlastního bydlení (např. nové městské nájemní byty s možností pozdějšího odkoupení – obdoba družstevního bydlení). Respondenti uváděli také potřebu další podpory v oblasti dopravy a bezpečnosti (konkrétně respondenti zmiňovali chybějící přechody a rozbité nebo chybějící chodníky na Spořilově, potřebu neustálého dozoru na přechodech u škol a kruhového objezdu u Pivovaru, výstavbu cyklostezek mimo hlavní komunikace).

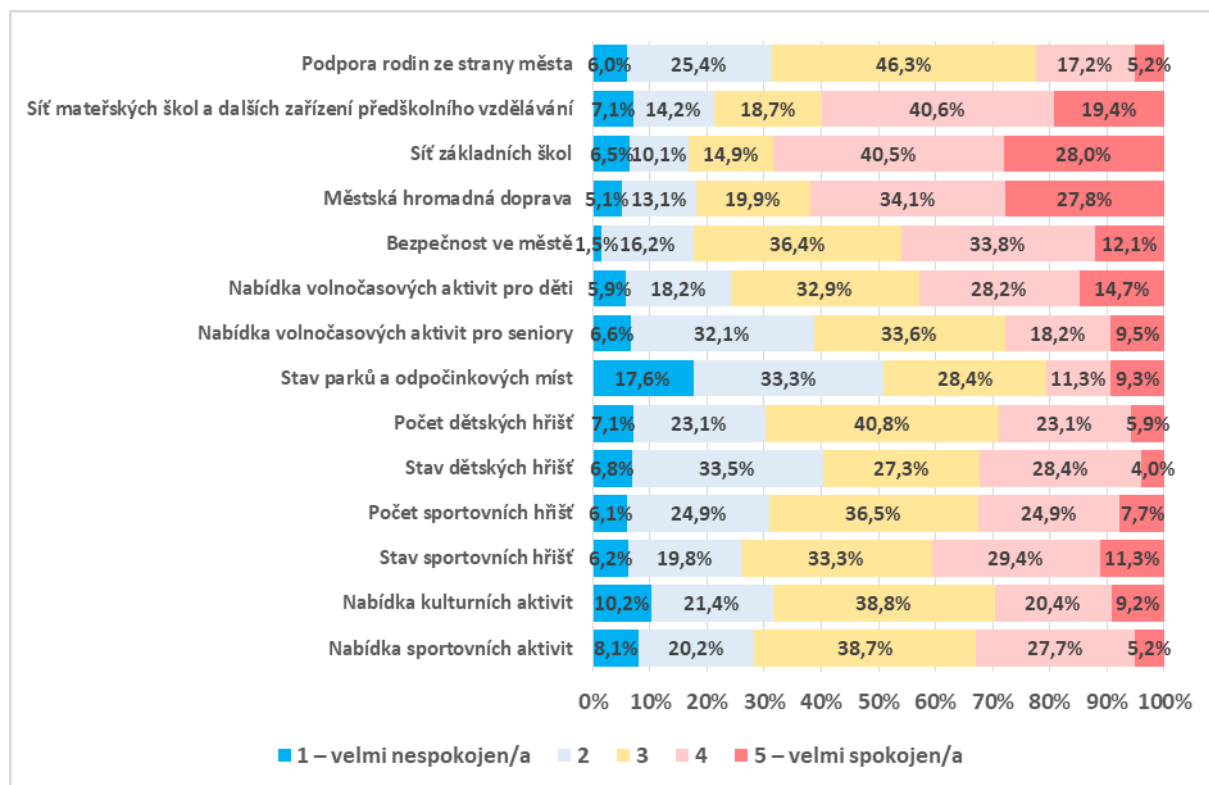
Tabulka 5.6: Co podle respondentů město Benešov v oblasti podpory funkčních rodin již dělá a co by v této oblasti dělat mělo?

Oblasti podpory rodinné politiky	Co město v oblasti rodinné politiky už dělá?	Co je zapotřebí, aby město v oblasti rodinné politiky ještě dělalo?
Podpora rodin v oblasti bydlení (např. mladé rodiny, rodiny s dětmi, senioři)	18,2 %	47,7 %
Podpora služeb péče o děti (jesle, mateřské školy, školní družiny, dětské kluby)	48,2 %	20,0 %
Aktivity na podporu zaměstnanosti rodičů s malými dětmi (slučitelnost profesní a soukromé/rodinné sféry)	12,3 %	37,7 %
Podpora v oblasti dopravy (doprava v obci – bezpečné křižovatky a přechody, zajištění dostupnosti služeb)	42,7 %	34,1 %
Podpora bezpečnosti (prevence kriminality, objektivní situace a pocit subjektivního bezpečí atd.)	36,4 %	35,0 %
Podpora volnočasového vyžití (infrastruktura pro trávení volného času a subjekty zajišťující volnočasové aktivity)	29,1 %	46,4 %
Aktivity na podporu rodiny (podpora manželství, rodičovství a rodin s dětmi)	13,6 %	25,0 %
Podpora aktivního, soběstačného stáří a mezigeneračních vztahů	19,1 %	40,0 %
Jiné (uveďte konkrétně)	2,7 %	5,5 %

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 6: Co podle vás město Benešov v oblasti podpory funkčních rodin již dělá a co by v této oblasti dělat mělo? (Můžete uvést více možností.)

Obrázek 5.15: Spokojenost s oblastmi rodinné politiky

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

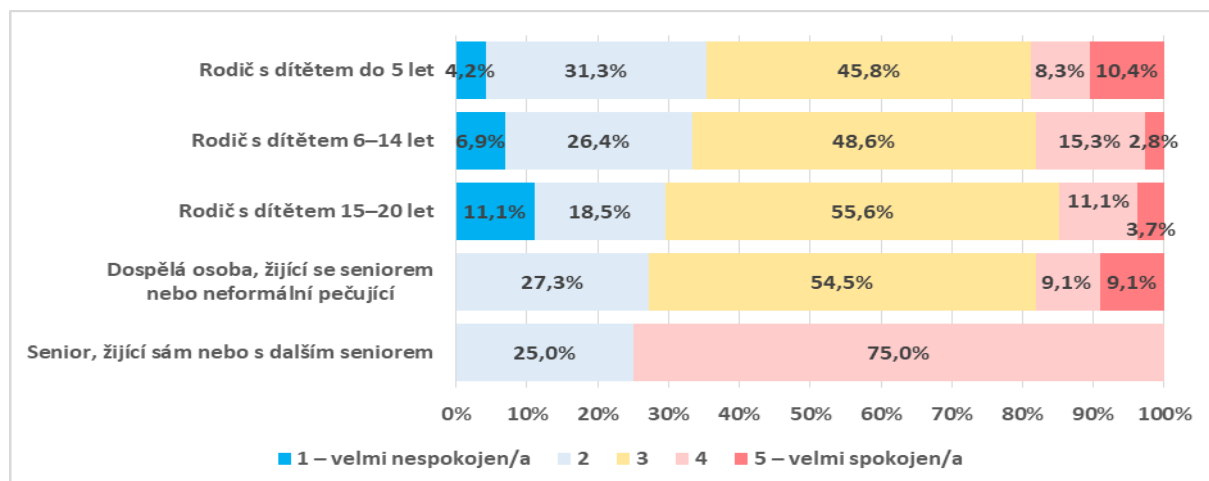
Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov?

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Podpora rodin ze strany města, 60,9%; Síť mateřských škol a dalších zařízení předškolního vzdělávání, 70,5%; Síť základních škol, 76,4%; Městská hromadná doprava, 80,0%; Bezpečnost ve městě, 90,0%; Nabídka volnočasových aktivit pro děti, 77,3%; Nabídka volnočasových aktivit pro seniory, 62,3%; Stav parků a odpočinkových míst, 92,7%; Počet dětských hřišť, 76,8%; Stav dětských hřišť, 80,0%; Počet sportovních hřišť, 82,3%; Stav sportovních hřišť, 80,5%; Nabídka kulturních aktivit, 93,6%; Nabídka sportovních aktivit, 78,6%.

Dále respondenti hodnotili **spokojenost s vybranými oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov**. Nejvíce spokojeni jsou respondenti celkově se **sítí základních škol, městskou hromadnou dopravou a sítí mateřských škol a dalších zařízení předškolního vzdělávání** (60,0 % a více respondentů hodnotilo spokojenost s těmito oblastmi rodinné politiky hodnotou 4 nebo 5). Naopak nejméně spokojeni jsou respondenti se stavem **parků a odpočinkových míst** (více než 50,0 % respondentů uvedlo hodnotu 1 nebo 2, přičemž 17,2 % uvedlo hodnotu 1, tj. velmi nespokojen/a).

Kategorie „**podpora rodin ze strany města**“ je vnímána spíše neutrálně (46,3 % respondentů tuto oblast rodinné politiky hodnotilo hodnotou 3). Kladné hodnocení bylo zaznamenáno zejména u seniorů žijících v jednočlenné nebo jednogenerační domácnosti. Podrobnější členění viz Obrázek 5.16 v příloze.

Obrázek 5.16: Spokojenost s podporou rodin ze strany města

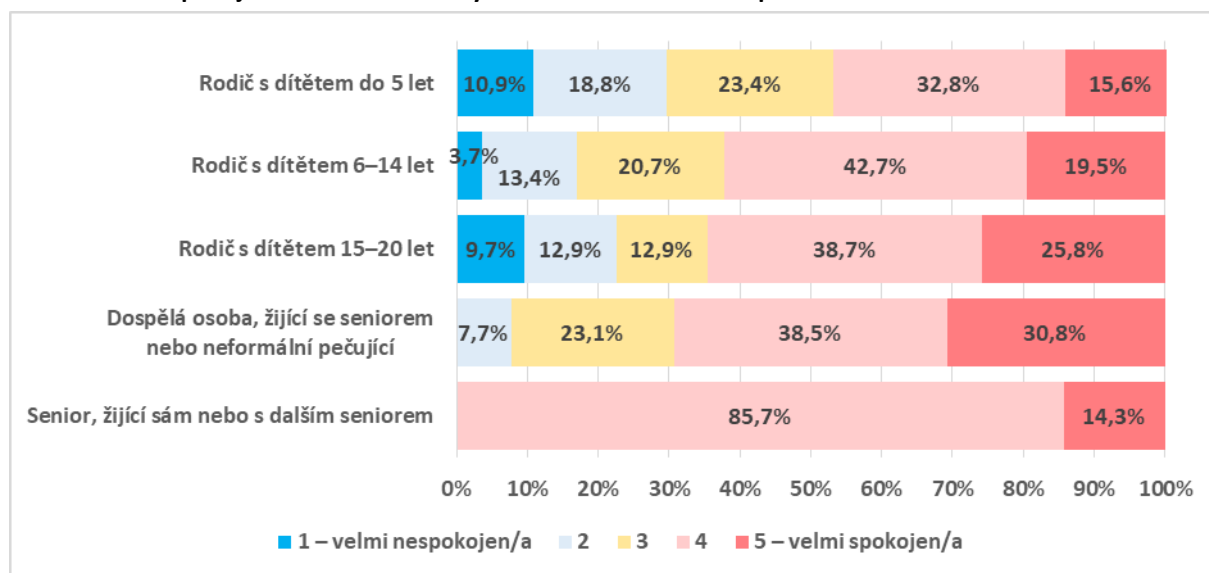
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 1. S podporou rodin ze strany města.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 75,0 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 75,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 71,1 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 45,8 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 17,4 %.

Spokojenost se sítěmi mateřských škol hodnotí kladně všechny cílové skupiny respondentů, tedy také rodiny s dětmi ve věku do 5 let, u kterých lze předpokládat, že dané služby využívají nejvíce. Nespokojeno se sítí mateřských škol (tj. hodnocení na škále hodnotou 1 nebo 2) je necelých 30,0 % respondentů cílové skupiny rodiče/osoby pečující o dítě ve věku do 5 let (přičemž velmi nespokojeno, tj. hodnota 1 je 10,9 % těchto respondentů).

Obrázek 5.17: Spokojenost se sítí mateřských škol a dalších zařízení předškolního vzdělávání

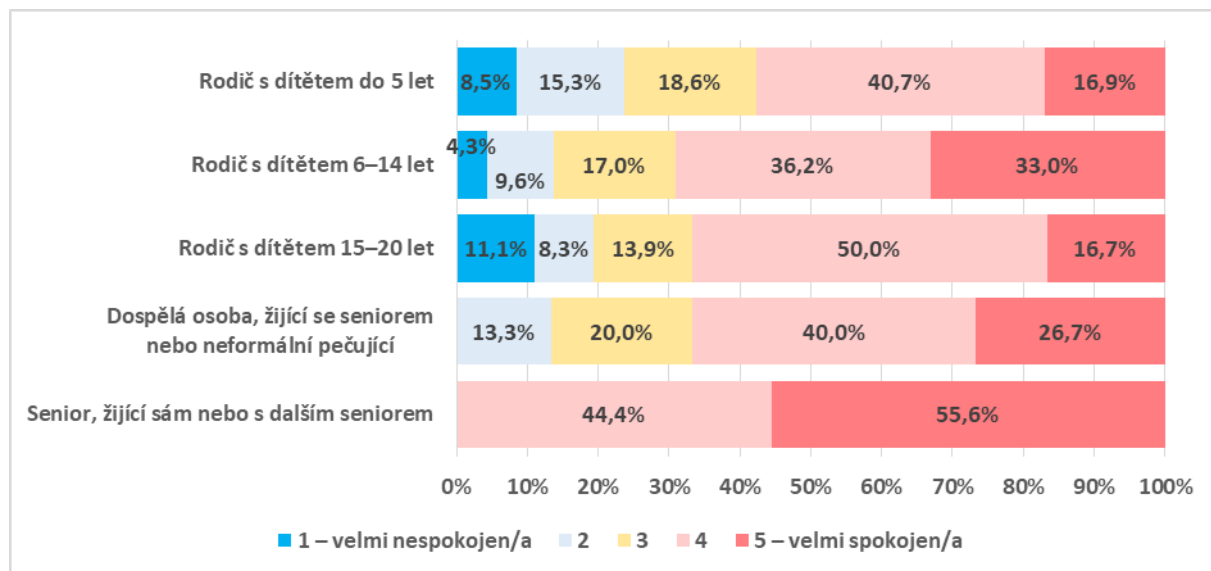
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 2. Se sítí mateřských škol a dalších zařízení předškolního vzdělávání.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 100 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 86,3 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 81,6 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 54,2 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 15,2 %.

Síť základních škol ve městě Benešov je všemi cílovými skupinami také hodnocena kladně. 69,1 % rodičů/osob pečujících o děti ve věku 6–14 let, tedy žáků základních škol, hodnotilo tuto oblast rodinné politiky hodnotou 4 nebo 5 (přičemž 33,0 % respondentů uvedlo hodnotu 5, zcela spokojen/a). Nespokojeno je pouze 13,8 % těchto respondentů (tj. uvedli hodnotu 1 nebo 2).

Obrázek 5.18: Spokojenost se sítí základních škol

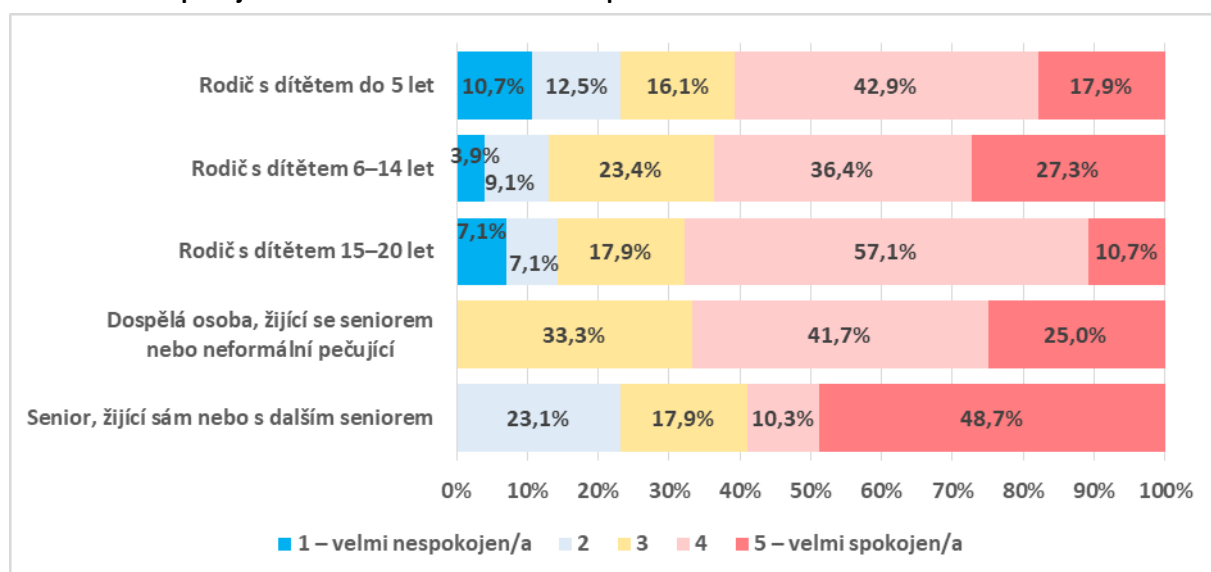
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 3. Se sítí základních škol.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 92,2 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 94,7 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 62,5 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 19,6 %.

Městskou hromadnou dopravu vnímají pozitivně opět všechny cílové skupiny respondentů, tj. jak rodiny s malými dětmi, tak neformální pečovatelé, ale i senioři. Právě cílová skupina seniorů hodnotila oblast městské hromadné dopravy nejpozitivněji (48,7 % těchto respondentů uvedla hodnotu 5, tj. že jsou velmi spokojeni s danou oblastí rodinné politiky).

Obrázek 5.19: Spokojenost s městskou hromadnou dopravou

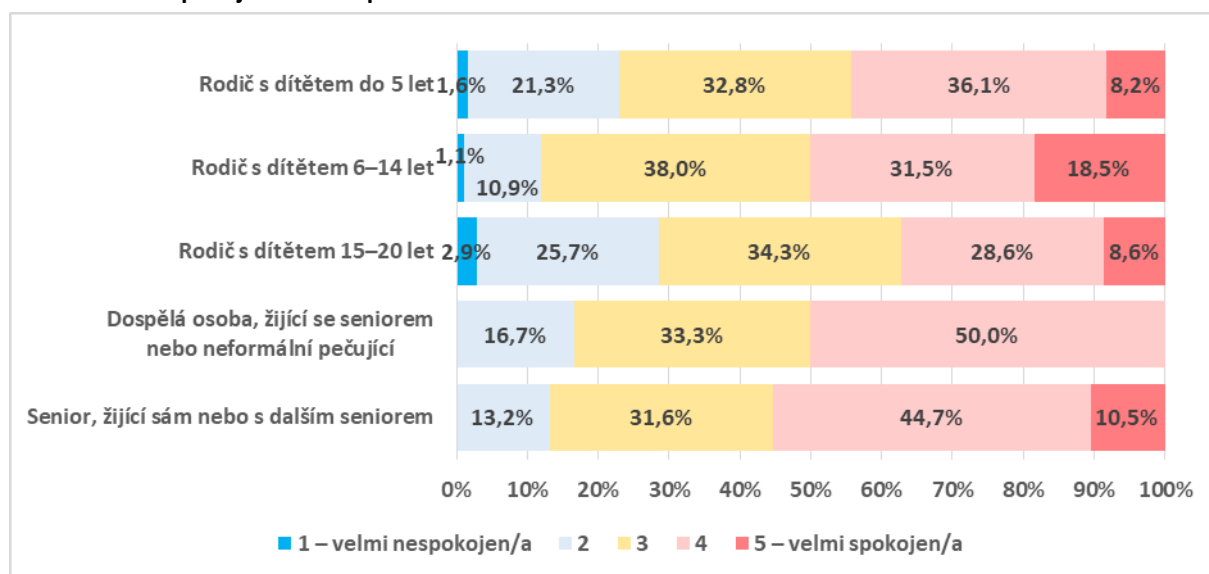
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 4. S městskou hromadnou dopravou.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 87,5 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 81,1 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 73,7 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 50,0 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 84,8 %.

S bezpečností ve městě jsou respondenti všech cílových skupin spíše spokojeni. Okolo poloviny respondentů všech cílových skupin uvedlo hodnotu 4 nebo 5, přibližně třetina respondentů všech cílových skupin volila neutrální postoj. Nejpozitivněji hodnotila tuto oblast cílová skupina seniorů jednočlenných nebo jednogeneračních domácností. Naopak nejméně jsou s touto oblastí spokojeni rodiče/osoby pečující o mládež (28,6 % této cílové skupiny respondentů uvedlo hodnotu 1 nebo 2) a také rodiny děti ve věku do 5 let (negativní hodnocení, tj. hodnotu 1 nebo 2 uvedlo 22,9 % respondentů této cílové skupiny).

Obrázek 5.20: Spokojenost s bezpečností ve městě

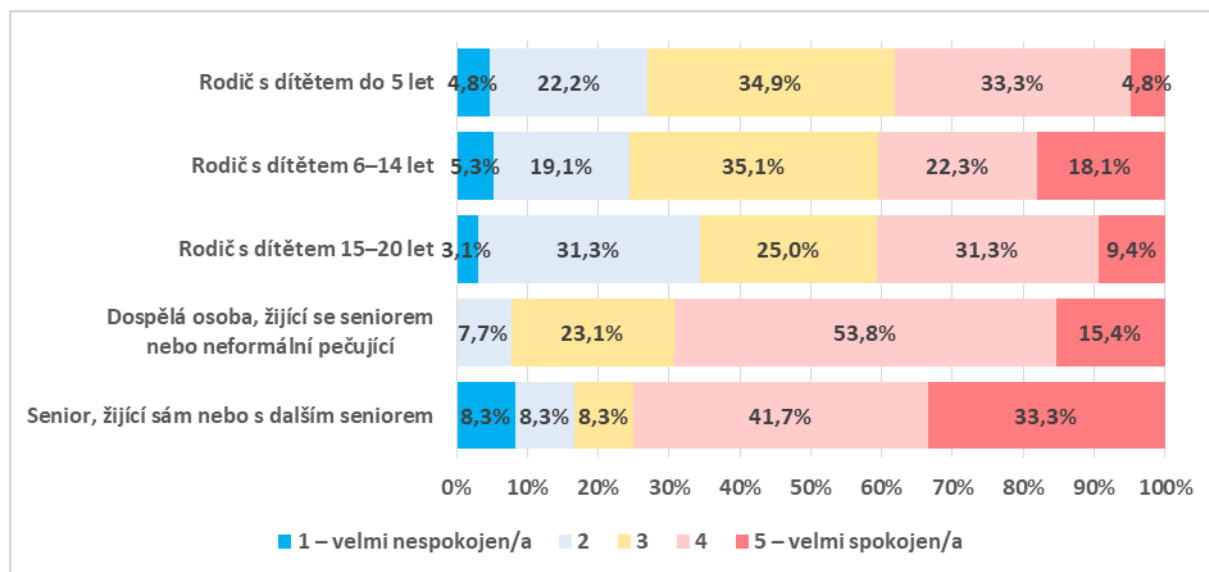
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 5. S bezpečností ve městě.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 95,3 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 96,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 92,1 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 50,0 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 82,6 %.

Spokojenost s nabídkou volnočasových aktivit pro děti je vnímána rodinami s dětmi a mládeží spíše neutrálně. Přičemž okolo jedné pětiny respondentů spadající do kategorie rodiny s dětmi ve věku do 5 let nebo 6–14 let hodnotí tuto oblast rodinné politiky negativně, tj. hodnotou 1 nebo 2. Stejný negativní postoj zaujímá také třetina respondentů v kategorii rodiny s mládeží.

Obrázek 5.21: Spokojenost s nabídkou volnočasových aktivit pro děti

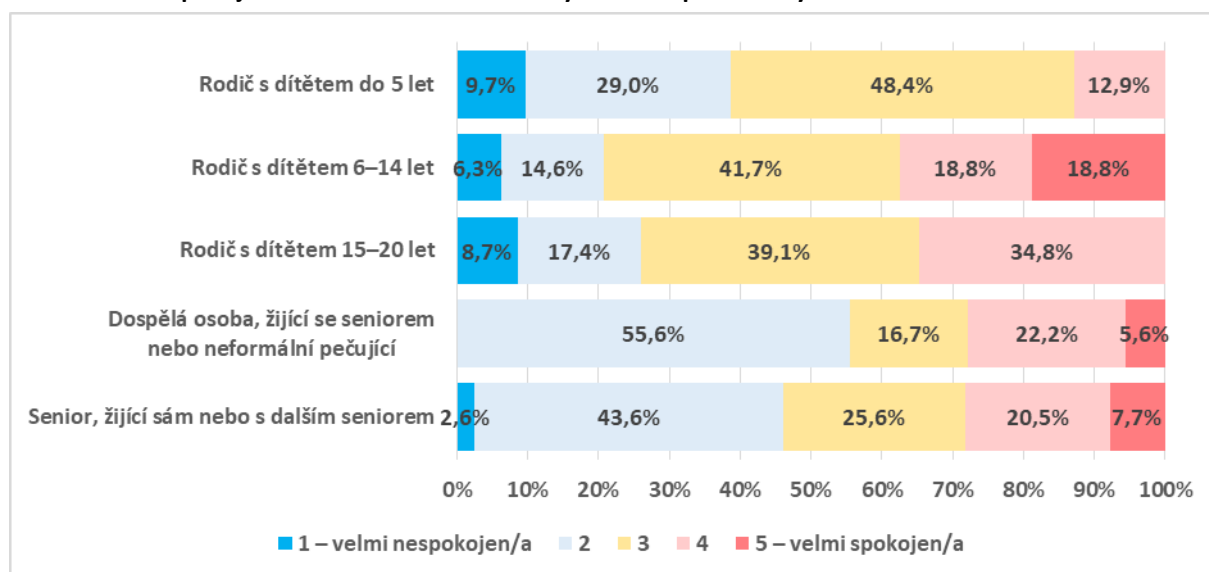
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 6. S nabídkou volnočasových aktivit pro děti.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 84,2 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo Neformální pečující, 54,2 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 26,1 %.

Spokojenost s nabídkou volnočasového vyžití pro seniory ve městě Benešov je zejména cílovou skupinou dospělých osob žijících se seniorem nebo neformálními pečujícími a seniory žijícími v jednočlenné nebo jednogenerační domácnosti hodnocena negativně (přibližně polovina respondentů u každé cílové skupiny uvedla hodnotu 1 nebo 2). Z uvedeného vyplývá, že město by mělo podporovat rozvoj nabídky volnočasového vyžití pro rodiny s dětmi a mládež, příp. údržbu stávající volnočasové infrastruktury, ale zároveň se musí zaměřit také na budování prvků podporující volnočasové vyžití seniorů.

Obrázek 5.22: Spokojenost s nabídkou volnočasových aktivit pro seniory

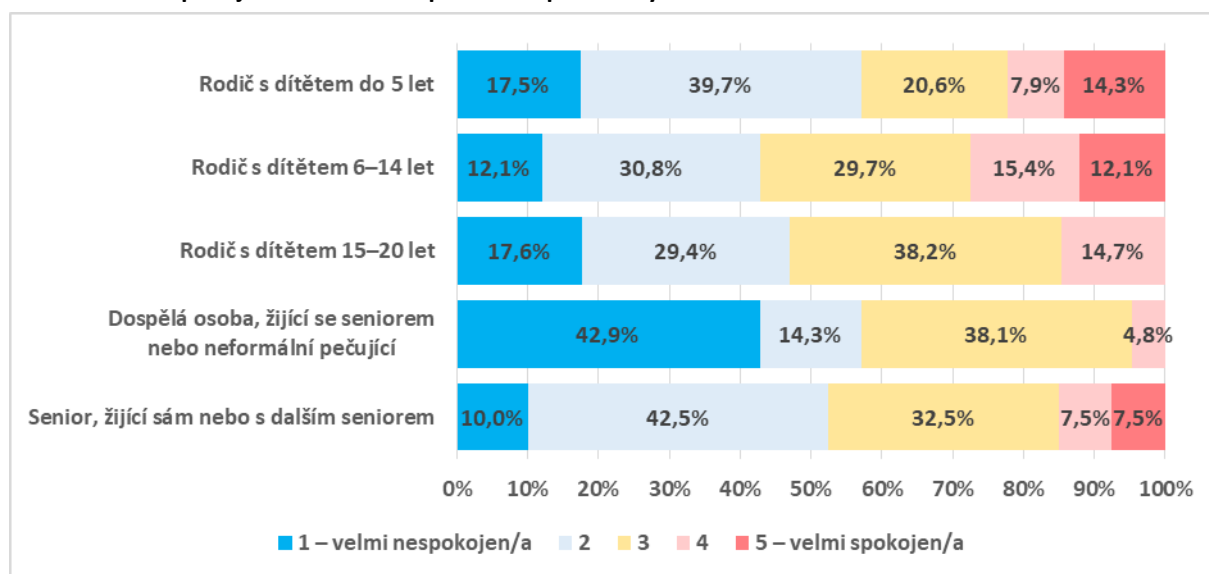
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 7. S nabídkou volnočasových aktivit pro seniory.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 48,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 50,5 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 60,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 75,0 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 84,8 %.

Hodnocení spokojenosti se stavem parků a odpočinkových míst je negativní u všech cílových skupin. Nejméně spokojeni jsou dospělé osoby žijící ve společné domácnosti se seniorem nebo neformální pečující (necelá polovina těchto respondentů uvedla, že jsou s danou oblastí zcela nespokojeni, tj., uvedli hodnotu 1). Více než polovina respondentů cílové skupiny rodiny s dětmi do 5 let a senioři žijící v jednočlenné nebo jednogenerační domácnosti pak rovněž uváděli hodnotu 1 nebo 2, tzn., že nejsou se stavem parků a odpočinkových míst ve městě spokojeni. U cílové skupiny rodiny s dětmi ve věku 6–14 let a rodiny s mládeží bylo hodnocení mírnější, přesto však záporné.

Obrázek 5.23: Spokojenost se stavem parků a odpočinkových míst

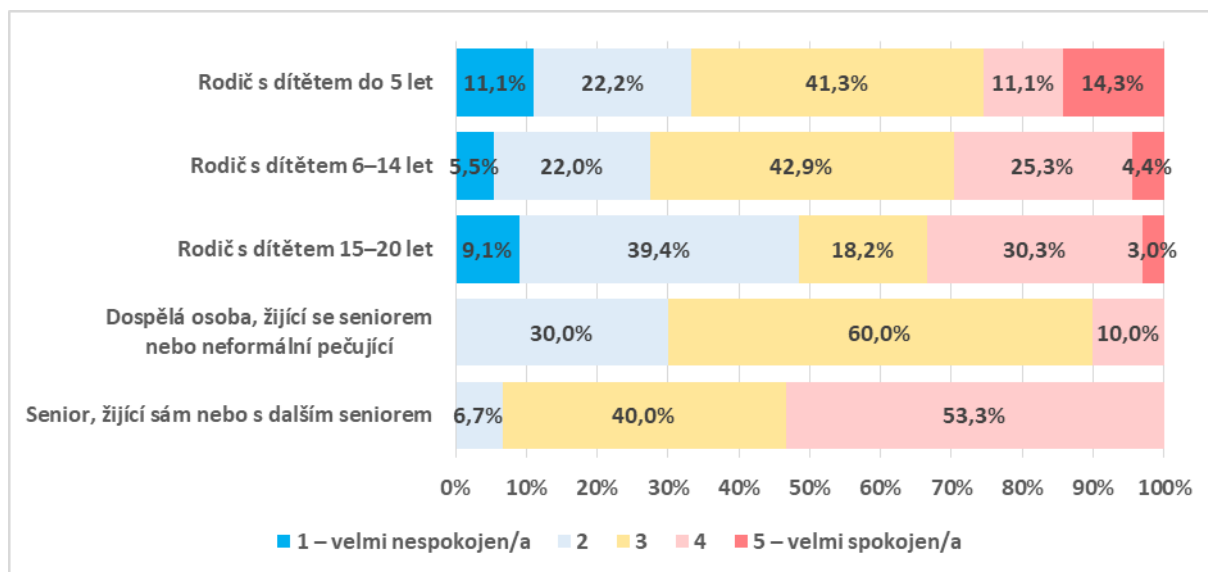
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 8. Se stavem parků a odpočinkových míst.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 95,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 89,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 87,5 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 87,0 %.

Respondenti hodnotili také **spokojenost s počtem dětských hřišť** na území města. Rodiče dětí ve věku do 5 let a děti ve věku 6–14 let, u kterých lze předpokládat, že dětská hřiště využívají nejčastěji, hodnotí jejich počet spíše neutrálně, tj. nejčastěji uváděli hodnotu 3 (více než dvě pětiny respondentů u obou cílových skupin). Nejméně spokojeni jsou s počtem dětských hřišť rodiče mladistvých ve věku 15–20 let, kdy téměř polovina těchto respondentů uvedla hodnotu 1 nebo 2. Naopak největší spokojenost s počtem dětských hřišť uvedli senioři žijící v jednočlenné nebo jednogenerační domácnosti (více než polovina respondentů této cílové skupiny uvedla hodnotu 4).

Obrázek 5.24: Spokojenost s počtem dětských hřišť

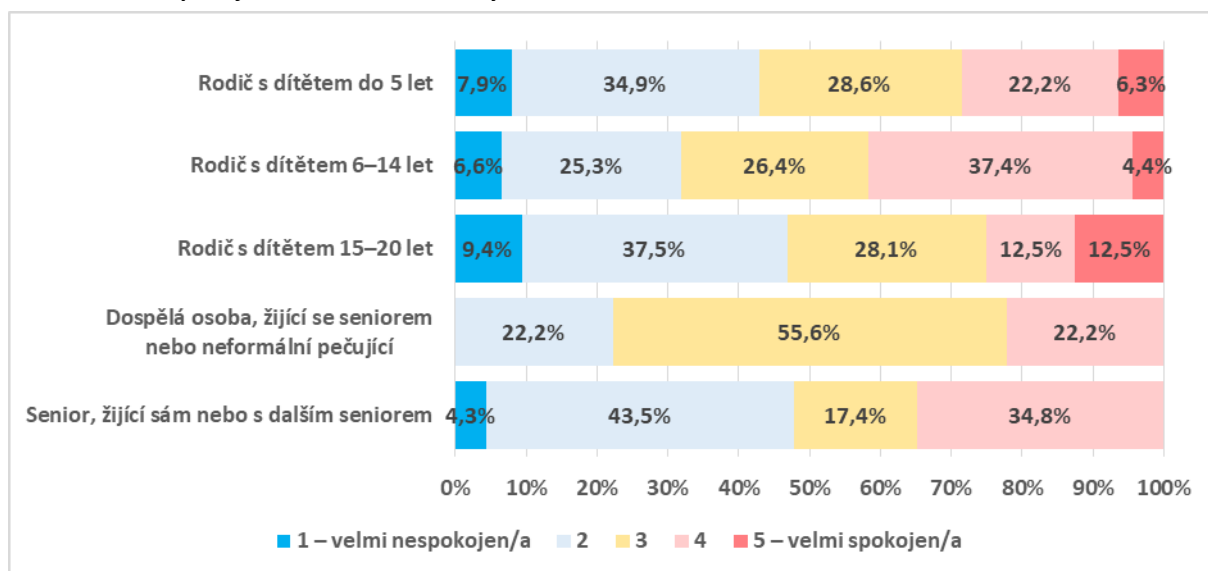
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 9. S počtem dětských hřišť.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 95,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 86,8 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 41,7 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 32,6 %.

Stav dětských hřišť hodnotili respondenti spíše záporně, a to zejména respondenti cílové skupiny rodičů mládeže ve věku 15–20 let a s dětmi do 5 let, kdy hodnotu 1 nebo 2 zvolilo u obou cílových skupin více než 40,0 % respondentů. Naopak rodiče starších dětí ve věku 6–14 let, hodnotí stav dětských hřišť pozitivněji (41,8 % těchto respondentů uvedlo hodnotu 4 nebo 5).

Obrázek 5.25: Spokojenost se stavem dětských hřišť

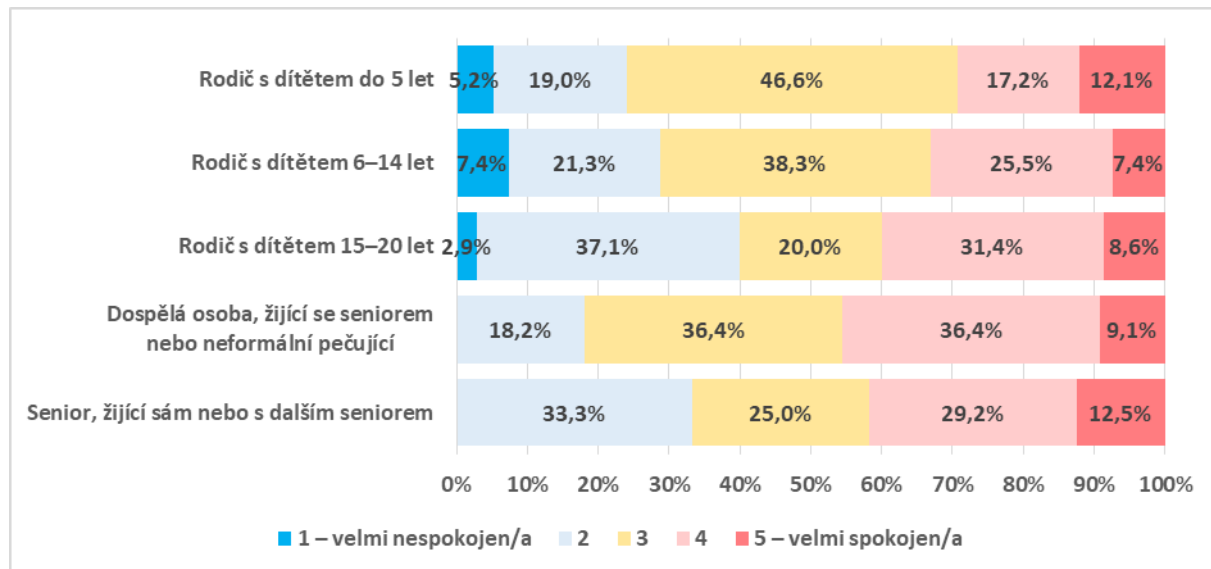
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 10. Se stavem dětských hřišť.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 95,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 84,2 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 37,5 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 50,0 %.

Počet sportovních hřišť je zajímavý z hlediska sledování proměnlivých názorů u rodičů dětí různého věku. Rodiče mladších dětí častěji volili neutrální odpověď 3, tedy na počet sportovních hřišť často nemají vyhraněný názor, s rostoucím věkem dítěte se počet odpovědí 3 snižuje a roste počet jak spokojených, tak i nespokojených rodičů. U dalších hodnocených skupin obyvatel je sice nezanedbatelný počet odpovědí 3, nikdo v nich však nevolil odpověď 1 „velmi nespokojen/a“.

Obrázek 5.26: Spokojenost s počtem sportovních hřišť

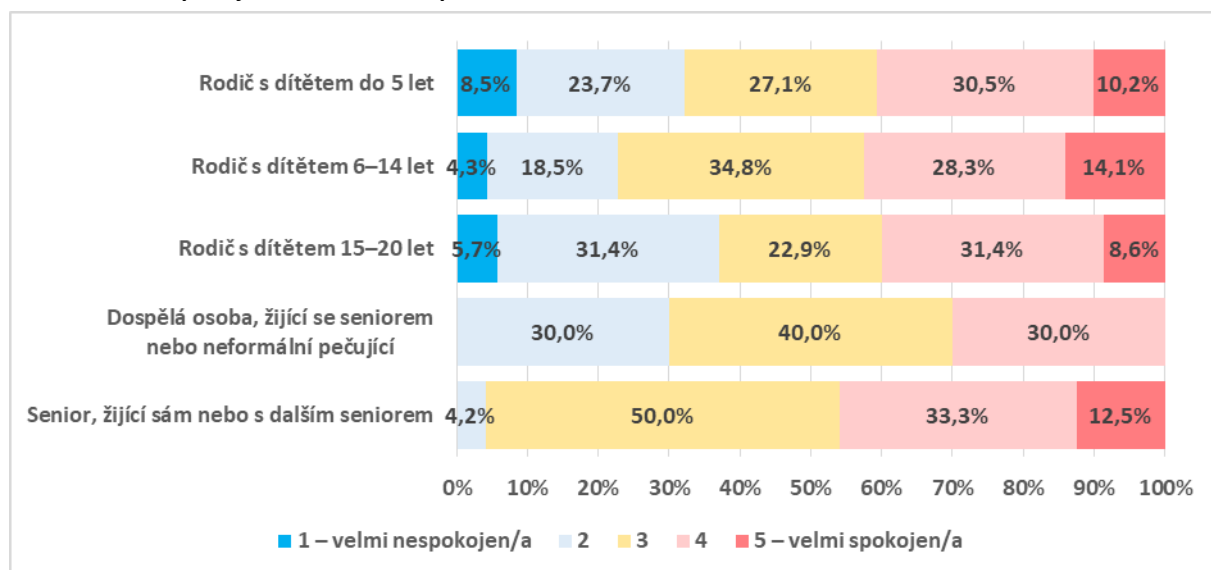
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 11. S počtem sportovních hřišť.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 90,6 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 98,9 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 92,1 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 45,8 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 52,2 %.

Na předchozí otázku navazuje otázka na **stav sportovních hřišť**. Zatímco senioři volili převážně pozitivní nebo neutrální odpovědi a dospělé osoby žijící se seniorem a neformální pečující odpovídali umírněně a v průměru neutrálně, rodiče mají již na otázku vyhraněný názor. Z rodičů jsou se stavem sportovních hřišť nejspokojenější rodiče dětí ve věku 6–14 let.

Obrázek 5.27: Spokojenost se stavem sportovních hřišť

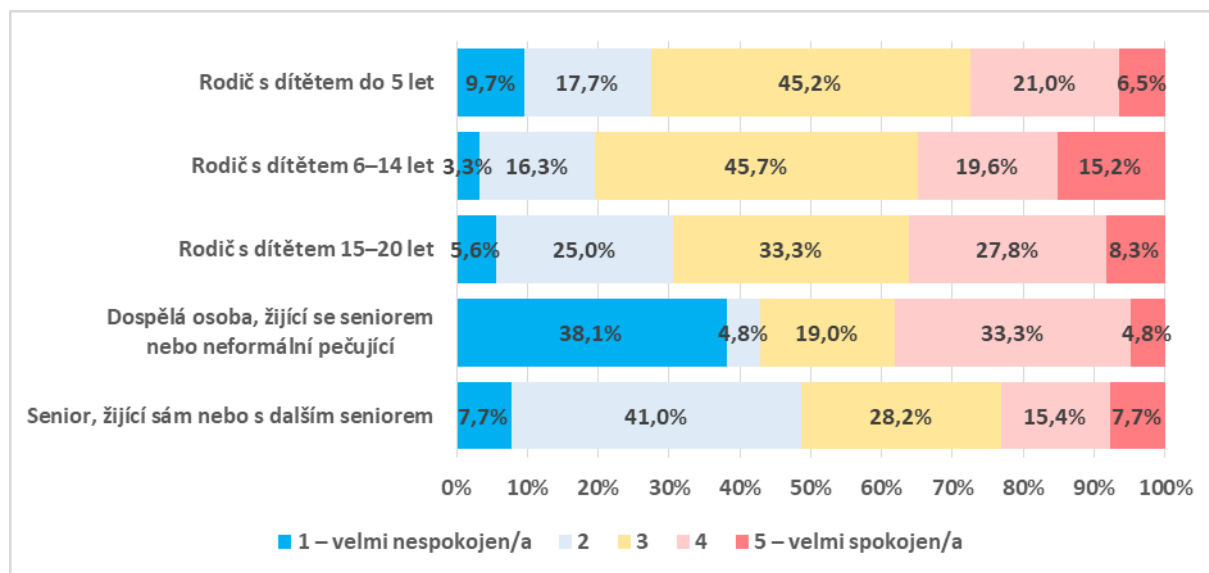
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 12. Se stavem sportovních hřišť.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 92,2 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 96,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 92,1 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 41,7 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 52,2 %.

Při hodnocení spokojenosti s **nabídkou kulturních aktivit** je vidět, že výrazná část (38,1 %) dospělých osob žijících se seniorem a neformálních pečujících je velmi nespokojena. Sečte-li se podíl negativních odpovědí 1 a 2, je poté ještě o něco vyšší nespokojenost u seniorů (podíl odpovědí 1 a 2 celkem 48,7 %). Nevyšší průměrná spokojenost s nabídkou kulturních aktivit je u rodičů s dítětem 6–14 let.

Obrázek 5.28: Spokojenost s nabídkou kulturních aktivit

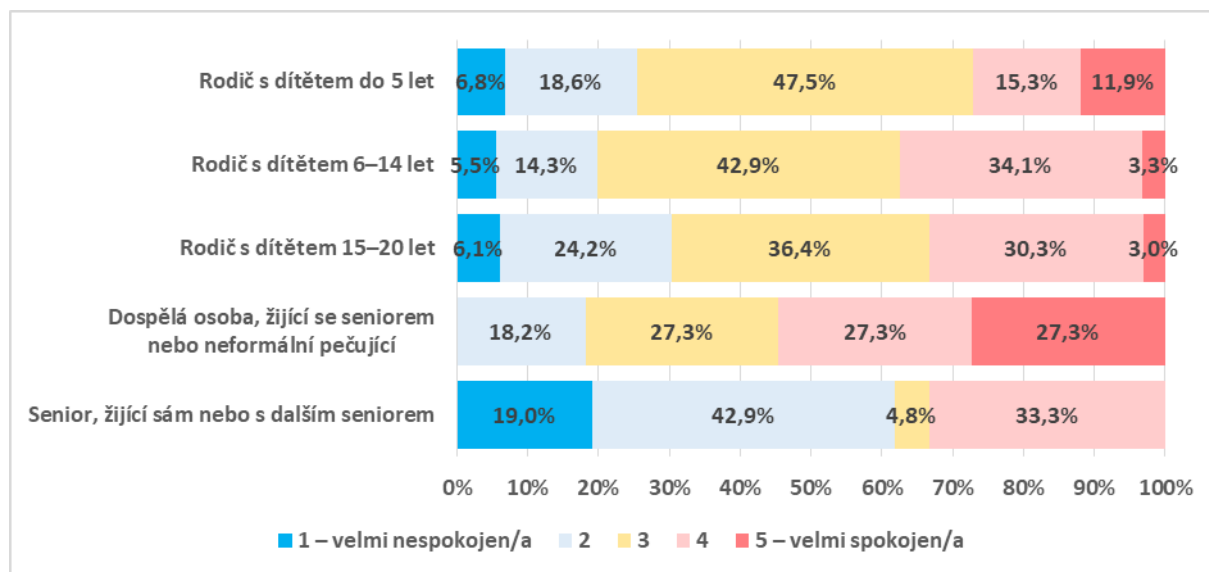
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 13. S nabídkou kulturních aktivit.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 96,9 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 96,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 94,7 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 87,5 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 84,8 %.

Dále byla zjišťována spokojenost s **nabídkou sportovních aktivit**. Nejvíce jsou v tomto ohledu spokojeni dospělí žijící se seniorem a neformální pečující, je ale vidět nespokojenost s nabídkou sportovních aktivit ze strany seniorů. Možnosti 1 nebo 2 u této skupiny volilo 61,9 % seniorů, lze tedy odvodit, že nabídku sportovních aktivit pro seniory považují za nedostatečnou.

Obrázek 5.29: Spokojenost s nabídkou sportovních aktivit

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 7: Jak jste spokojen/a s následujícími oblastmi rodinné politiky ve městě Benešov? – 14. S nabídkou sportovních aktivit.

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 92,2 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 95,8 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 86,8 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 45,8 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 45,7 %.

Následuje otázka, **jaké varianty rodinného vyžití by občané uvítali**. Odpovědi jsou graficky znázorněny na následujícím obrázku, přičemž velikost písma znázorňuje četnost dané odpovědi (čím větší písmo, tím častější odpověď). Nejčastější odpovědí bylo, že chybí aquapark nebo koupaliště, dále by respondenti uvítali cyklostezky, parky, hřiště (v členění pro nejmladší děti a pro starší děti, zmiňována byla možnost jejich kombinace s prvky na cvičení). Rozepisovány byly a v obrázku jsou vypsány různé chybějící sportovní plochy. Odpověď zpevněné cesty byla často zmiňována v souvislosti s možností jezdit po nich s kočárkem. Dále respondentům ve městě chybí možné aktivity / možnosti trávení volného času pro starší děti mimo různé kroužky. Rodiče zdůraznili chybějící kavárny s dětskými hřišti i vnitřní restaurace s dětskými koutky. Mezi méně častými odpověďmi se objevily také např. denní stacionář, speciální škola/třída, centrum pro seniory.

Obrázek 5.30: Jaké varianty rodinného vyžití by Vaše rodina uvítala?

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 8: Jaké varianty rodinného vyžití by Vaše rodina uvítala? Je například něco, co Vám ve městě Benešov vysloveně chybí? (Např. mateřské centrum, dětské hřiště, komunitní centrum, zábavní park...)

Respondenti měli určit **oblasti, na které by se mělo město Benešov z pohledu funkčních rodin zaměřit**. Město Benešov by se mělo zaměřit zejména zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst (45,5 % respondentů) a byty pro mladé rodiny s malými dětmi (30,5 % respondentů), vytvoření rodinných slev a rodinných vstupenek do městských zařízení (26,4 % respondentů), rozšíření volnočasových aktivit pro seniory (22,3 % respondentů) a rozšíření volnočasových aktivit pro děti (20,0 % respondentů).

Naopak o vznik programů o přípravě na mateřství a rodičovství a rozšíření provozní doby ve školních družinách byl ze strany respondentů nejmenší zájem (méně než 5,0 % respondentů). Níže je uveden výčet zájmových oblastí, na které by se město mělo zaměřit z pohledu jednotlivých cílových skupin (možností, které kladně hodnotilo 20,0 % a více respondentů dané cílové skupiny).

A/ Rodiny s dětmi ve věku do 5 let:

1. Zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst (39,1 % respondentů)
2. Byty pro mladé rodiny s malými dětmi (35,9 % respondentů)
3. Vytvoření rodinných slev a rodinných vstupenek do městských zařízení (31,3 % respondentů)
4. Rekonstrukce dětských hřišť (26,6 % respondentů)
5. Byty pro mladé lidi (25,0 % respondentů)
6. Podpora zaměstnavatelů sídlících na území města v uplatňování prorodinných opatření (25,0 % respondentů)
7. Rozšíření volnočasových aktivit pro děti (21,9 % respondentů)
8. Výstavba nových dětských hřišť (20,3 % respondentů)
9. Podpora péče o děti do 3 let věku (hlídání dětí, dětské skupiny aj.; 20,3 % respondentů)

B/ Rodiny s dětmi ve věku 6–14 let:

1. Byty pro mladé rodiny s malými dětmi (44,2 % respondentů)
2. Vytvoření rodinných slev a rodinných vstupenek do městských zařízení (33,7 % respondentů)
3. Rozšíření volnočasových aktivit pro děti (33,7 % respondentů)
4. Zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst (26,3 % respondentů)

C/ Rodiny s mládeží ve věku 15–20 let

1. Byty pro mladé rodiny s malými dětmi (47,7 % respondentů)
2. Zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst (28,9 % respondentů)
3. Byty pro mladé lidi (28,9 % respondentů)
4. Vytvoření rodinných slev a rodinných vstupenek do městských zařízení (23,7 % respondentů)

D/ Dospělá osoba, žijící se seniorem nebo neformální pečující

1. Zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst (54,2 % respondentů)
2. Rozšíření volnočasových aktivit pro seniory (45,8 % respondentů)
3. Bezbariérové byty (37,5 % respondentů)

E/ Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem

1. Zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst (84,8 % respondentů)
2. Rozšíření volnočasových aktivit pro seniory (71,7 % respondentů)
3. Byty pro seniory (37,0 % respondentů)

Tabulka 5.7: Oblasti, na které by se mělo město Benešov podle respondentů z pohledu funkčních rodin zaměřit

Oblast podpory rodinné politiky ze strany města Benešov	Rodič s dítětem do 5 let	Rodič s dítětem 6–14 let	Rodič s mládeží 15–20 let	Dospělá osoba, žijící se seniorem nebo neformální pečující	Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem	Celkem
Zvýšení počtu laviček, klidových zón a odpočinkových míst	39,1 %	26,3 %	28,9 %	54,2 %	84,8 %	45,5 %
Byty pro mladé rodiny s malými dětmi	35,9 %	44,2 %	47,4 %	16,7 %	6,5 %	30,5 %
Vytvoření rodinných slev a rodinných vstupenek do městských zařízení	31,3 %	33,7 %	23,7 %	12,5 %	13,0 %	26,4 %
Rozšíření volnočasových aktivit pro seniory	1,6 %	6,3 %	5,3 %	45,8 %	71,7 %	22,3 %
Rozšíření volnočasových aktivit pro děti	21,9 %	33,7 %	15,8 %	12,5 %	4,3 %	20,0 %
Byty pro mladé lidi	25,0 %	9,5 %	28,9 %	16,7 %	4,3 %	15,5 %
Byty pro seniory	0,0 %	13,7 %	10,5 %	12,5 %	37,0 %	14,5 %
Podpora zaměstnavatelů sídlících na území města v uplatňování prorodinných opatření	25,0 %	12,6 %	15,8 %	12,5 %	2,2 %	12,3 %
Výstavba nových dětských hřišť	20,3 %	18,9 %	7,9 %	0,0 %	0,0 %	11,4 %
Rekonstrukce dětských hřišť	26,6 %	7,4 %	7,9 %	0,0 %	0,0 %	10,9 %
Bezbariérové byty	3,1 %	1,1 %	0,0 %	37,5 %	17,4 %	9,1 %
Podpora péče o děti do 3 let věku (hlídání dětí, dětské skupiny aj.)	20,3 %	7,4 %	5,3 %	8,3 %	0,0 %	9,1 %
Byty pro nízkopříjmové rodiny	1,6 %	8,4 %	7,9 %	8,3 %	6,5 %	6,8 %
Rozšíření provozní doby v mateřských školách	12,5 %	6,3 %	5,3 %	4,2 %	0,0 %	6,4 %

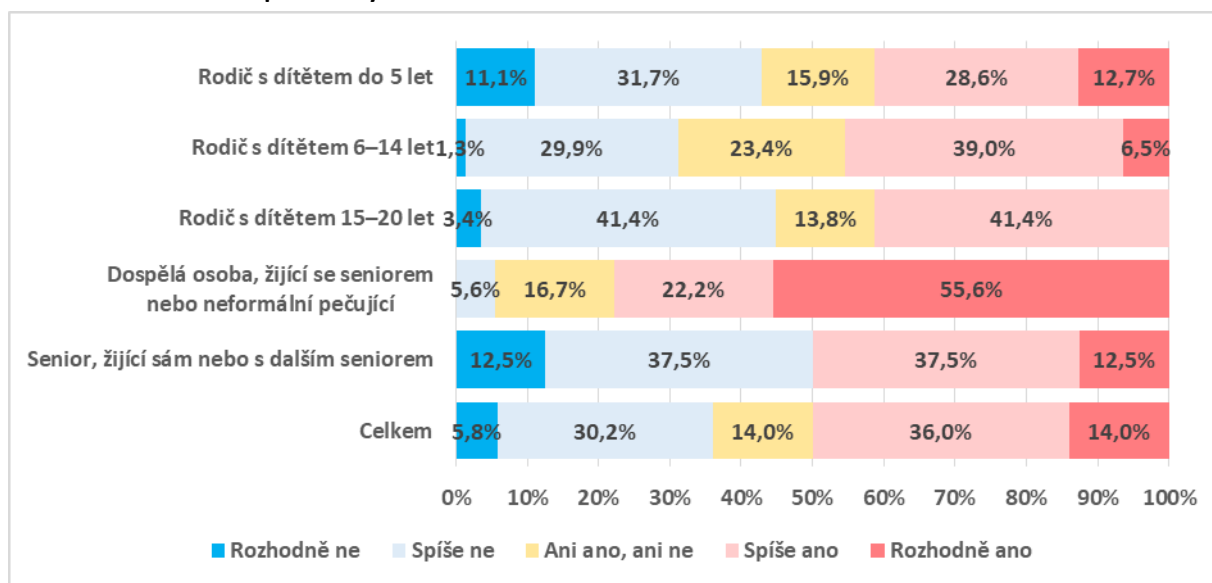
Oblast podpory rodinné politiky ze strany města Benešov	Rodič s dítětem do 5 let	Rodič s dítětem 6–14 let	Rodič s mládeží 15–20 let	Dospělá osoba, žijící se seniorem nebo neformální pečující	Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem	Celkem
Jiné (uveďte konkrétně)	7,8 %	9,5 %	7,9 %	0,0 %	0,0 %	6,4 %
Slevy na volnočasové aktivity pro děti z nízkopříjmových rodin	4,7 %	4,2 %	15,8 %	4,2 %	2,2 %	5,5 %
Vytvoření grantového systému na podporu prarodičských aktivit	9,4 %	4,2 %	7,9 %	12,5 %	0,0 %	5,0 %
Vznik programů o přípravě na mateřství a rodičovství	4,7 %	5,3 %	13,2 %	0,0 %	0,0 %	4,5 %
Rozšíření provozní doby ve školních družinách	1,6 %	3,2 %	2,6 %	0,0 %	0,0 %	1,4 %

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 9: Na jaké oblasti by se mělo město Benešov z pohledu funkčních rodin zaměřit?

Další otázkou bylo, zda respondenti vnímají jako potřebné v Benešově zřízení centra/kontaktního místa nabízejícího možnost péče o dítě (např. krmení, přebalování, hrací koutek apod.) ve veřejném prostoru a také s možností získat informace o aktivitách a službách pro rodiny ve městě Benešov. Z odpovědí, které jsou znázorněny v následujícím grafu, je vidět, že zřízení tohoto centra/kontaktního místa by velmi uvítali dospělí žijící se seniorem a neformální pečující. U ostatních hodnocených skupin vyšly poměrně vyvážené kladné a záporné odpovědi, o čemž svědčí také průměrná odpověď na tuto otázku, kde je vidět, že pracoviště by v Benešově určitě chtělo 14,0 % respondentů, spíše by je uvítalo 36,0 % respondentů (celkem kladných odpovědí: 50,0 %). Záporné odpovědi 1 a 2 volilo celkem 36,0 % respondentů.

Obrázek 5.31: Potřebnost zřízení centra/kontaktního místa v Benešově, nabízejícího možnost péče o dítě (např. krmení, přebalování, hrací koutek apod.) ve veřejném prostoru a také s možností získat informace o aktivitách a službách pro rodiny ve městě Benešov

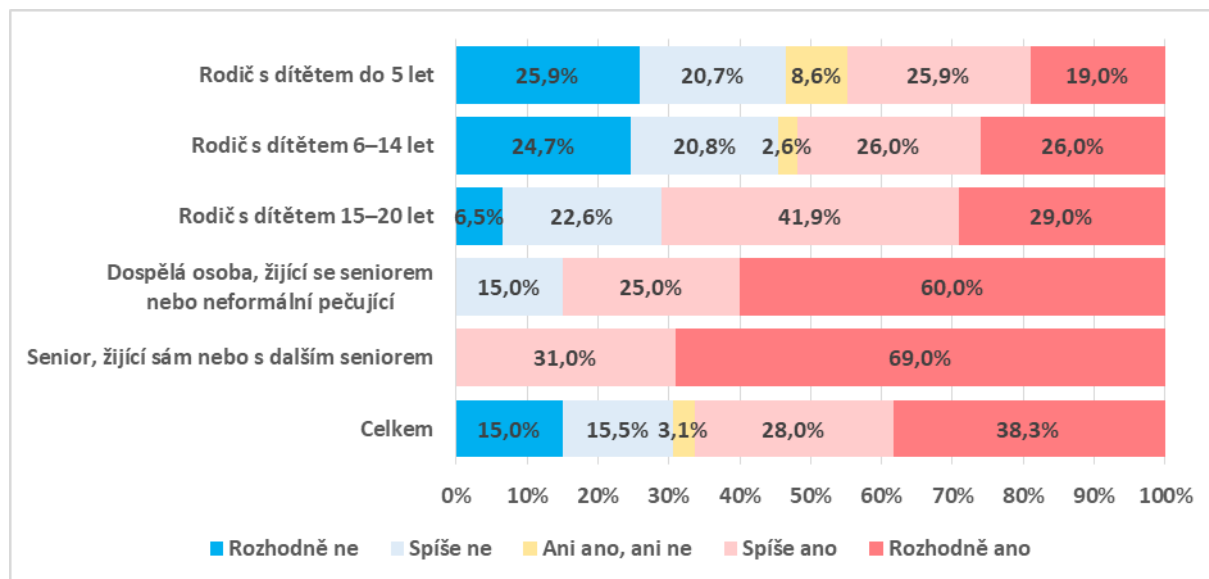
Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 10: Vnímáte jako potřebné v Benešově zřízení centra/kontaktního místa nabízejícího možnost péče o dítě (např. krmení, přebalování, hrací koutek apod.) ve veřejném prostoru a také s možností získat informace o aktivitách a službách pro rodiny ve městě Benešov?

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 98,4 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 81,1 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 78,4 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 75,0 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 51,1 %, celkem 78,5 %.

Projekt POSEZ zná většina respondentů (66,3 %), 15 % uvedlo, že jej nezná vůbec a 15 %, že jej spíše nezná. Z odpovídajících seniorů o projektu věděli všichni a věděla o něm také většina dospělých osob žijících se seniorem a neformální pečující. U rodičů stoupala informovanost s přibývajícím věkem jejich dětí, tedy se dá předpokládat, že větší povědomí je u rodičů starších.

Obrázek 5.32: Znalost projektu POSEZ – kontaktní místo, nabízející seniorům a zdravotně postiženým občanům prostor k setkávání, kde mohou senioři a osoby se zdravotním postižením získat informace o aktivitách a službách pro seniory a osoby se zdravotním postižením v Benešově

Zdroj: PROCES, Dotazníkové šetření k Plánu rodinné politiky města Benešov, 2021

Otázka č. 11: Znáte projekt POSEZ – kontaktní místo, nabízející seniorům a zdravotně postiženým občanům prostor k setkávání a kde mohou senioři a osoby se zdravotním postižením získat informace o aktivitách a službách pro seniory a osoby se zdravotním postižením v Benešově?

Pozn.: Podíl platných odpovědí: Rodič s dítětem do 5 let, 92,1 %; Rodič s dítětem 6–14 let, 81,1 %; Rodič s dítětem 15–20 let, 79,5 %; Dospělá osoba, žijící se seniorem, nebo neformální pečující, 87,0 %; Senior, žijící sám nebo s dalším seniorem, 89,4 %, celkem 88,1 %.

Další přání respondentů k rodinné politice

V poslední otevřené otázce jsme se občanů ptali, zda si přejí k problematice rodinné politiky v Benešově ještě něco sdělit. Odpovědi se týkaly různých oblastí města, níže jsou vypsány podle těchto oblastí.

Přání respondentů v oblasti bydlení:

- podpora rozvoje bydlení pro rodiny s dětmi (není myšleno nájemní); byty pro mladé; dostupné bydlení pro mladé; městské startovací byty pro rodiny (minimální nájem)
- privatizace bytů pro dlouhodobé nájemníky městských bytů; změnit nutnost každoročního prodloužování smluv na městské byty (ponižující pro slušné lidi)
- chybí nabídka vlastního bydlení
- málo pozemků pro stavbu rodinných domů
- řešit bezbariérovost městských bytů (samoživitelka s postiženým dítětem)
- vzájemné sousedské problémy mezi nájemníky městských bytů

Přání respondentů v oblasti prostředí ve městě a dopravy ve městě:

- zlepšit kulturu prostředí (střed města, např. okolí Billy); více laviček; zajistit stín; údržba vnitrobloku s lavičkami na Tyršově ulici
- zvýšit bezpečnost ve městě (kumulace lidí z okraje společnosti)
- znečištěné ovzduší (a zápach) v době topné sezóny
- velký provoz aut v centru; hustý silniční provoz; zvýšit bezpečnost silničního provozu, omezení silničního provozu
- špatná kvalita pitné vody (stará kanalizace, nutné renovace), častá nutnost „rozkopání“ cest kvůli opravám kanalizace
- řešení parkování na sídlištích (např. M. Kudeříkové)
- více MHD, smysluplnější jízdní řád
- Táboreské kasárny

Přání respondentů v oblasti školství:

- podpora ZŠ (více prostoru pro menší počty dětí ve třídách a možnost odborných učeben, družin atd.)
- model propojení MŠ (nebo v rámci volnočasových aktivit) s domovy seniorů

Přání respondentů v oblasti práce/zaměstnání:

- podpora zkráceného pracovního úvazku (pro matky s malými dětmi)
- kvalifikovaná práce

Přání respondentů v oblasti volný čas (sport, restaurace, hřiště...):

- úprava veřejného prostoru pro podporu setkávání větších dětí (mimo kroužky - není, kde si jen tak kopat míčem, jezdit na kole nebo bruslích, jít si ven někam zacvičit apod.); venkovní prostor pro využití volného času (dětské hřiště, park, lavičky); revitalizace parku Klášterka
- vytvářet místa pro setkávání lidí; společenské akce, mezigenerační setkávání; aktivity pro seniory - setkávání, vycházky
- více možností pro rodinné sportování (in-line stezka, tenisové kurty, úprava okolí Benešova - kopec "Baba" a okolí potoka naproti Pinku, zkulturnit nejbližší okolí města); volnočasový areál, kde by mohly rodiny s dětmi trávit aktivně volný čas
- více malých hřišť pro děti; dětská hřiště a parky; úprava dětského hřiště na Spořilově (chybí atrakce pro menší děti, nutné částečné zastínění); koupaliště pro menší děti (brouzdaliště)
- přístup do přírody; více odpočinkových míst a zeleně
- venkovní místo na zimní bruslení (např. na zavřeném dopravním hřišti)
- dráha pro kolečkové brusle, umělá stěna na lezení, koupaliště
- kvalitní restaurace na Koupadlech
- špatná průjezdnost města na kole (s dětmi)
- bezpečné sportovní aktivity

Další přání a sdělení respondentů:

- chybí koncept města (vize)
- ekologie (osvěta), málo kontejnerů na odpady, chybí biopopelnice, využití jiných zdrojů energie apod.
- zaměření projektů na nízkopříjmové rodiny a seniory, tyto skupiny jsou často přehlíženy
- chybí azylový dům pro matky nebo otce s dětmi
- rodinná politika v tomto městě moc dobře nefunguje; zklamání z rodinné politiky Benešova
- 2x podpora maminek, které se rozhodnou zůstat doma s dětmi a věnovat se jim (nikoliv pouze podpora odložení dítěte do jeslí nebo do družiny)
- obtížně se zde žije s postiženými dětmi - špatné vzdělávání, rehabilitace, bariéry na úřadech
- nevím o dění v rámci projektu POSEZ
- vytvořit zázemí pro rodiny s dětmi

6 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
a. Nárůst počtu obyvatel města mezi léty 2001–2020 (k 1. 1. daného roku) a dle prognózy do roku 2030 další předpokládaný nárůst b. Od roku 2010 roste podíl dětské složky populace na celkovém počtu obyvatel města a dle prognózy do roku 2030 lze očekávat nárůst podílu dětské složky i v následujících letech c. Pozitivní vývoj rozvodovosti ve městě Benešov v letech 2005–2019 d. Stabilní bytový fond v majetku města v posledních 10 letech (v roce 2021 celkem 1 863 bytů), z toho 241 bytů v DPS, 6 sociálních bytů e. Při posuzování žádostí o pronájem bytů v majetku města jsou zohledňovány také skutečnosti týkající se počtu osob, které jsou žádostí řešeny nebo struktura rodiny žadatele o byt a osob, které s ním budou bydlet a vést společnou domácnost f. Většina veřejných budov v majetku města jsou bezbariérové (výjimku tvoří například DDM), bytové domy jsou postupně rekonstruovány a probíhá výměna výtahů g. Na území města je dostupné předškolní (MŠ), školní (ZŠ a SŠ) i mimoškolního vzdělávání (např. ZUŠ, DDM) h. Existence projektu POSEZ (kontaktního místa pro seniory a zdravotně postižené osoby), služby Taxík Maxík (přeprava seniorů a zdravotně znevýhodněných občanů za zvýhodněnou cenu) i. Existence platných koncepcí a strategických dokumentů města s vazbou na rozvoj rodinné politiky (Plán udržitelného rozvoje města Benešov 2019–2030, Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024, Strategie rozvoje sportu pro město Benešov na období 2019–2030, Strategický plán města Benešov na období 2020–2024, Plán protidrogové prevence města Benešov 2021–2023, Plán prevence kriminality města Benešov 2021–2025) j. Finanční podpora prorodinných aktivit ze strany města a existence grantové politiky města pro oblast č. 1 – sport a jiného vyžití volného času, oblast č. 2 – kultura, vzdělání a věda, č. 4 – sociální služby a zdravotnictví a č. 5 – ostatní veřejně prospěšné služby podporující rozvoj prorodinných aktivit (rodinné politiky) k. Realizace aktivit v oblasti volnočasových, kulturních, sportovních, preventivních, osvětových aktivit pro různé cílové skupiny ve městě l. Dostupná široká síť sportovních a veřejných hřišť na území města pro všechny věkové skupiny (vč. široké nabídky dětských hřišť a hřišť pro seniory) m. Dostupná kulturní a volnočasová zařízení na území města s nabídkou mimoškolních aktivit vč. komunitních center pro různé cílové skupiny (mateřská/rodinná centra, knihovna, klub seniorů)	a. Dlouhodobé stárnutí populace města Benešov (růst podílu seniorů, tj. obyvatel ve věku 65 a více let, na celkové populaci města) a dle prognózy do roku 2030 lze ve městě Benešov očekávat další nárůst podílu seniorů b. Slabý vliv přirozeného přírůstku na celkovém počtu obyvatel města Benešov c. V letech 2015–2019 (s výjimkou roku 2018) došlo ve městě Benešov k poklesu hrubé míry porodnosti d. Mezi léty 2009 a 2019 je ve městě Benešov zaznamenán pokles počtu živě narozených e. Dle posledního SLDB (2011) výrazný podíl jedno a dvoučlenných domácností na území města f. Chybějící startovací byty v bytovém fondu města g. Absence některých strategických dokumentů ve vazbě na rodinnou politiku (např. pro oblast kultury, bydlení vč. rodinné politiky) - neexistence systémového působení rodinné politiky na úrovni města Benešov h. Chybějící kontaktní místo pro seniory a rodiny s dětmi ve veřejném prostoru (např. typu Family Point) i. Chybějící druhy sociálních a návazných služeb ve městě ve vazbě na podporu neformálních pečujících (např. denní stacionář) j. Nedostupnost psychologické a psychiatrické péče (pro dospělé osoby i pro děti)

Silné stránky	Slabé stránky
n. Existence nízkoprahového zařízení pro děti a mládež na území města (podpora např. nízkopříjmových rodin) o. Nadprůměrná obecná nabídka zdravotnických služeb, vzhledem k počtu obyvatel města, oproti celorepublikovému standardu p. Dobré místo pro život (dobrá dopravní dostupnost Prahy i atraktivní lokalita, příjemné okolí) q. Město poskytuje SOS tlačítka pro seniory v DPS	

Příležitosti	Hrozby
a. Nastavení systému rodinné politiky na úrovni města b. Personální zajištění rodinné politiky v rámci městského úřadu c. Návaznost a propojení aktivit Plánu rodinné politiky s Komunitním plánem sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021–2024 d. Nastavení spolupráce s realizátory strategických a koncepčních dokumentů města s dopadem na rodinnou politiku e. Podpora informovanosti aktérů rodinné politiky o možnostech využití dotačních titulů f. Zajištění dostatečné kapacity infrastruktury pro rodiny i v návaznosti na demografické změny (stárnutí populace) g. Podpora dobrovolnictví h. Aktivizace potenciálu seniorů především v oblasti dobrovolných aktivit (v návaznosti na předpoklad prodlužující se naděje dožití) i. Hledání příkladů dobré praxe v oblasti rodinné politiky v ČR i zahraničí j. Vytvoření dostupného informačního systému pro rodiny ve všech životních fázích vč. zřízení kontaktního místa pro rodiny s dětmi – Family point k. Podpora neformální péče (a tím do jisté míry uchránit osoby, které se neobejdou bez pomoci další osoby, před ústavní péčí) l. Podpora služeb pro pečující (vč. informovanosti o možnostech pomoci, odlehčovacích službách) m. Zavedení tzv. startovacích bytů v rámci bytového fondu v majetku města n. Vytvoření nástrojů podpory sladování pracovního, rodinného a osobního života o. Podpoření nabídky služeb přípravy na partnerství a rodičovství a pomáhajících řešit životní situace rodin p. Účast v soutěži vyhlášené MPSV „Obec přátelská rodině a seniorům“	a. Zúžení tématu na podporu sociálně slabých rodin, tj. výrazný překryv se sociální politikou b. Nárůst seniorské složky obyvatel a s tím spojená nutnost zajištění dostačující dostupnosti infrastruktury a péče o seniory c. Nízký zájem veřejnosti o téma rodinné politiky d. Zhoršující se adaptace na změny života rodiny e. Společenské stereotypy a s nimi související nevýhodné postavení žen a starších osob na trhu práce f. Nedostatek času pracovním vyčerpaným rodičům negativně ovlivňující život rodiny g. Nízká dostupnost terénních služeb a denních stacionářů h. Prohlubující se trend mingles a singles (neochota zejména mladých lidí vstoupit do partnerského vztahu a převzetí zodpovědnosti za partnera/děti) i. Nedostatečná kapacita školských zařízení základního vzdělávání, školních družin j. Nesoulad registrovaného počtu obyvatel se skutečným počtem obyvatel k. Nedostatečné finanční prostředky na aktivity rodinné politiky l. Pokračující nedostupnost psychologické a psychiatrické péče (pro dospělé osoby i pro děti) m. Nárůst počtu nízkopříjmových rodin (vč. osob nedosahujících na finanční podporu nebo nízká výše) n. Zvyšující se závislost

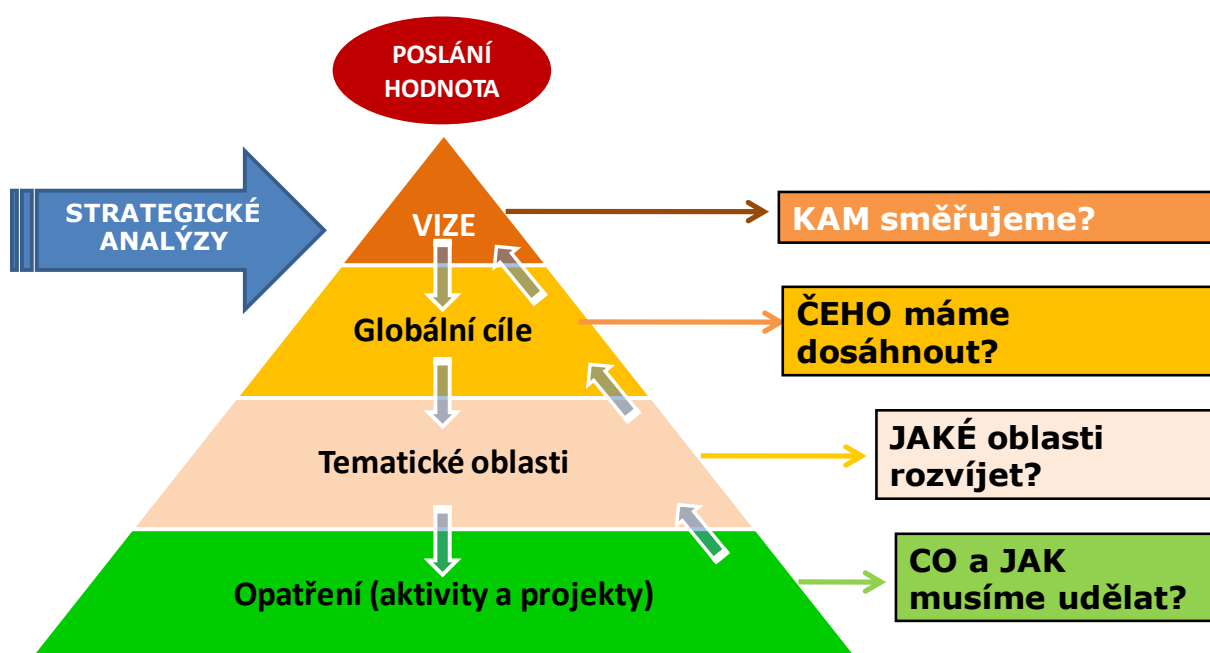
NÁVRHOVÁ ČÁST

Plán pracuje s pojmy vize, globální cíle, tematické oblasti a opatření, která vycházejí z Metodiky přípravy veřejných strategií (aktualizace 2019), přijaté usnesením vlády ČR č. 71/2019:

Vize je popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace koncepce dosáhnout. Jedná se o dopad naplnění globálního cíle. Vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace koncepce). **Globální cíle** rozvádí nadefinovanou vizi Koncepce. Jedná se o konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize.

Opatření definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů.

Hodnota je sdílená hodnota v území představiteli územní samosprávy (politiky), pracovníky veřejné správy, odborníky, zaměstnavateli, ale i veřejností, která přispívá k naplňování strategie ve všech dalších bodech.

Hodnota

Město Benešov považuje rodinu za jednu z klíčových hodnot dalšího rozvoje města.

Vize

Město Benešov přátelské k rodině a jejím potřebám s efektivním systémem komunální rodinné politiky.

Globální cíle:

G1/Podpořit zakládání a soběstačnost rodin.

G2/Podpořit stabilní rodinné vazby a posílit prostředí přátelské k rodině. Podporovat bezpečné a srozumitelné prostředí a volnočasové aktivity pro rodiny.

G3/Rozvinout mezigenerační solidaritu včetně rozvoje participačních a dobrovolnických aktivit občanů a neformální péče.

G4/Podpořit aktivní život seniorů, včasnou přípravu na stáří.

Tematické oblasti:

A/ Politika zdravé rodiny

B/ Podpora mezigenerační solidarity

C/ Podpora skupin se specifickými potřebami (neformální péče, PAS, osoby se specifickými komunikačními potřebami)

Tematická oblast A: Politika zdravé rodiny*Opatření A.1: Bezpečné a srozumitelné prostředí*

Opatření	A.1: Bezpečné a srozumitelné prostředí
Popis opatření	Město Benešov se od roku 2013 věnuje prevenci kriminality a následně od roku 2014 i protidrogové prevenci, v roce 2017 se město Benešov připojilo k projektu Policie ČR Bezpečné město. Otázka prevence je tak díky zřízeným pracovním skupinám a dlouholeté spolupráci mezi organizacemi a institucemi, jichž se prevence týká, řešena z pohledu multidisciplinární spolupráce. Díky multidisciplinárnímu přístupu k problematice jsou preventivní činnosti vyvíjeny nejen Městskou policií Benešov, Policií ČR a řadou dalších organizací a institucí, ale zejména ve vzájemné součinnosti. Snahou všech zainteresovaných je tak rozvíjet a udržovat bezpečné a srozumitelné prostředí pro občany a potažmo právě rodiny ve městě napříč oblastmi jejich života (vlastní bezpečí, bezpečnost silničního provozu, prevence majetkové trestné činnosti, kyberbezpečnost atd.).
Zodpovědná osoba/subjekt	Velitel městské policie, vedoucí Odboru investic, vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, radní pověřený agendou Zdravého města, Policie ČR (v rámci projektu Bezpečné město)
Popis typových aktivit/projektů	• Podpora, rozvoj projektu Bezpečné město ○ Projekty zaměřené na bezpečnost na ulicích a ve veřejných prostorech ○ Projekty zaměřené na bezpečnost silničního provozu ○ Projekty zaměřené na bezpečnost v domácnostech • Podpora mezioborové spolupráce • Projekty pro srozumitelnost Městského úřadu pro občany (např. popis životních situací, zlepšení orientačního systému) • Podpora zadržování vody v krajině (např. výsadba zeleně) • Podpora úpravy veřejných ploch tak, aby mohly sloužit rekreaci a odpočinku všech generací (např. více zeleně ve městě)
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty

Opatření A.2: Informovat a propagovat hodnotu rodiny

Opatření	A.2: Informovat a propagovat hodnotu rodiny
Popis opatření	Informovanost je velmi důležitým nástrojem pro otevřenou komunikaci vedoucí k rozvoji. Z tohoto důvodu město Benešov podporuje a stále rozvíjí publicitu a informovanost rodičů, zástupců veřejné správy, organizací a nejširší veřejnosti o aktivitách sloužících k rozvoji rodinného života prostřednictvím propagace témat rodinné politiky ve spolupráci s audiovizuálními, tištěnými a elektronickými médii. V současné době nemá město jednotnou komunikační strategii, ale rozvíjí aktivity i v této oblasti, kdy připravuje jednotnou vizuální identitu. Komunikačními kanály jsou v této době webové stránky města Benešov, facebook, instagram, youtube, tištěný Zpravodaj města Benešov. Pro přehlednost všech služeb ve městě by bylo vhodné vytvořit souhrnný katalog služeb pro rodiny.
Zodpovědná osoba/subjekt	Referent propagace, manažer KPSS
Popis typových aktivit/projektů	• Publikace článků týkajících se tématu rodinné a seniorské politiky • Tvorba elektronických (popř. tištěných) informačních materiálů • Realizace seminářů, konferencí, kulatých stolů a dalších diskusních setkání • Zásílání newsletteru o aktualitách v rodinné a seniorské politice zájemcům • Medializace dobré praxe v oblastech rodinné a seniorské politiky • Komunikační strategie • Příprava a pravidelná aktualizace Katalogu poskytovatelů služeb pro rodiny
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty

Opatření A.3: Rozvoj a podpora POSEZ (infrastruktura)

Opatření	A.3: Rozvoj a podpora POSEZ (infrastruktura)
Popis opatření	Kontaktní místo POSEZ nabízí seniorům a zdravotně postiženým občanům prostor k setkávání, prostor, kde získají potřebné informace, kde se jim dostane pomoci s navázáním kontaktu s institucemi a organizacemi, se zapojením do aktivit pro seniory a zdravotně postižené občany. Realizuje volnočasové aktivity a organizačně zajišťuje činnost Klubu seniorů. POSEZ konkrétně poskytuje: • Informační servis ○ o systému zdravotní péče ○ o systému sociální péče a o systému sociálních služeb se zaměřením na místní podmínky ○ o volnočasových, kulturních, sportovních a jiných aktivitách se zaměřením na osoby cílové skupiny • Základní poradenství, předcházející odbornému sociálnímu poradenství • Aktivizační činnosti • Pomoc s navázáním kontaktu se zájmovými nebo jinak zaměřenými skupinami, tj. poskytuje pomoc při sociálním začleňování • Bezplatný přístup na internet a podporu při jeho využití (pomoc při vyhledání potřebných informací) • Koordinaci a propojování aktivit pro cílovou skupinu v rámci spolupráce s ostatními místními organizacemi a institucemi
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ředitelka PSOB
Popis typových aktivit/projektů	• Zavedení dobrovolnictví • Posílení personálního obsazení POSEZ • Rozšíření nabídky služeb a kurzů (např. počítačová gramotnost) • Rekonstrukce prostor Klubu důchodců • Podpora mezigeneračního setkávání • Rozvoj oddechových zón okolo POSEZ – lavičky, hřiště
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, rozpočet PSOB, dotační zdroje

Opatření A.4: Podpora a rozvoj spolupráce s agendou zdravého města (MA21)

Opatření	A.4: Podpora a rozvoj spolupráce s agendou zdravého města (MA21)
Popis opatření	MA21 se zaměřuje na zvýšení kvality života obyvatel, zvýšení zájmu obyvatel o životní prostředí ve městě a jeho okolí, spolupráci s veřejností, zdravý životní styl a zavádění zásad udržitelného rozvoje na místní úrovni. Projekt si dále klade za cíl zlepšovat vztahy a vytvářet nová partnerství prostřednictvím spolupráce ve všech oblastech života. Podpora a rozvoj spolupráce s agendou zdravého města (MA21), propojení aktivit v oblasti rodinné politiky. Podpora zdravého životního stylu. Vzdělávání obyvatelstva v oblasti zdravého životního stylu.
Zodpovědná osoba/subjekt	OŠKS (koordinátor projektu Zdravé město), koordinátor MA21
Popis typových aktivit/projektů	• Spolupráce a participace, realizace na osvětových akcích v rámci rodinné politiky či s vazbou na ni • Participace na propagaci prorodinných aktivit • Začlenění aktivit Plánu rodinné politiky do Plánu zlepšování Zdravého města Benešov a ostatních souvisejících dokumentů a zajistit provázanost souvisejících strategií • Veřejné fórum, Týden sportu, projekt Zdravá školní jídelna, Burza sportu
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační zdroje

Opatření A.5: Využití městské knihovny pro vzdělávání, informování (komunitní knihovna)

Opatření	A.5: Využití městské knihovny pro vzdělávání, informování (komunitní knihovna)
Popis opatření	Knihovna slouží jako centrum pro realizaci vzdělávacích a kulturních aktivit a pro zvýšení informovanosti občanů v oblasti zdravé rodiny, vykonává zejména tyto aktivity: • absenční půjčování knih, periodik, CD a DVD • absenční půjčování stolních her, tematických kufříků a elektronických ALBI tužek • půjčování e-knih a čteček • půjčování audioknih, pro zrakově postižené bezplatně • prezenční půjčování z fondu regionální literatury a příruční knihovny • on-line katalog pro děti a dospělé • odborná pomoc při výběru naučné literatury a beletrie • rezervace požadované literatury přes Internet nebo přímo v knihovně • MVS (meziknihovní výpůjční služba) • BIS (bibliograficko-informační služba) • bezplatný přístup k Internetu a možnost Wi-Fi připojení pro uživatele ve studovně a v dětském oddělení • akce pro dětské čtenáře • přednášky, besedy a další akce pro veřejnost, včetně univerzity 3. věku • školení pro knihovníky i uživatele • exkurze do knihovny a besedy pro MŠ, ZŠ a SŠ • fungování studovny a čítárny (především pro studenty) • kopírování a tisk dokumentů ve studovně za poplatek, skenování zdarma • balení knih, učebnic a sešitů, vázání do kroužkové vazby, laminování – vše za poplatek • rešeršní služby - za úhradu • vydávání newsletteru • vytvoření t-zóny • správa blogů – Kafárna (literární blog); Toulky s knihovnou (turistický blog) • projekt Dobrovolnictví • projekt Semínkovna • v plánu zapojení do projektu Bookstart
Zodpovědná osoba/subjekt	Ředitelka Městské knihovny, vedoucí OŠKS
Popis typových aktivit/projektů	• Přednášky (hudební, literární, dramatické, Virtuální univerzita třetího věku) • Podcasty – rozhovory s významnými občany apod. • Podpora komunitní spolupráce, místo pro setkávání
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, rozpočet Městské knihovny, dotační tituly a granty

Opatření A.6: Budování sportovní infrastruktury přístupné pro všechny

Opatření	A.6: Budování sportovní infrastruktury přístupné pro všechny
Popis opatření	Ve městě Benešov nabízí sportovní aktivity a sportovní zázemí obyvatelům i návštěvníkům především organizace zřízené městem (školské příspěvkové organizace, obchodní organizace), střední školy zřizované Středočeským krajem, sportovní spolky a kluby, nadační fond, komerční zařízení zaměřená na individuální aktivity a související služby. Z hlediska sportovní infrastruktury jsou na území města Benešov sportovní zařízení koncentrována do několika lokalit a poskytují podmínky pro organizovaný i individuální sport. Ve městě lze najít tělocvičny, multifunkční sportovní haly, sokolovnu, kuželnu, venkovní a krytý plavecký bazén, zimní stadion, atletický stadion, fotbalový stadion, workoutové, pumptrackové, squashové, shotballové hřiště, dětské dopravní hřiště, hřiště s umělou trávou, dětská venkovní hřiště, venkovní hřiště s umělým povrchem i zařízení pro individuální sportovní aktivity. Sportovní infrastruktura je široká a to je základním předpokladem pro rozvoj sportovních aktivit občanů. Podporovat výstavby dětských hřišť, hřišť pro mládež, seniory apod. Spojovat prostor určený dětem s nabídkami lehkého cvičení pro dospělé.
Zodpovědná osoba/subjekt	Ředitel městských sportovních zařízení, Odbor investic, zastupitelstvo města
Popis typových aktivit/projektů	• Podpora výstavby a revitalizace dětských hřišť • Podpora výstavby a revitalizace cvičících, workoutových a mezigeneračních hřišť • Začlenění prvků pro osoby se specifickými potřebami
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, rozpočet městských sportovních zařízení, dotační tituly a granty

Opatření A.7: Rozvoj služeb pro rodiny

Opatření	A.7: Rozvoj služeb pro rodiny
Popis opatření	V rámci podpory rodin na území města Benešov je třeba podporovat rozvoj služeb pro rodiny v průběhu celého roku. Podporovat budování kapacity zařízení pečujících o děti včetně alternativních forem péče. Podporovat činnosti školních družin a klubů, Domu dětí a mládeže atd. Podporovat v rámci kompletních služeb pro rodiny je třeba i služby péče o děti, rozvoj družin, školních klubů a dalších aktivit v době prázdnin umožňujících rodičům realizovat své rodinné i profesní plány. V rámci města Benešov funguje celá řada těchto služeb, ať je jejich realizátorem samo město Benešov, anebo další organizace. Jsou jimi příměstské tábory pro děti, letní tábory pro děti (DDM, město Benešov – tábor s preventivní tematikou), celá řada zájmových či sportovních kroužků pro děti různých věkových kategorií. Sladění rodinného a profesního života je pro rodiny velmi důležité, a to nejen ve vztahu péče o děti, ale i v péči o rodinné příslušníky (tzv. osoby pečující – opatření B.2: Podpora neformální péče).
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru školství, kultury a sportu, vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ředitelé PO a zakládaných společností, vedoucí Odboru správních agend
Popis typových aktivit/projektů	• Projekt Obědy do škol • Podpora služeb péče o děti (mateřské školy, firemní školky, dětské skupiny, lesní školky aj.) • Podpora školních družin a klubů • Podpora činnosti školních družin a školních klubů v průběhu prázdnin, podpora táborových základen a kluboven • V rámci programu prevence podpora tábora pro sociálně znevýhodněné rodiny (vč. podpory dětí na zážitkovém táboře) • Podpora či osvěta volnočasových aktivit pořádaných školou či zaměstnavateli v době prázdnin jako pomoc s hlídáním dětí pracujícím rodičům (příměstské tábory) • Rozvoj služeb návazných na služby sociální (sanace rodiny, asistované styky, mediace atd.) • Akce Sboru pro občanské záležitosti (gratulace seniorům, vítání občánků, jubilejní svatby) • Podpora rodinného vstupného v organizacích města
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační zdroje, rozpočty DDM, MUD, MĚSZ

Opatření A.8: Rozvoj kulturní infrastruktury a akcí přístupných pro všechny

Opatření	A.8: Rozvoj kulturní infrastruktury a akcí přístupných pro všechny
Popis opatření	Město Benešov ročně podporuje kulturní akce prostřednictvím dotací z grantového fondu – oblast č. 2 kultura, vzdělávání a věda, za účelem pronájmu prostor, pořádání koncertů, tisku publikací, vyplacení honorářů účinkujícím, atd. Město Benešov je zřizovatelem příspěvkových organizací Muzeum umění a designu Benešov, Městská knihovna Benešov a založené organizace Kulturní a informační centrum Benešov, s.r.o., které vstupují do kulturního života města. Je zde pořádána řada periodických, tematických a dalších akcí pro obyvatele. Město Benešov zatím nedisponuje strategií v oblasti kultury. Ve městě jsou divadelní spolky, pěvecké sbory, hudební spolky, folklorní soubor, atd. Rozvoj a podpora vzniku kulturní infrastruktury a míst setkávání po všechny generace. Monitoring a odstraňování bariér u kulturních institucí a akcí.
Zodpovědná osoba/subjekt	Jednatelka KIC, vedoucí OŠKS
Popis typových aktivit/projektů	• Mapování bariér u kulturních institucí a akcí • Odstraňování bariér u kulturních institucí a akcí • Podpora aktivit MUD • Podpora aktivit městské knihovny • Podpora aktivit divadelních spolků • Podpora akcí KIC (Benešov City Life ...) • Podpora kultury pro různé generace (doprava na kulturní akce) • Zpřístupnění kultury znevýhodněným občanům (Grantový fond: Podpora kultury) • Podpora prostor pro spolkovou činnost
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty, rozpočet KIC, MUD, městské knihovny

Opatření A.9: Orientační systém města přívětivý rodinám

Opatření	A.9: Orientační systém města přívětivý rodinám
Popis opatření	Zpřehlednit orientaci ve městě pro rodiny např. úpravou značení, vytvořením map či mapové aplikace, drobnými stavebními úpravami. Orientační systém by měl být dle možností srozumitelný i pro osoby se zhoršenou schopností orientace.
Zodpovědná osoba/subjekt	Jednatelka KIC, vedoucí Odboru investic, zastupitelstvo města, referent propagace
Popis typových aktivit/projektů	• Vybudování MIOS (Městský informační orientační systém) • Činnost TIC
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty

Opatření A.10: Podpora komunitních aktivit a zvýšení participace občanů na veřejném životě

Opatření	A.10: Podpora komunitních aktivit a zvýšení participace občanů na veřejném životě
Popis opatření	Pro rozvoj komunitních aktivit je třeba neustále motivovat a podporovat všechny generace v občanské angažovanosti a veřejném rozhodování v oblastech občanského a komunitního života. Podporovat komunitní a mezigenerační vztahy prostřednictvím kulturních, vzdělávacích, environmentálních, tělovýchovných a duchovních aktivit, které napomáhají budování komunitního života a rozvoji mezigenerační spolupráce. V Benešově se od roku 2006 plánuje v sociální oblasti a prevenci pomocí metody komunitního plánování, kdy jsou k plánovacímu procesu zváni zástupci např. NNO a daných cílových skupin. Dále město Benešov realizuje metodu kvality MA21 a připojilo se ke „Zdravým městům“, jejichž filozofie je právě postavená na zapojování veřejnosti do diskuzí rozvoje a rozhodovacích procesů. Příkladem může být realizace veřejného fóra či participativního rozpočtu.
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, vedoucí Odboru školství, kultury a sportu, NNO a zájmová sdružení, vedoucí Odboru investic
Popis typových aktivit/projektů	• Participativní rozpočet města • Osvětová činnost a propagace komunitního života a soudržnosti obyvatel (semináře, sdílení dobré praxe apod.) • Podpora sousedské výpomoci • Podpora občanské a komunitní angažovanosti • Podpora vzniku a rozvoje komunitních center • Podpora vzniku a rozvoje víceúčelových a kulturních center pro volnočasové aktivity • Podpora dobrovolnických aktivit • Podpora mezigeneračního setkávání
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační zdroje, NNO a zájmová sdružení

Opatření A.11: Podporovat sladění osobního a pracovního života

Opatření	A.11: Podporovat sladění osobního a pracovního života
Popis opatření	Podporovat sladění osobního a pracovního života, především formou osvětových kampaní. Motivovat zaměstnavatele/OSVČ k vytváření příznivého klimatu v zaměstnání pro sladění osobního, rodinného a profesního života. Podporovat princip age managementu.
Zodpovědná osoba/subjekt	Referent propagace
Popis typových aktivit/projektů	• Osvěta problematiky sendvičové generace • Podpora školení zaměstnavatelů v oblasti tvorby prorodinného klimatu a specifík zaměstnávání mladých lidí (sladování rodiny a zaměstnání) • Podpora kampaní za účelem vytváření podmínek pro přítomnost dítěte na pracovišti • Přizpůsobení provozních dob školek a školních družin v zařízeních zřizovaných městem časovým možnostem rodičů
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty

Tematická oblast B: Podpora mezigenerační solidarity

Opatření B.1: Rozvoj dobrovolnictví na území města – pomoc seniorům, 5P, podpora dětí a partnerství

Opatření	B.1: Rozvoj dobrovolnictví na území města – pomoc seniorům, 5P, podpora dětí a partnerství
Popis opatření	Dobrovolnictví je svobodně zvolená činnost, konaná ve prospěch druhých bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch činnosti, která je časově i obsahově omezena. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu, ale často nedocenitelný dobrý pocit z pomoci ostatním, získává zkušenosti a nezláká i přátelství. Dobrovolnictví tak může přinášet radost do života lidem různých cílových skupin (seniorům, dětem, lidem se zdravotním znevýhodněním). Dobrovolnictví však není neřízená činnost. Pro dobře fungující systém dobrovolnictví je třeba podporovat vzdělávací programy včetně vzdělávání pro specifika dobrovolnické činnosti a jasně definovaný systém srozumitelný pro dobrovolníky i jejich klienty. Je tak tedy nutné realizovat projekty a aktivity na podporu vědomí, že dobrovolnictví by mělo být součástí běžného života.
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ředitelka PSOB
Popis typových aktivit/projektů	• Mediální podpora dobrovolnictví • Pořádání workshopů, konferencí, příkladů dobré praxe dobrovolnictví • Vytvoření dobrovolnické databáze vč. nabídek a poptávek seniorů • Zavést dobrovolnickou iniciativu včetně formálních náležitostí
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, rozpočet PSOB, dotační zdroje

Opatření B.2: Podpora neformální péče

Opatření	B.2: Podpora neformální péče
Popis opatření	Problematika pečujících osob a neformální péče byla z důvodu své blízkosti v Národní strategii rozvoje sociálních služeb 2016 – 2025 zpracována v rámci jedné společné tematické oblasti. Neformální péče je péče poskytovaná osobě závislé na podpoře, pomoci a péči jejími blízkými rodinnými příslušníky, příbuznými nebo známými. Počet neformálních pečovatелů v České republice se odhaduje na 250 000. Jiné prameny uvádějí až téměř 300 000 osob. Polovinu osob pečujících tvoří osoba blízká. Téměř dvě třetiny dlouhodobé péče je u nás poskytováno ženami ve středním nebo raném důchodovém věku, mezi 35. a 64. rokem. Tato forma bezplatné péče je mimořádně důležitou součástí systému dlouhodobé péče. Neformální péče má významný jak ekonomický, tak společenský přínos. Zásadně přispívá k rodinné soudržnosti a mezigenerační solidaritě. I když je role neformální, ve většině případů rodinných pečovatелů je v systému dlouhodobé péče velmi významná. Český sociální i zdravotní systém ji příliš neoceňuje, ani ji neulehčuje. Pečující osoby narážejí na mnohé deficity v systému. Pečující osoby se ocitají v nejistém postavení, obtížně kombinují péči a zaměstnání vzhledem k neochotě českých zaměstnavatelů nabízet zkrácenou pracovní dobu, příp. její flexibilní organizaci. S nárůstem potřeby a intenzity péče neformální pečovatелé často opouštějí svá zaměstnání a jsou zpravidla odkázáni na odměnu, kterou jim poskytne osoba závislá z příspěvku na péči. Návrat do zaměstnání je pro pečující poměrně obtížný i po ukončení péče. V souvislosti s poskytováním dlouhodobé péče dochází k propadu celkových příjmů pečujících, a to jak z ekonomické činnosti, tak ze sociálních dávek. Pečující osoby tak čelí zvýšenému riziku chudoby v produktivním i postproduktivním věku. Nejisté postavení neformálních pečujících, jejich zhoršené sociálně-ekonomické postavení, nedostatečná informovanost a edukace se mohou pak také výrazným způsobem promítnout do poskytování neadekvátní péče o osoby závislé. Proto je důležité podporovat neformálně pečující osoby o člena rodiny se zdravotním postižením nebo s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo seniora např. prostřednictvím aktivit nestátních neziskových organizací/dobrovolníků (předcházení syndromu vyhoření u neformálních pečujících osob).
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ředitelka PSOB, NNO
Popis typových aktivit/projektů	• Podpora osvětové vzdělávacích aktivit pro veřejnost • Rozvoj dobrovolnictví v oblasti neformální péče • Podpora institucí a organizací s nabídkou vzdělávání pro pečující osoby • Poradenství pro pečující osoby • Podpora odlehčovacích/pečovatelských služeb⁵⁰
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační zdroje, NNO

⁵⁰ [Katalog sociálních služeb: Sociální Služby Okresu Benešov \(benesov-city.cz\)](https://www.benesov-city.cz/katalog-sociálních-sluzeb)

Opatření B.3: Programy mezigenerační solidarity

Opatření	B.3: Programy mezigenerační solidarity
Popis opatření	Stárnutí populace, které v naší společnosti probíhá, přináší kromě mnoha jiných důsledků i proměnu vztahů v rodině. Významné prodloužení střední délky života vedlo k tomu, že etapa současné koexistence dvou dospělých generací se výrazně prodloužila. Poprvé v historii tak pravděpodobně prožijeme více let jako dospělí jedinci s žijícími rodiči než jako na nich závislé děti. Toto výrazné prodloužení vzájemné koexistence dvou dospělých generací znamená zásadní proměnu vztahu rodičů a jejich dospělých dětí. A na tento jev je třeba reagovat nyní, ale i s pohledem do budoucna. Je tak třeba podporovat programy a aktivity na prohloubení mezigeneračních vztahů, dialogu a solidarity (např. programy škol pro žáky a jejich prarodiče). V rámci pandemie např. studenti Gymnázia Benešov spolupracovali s POSEZ formou aktivity DOPISNÍCI, kdy komunikovali distančně se seniory, řada studentů místních škol plnila i tzv. pracovní povinnost a pracovala v nemocnici a např. domově seniorů. Programy mezigenerační solidarity souvisí s opatřeními B.2: Podpora neformální péče, B.1: Rozvoj dobrovolnictví na území města – pomoc seniorům, 5P, podpora dětí a partnerství, B.5: Podpora setkávání všech občanů na kulturních a volnočasových akcích, C.2: Podpora komunikace s osobami se specifickými komunikačními potřebami, ale i s C3: Startovací byty a další typy bydlení. Současné aktivity (výběr): senioři pomáhají zajistit bezpečnost na přechodech u škol; děti čtou seniorům; školy pomáhaly v rámci Covid-19 (Dopisníci); středoškoláci pomáhali s výukou na ZŠ.
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, ředitelka PSOB, NNO, vedoucí Odboru školství, kultury a sportu, ředitelé/ředitelky MŠ, ZŠ a SŠ, ředitelka Městské knihovny
Popis typových aktivit/projektů	• Podpora realizace besed seniorů žákům a studentům ve školách včetně prezentace jejich společných výsledných aktivit • Podpora výchovy k dobrovolnictví a k mezigenerační solidaritě na školách • Podpora aktivit mezigenerační solidarity (senioři pomáhají zajistit bezpečnost na přechodech u škol, děti čtou seniorům) • Podpora spolupráce škol a OSVZ • Organizace a podpora mezigeneračních aktivit
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační zdroje, NNO

Opatření B.4: Propojenost, programy proti sociálnímu vyloučení a proti zadlužování lidí

Opatření	B.4: Propojenost, programy proti sociálnímu vyloučení a proti zadlužování lidí
Popis opatření	Propojování služeb, tzv. síťování, na pomoc klientovi je velmi důležitou a nedílnou součástí sociální práce, ale nefunguje jen tam, ale napříč všemi oblastmi života člověka, spočívá ve zmapování všech služeb, které v danou chvíli mohou člověku pomoci. Pro řešení např. finanční situace se lze obrátit na fungující občanské poradny v Benešově⁵¹. Pro fungování systému síťování je třeba podporovat programy a aktivity proti sociálnímu vyloučení a proti zadlužování lidí. Propojenost služeb je velmi důležitá pro efektivní řešení situace člověka, neboť i sociální služby řeší svou provázanost na další tzv. návazné služby (Priorita VII. Rozvoj podpůrných služeb po celém území ORP Benešov a informovanosti, Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov na roky 2021 – 2024).
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví
Popis typových aktivit/projektů	• Podpora realizace besed, osvěta v oblasti sociálního vyloučení a zadlužování • Podpora poradenské činnosti v oblasti sociálního vyloučení, zadlužování • Osvěta o možnostech pomoci v tíživých finančních situacích • Finanční gramotnost v rámci MAP
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, NNO, dotační zdroje

Opatření B.5: Podpora setkávání všech občanů na kulturních a volnočasových akcích

Opatření	B.5: Podpora setkávání všech občanů na kulturních a volnočasových akcích
Popis opatření	Kvalita života rodin se odvíjí i od kulturního a volnočasového života rodin a možností vyžití v těchto oblastech ve městě. Z toho důvodu je důležité podporovat a rozvíjet volnočasové aktivity pro rodiny v oblasti kultury, sportu, turistiky, ekologie, duchovní a další. Podporovat organizace a spolky zajišťující volnočasové vyžití pro děti, mládež, rodiny s dětmi, seniory atd. Při realizaci kulturních a volnočasových aktivit zajistit dle možností činnosti pro všechny věkové generace občanů.
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí KIC, MěSZ, Sportovní kluby a kulturní a volnočasové spolky, rada města
Popis typových aktivit/projektů	• Podpora činností organizací a spolků zajišťujících volnočasové aktivity • Organizování akcí
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, KIC, MěSZ, dotační zdroje

⁵¹ Katalog sociálních služeb: Sociální Služby Okresu Benešov (benesov-city.cz)

Tematická oblast C: Podpora skupin se specifickými potřebami (neformální péče, PAS, osoby se specifickými komunikačními potřebami)

Opatření C.1: Rozvoj a podpora bezbariérovosti a rozvoj informovanosti

Opatření	C.1: Rozvoj a podpora bezbariérovosti a rozvoj informovanosti
Popis opatření	Mobilita a být mobilní je v životě člověka velmi důležitou proměnou ovlivňující kvalitu jeho života. Bezbariérovost by tak měla být zaměřena na komplexní řešení bezbariérového pohybu po městě/obci. V rámci řešení by měla být hledána taková opatření, která povedou ke zvýšení bezpečnosti a zpřístupnění částí města (obce), které jsou za současného stavu jen těžko dosažitelné či zcela nedostupné pro obyvatele s omezenou schopností pohybu a orientace. Již při úpravách veřejných prostor by měla být akcentována vhodnost a bezbariérovost pro všechny skupiny obyvatelstva.
Zodpovědná osoba/subjekt	Vedoucí Odboru investic
Popis typových aktivit/projektů	• Bezbariérovost veřejných budov a chodníků • Podpořit bezbariérovost nástupišť • Zmapování bezbariérových tras a objektů • Rozvinout spolupráci s NIPi • Podpora výstavby bezbariérových objektů, především informační
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty

Opatření C.2: Podpora komunikace s osobami se specifickými komunikačními potřebami

Opatření	C.2: Podpora komunikace s osobami se specifickými komunikačními potřebami
Popis opatření	Efektivní a plnohodnotná komunikace je v případě osob se specifickými potřebami naprosto nezbytná pro jejich aktivní začlenění do společnosti. Komunikační proces hraje v životě člověka nezastupitelnou roli a výrazně ovlivňuje jeho kvalitu. MěÚ Benešov pracuje s myšlenkou odstraňovat komunikační bariéry, které lidem mohou při kontaktu s úřadem přinášet právě jejich specifické komunikační potřeby. Pro práci s těmito potřebami je nutná podpora komunikace s osobami se specifickými komunikačními potřebami, osvětová činnost a podpora vzdělávání v této oblasti.
Zodpovědná osoba/subjekt	Tajemnice, vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví
Popis typových aktivit/projektů	• Osvěta v oblasti osob se specifickými komunikačními potřebami (např. besedy ve školách) • Vzdělávání pracovníků MěÚ v oblasti komunikace s osobami se specifickými komunikačními potřebami • Integrace nástrojů pro komunikaci s osobami se specifickými komunikačními potřebami • Mapování potřebnosti nástrojů pro komunikaci s osobami se specifickými komunikačními potřebami
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, vhodné dotační tituly

Opatření C.3: Startovací byty a další typy bydlení

Opatření	C.3: Startovací byty a další typy bydlení
Popis opatření	Město Benešov se zabývá intenzivně bytovou politikou města, ve svém vlastnictví má cca 1 800 nájemních bytů, cca 260 bytů zvláštního určení v domech s pečovatelskou službou a 6 sociálních bytů. Nepokrytou cílovou skupinou v rámci podpory dostupného bydlení jsou mladí lidé zahajující samostatný život, čemuž odpovídají právě startovací byty. Startovací bydlení je druh nájemního ubytování, které je poskytováno mladým občanům zahajujícím samostatný život na dobu určitou. Města a městské části často motivují mladé občany a rodiny k uvolnění startovacího bytu formou zvýšení nájemného po uplynutí určité lhůty. Dalšími možnostmi v této oblasti je podpora komunitního a vícegeneračního bydlení pro zajištění důstojného bydlení mladým lidem, rodinám, seniorům a osobám v nepříznivé sociální nebo finanční situaci.
Zodpovědná osoba/subjekt	Zastupitelstvo města, vedoucí Odboru správy majetku, vedoucí Odboru investic
Popis typových aktivit/projektů	• Propagace dobré praxe a pravidel pro startovací, dostupné, sociální a sdílené bydlení • Poradenství o možnostech výměny bytů lépe vyhovujícím životní situaci, poradenství o bezbariérových úpravách bydlení atd. • Podpora realizace výstavby sdíleného (komunitního, vícegeneračního) bydlení
Potenciální zdroje financování	Rozpočet města, dotační tituly a granty

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

7 ZPŮSOB IMPLEMENTACE

7.1 MECHANISMY ŘÍZENÍ A VYMEZENÍ ZODPOVĚDNOSTI

Účelem kapitoly je nastavit proces implementace nově vzniklého dokumentu „Plán rodinné politiky města Benešov na období 2022 až 2026“ (dále jen PRP) do činnosti MěÚ, příspěvkových organizací a organizačních složek města. Pro zdárnou implementaci je určující aktivní podpora vedení města. Stěžejní je institucionální zajištění implementace prostřednictvím **Pracovní skupiny Plánu rodinné politiky** (dále také PS PRP) a zodpovědného pracovníka – **Koordinátora PRP** (tj. implementačního týmu), včetně vymezení rozsahu jejich činností. PRP bude implementován prostřednictvím realizace projektů/aktivit z Akčního plánu. Implementační mechanismy musí být nastaveny tak, aby se zajistilo společné působení různých aktivit/projektů v jednotlivých opatřeních směrem ke stanoveným cílům v rámci tohoto rozvojového dokumentu.

Základními faktory implementace PRP jsou:

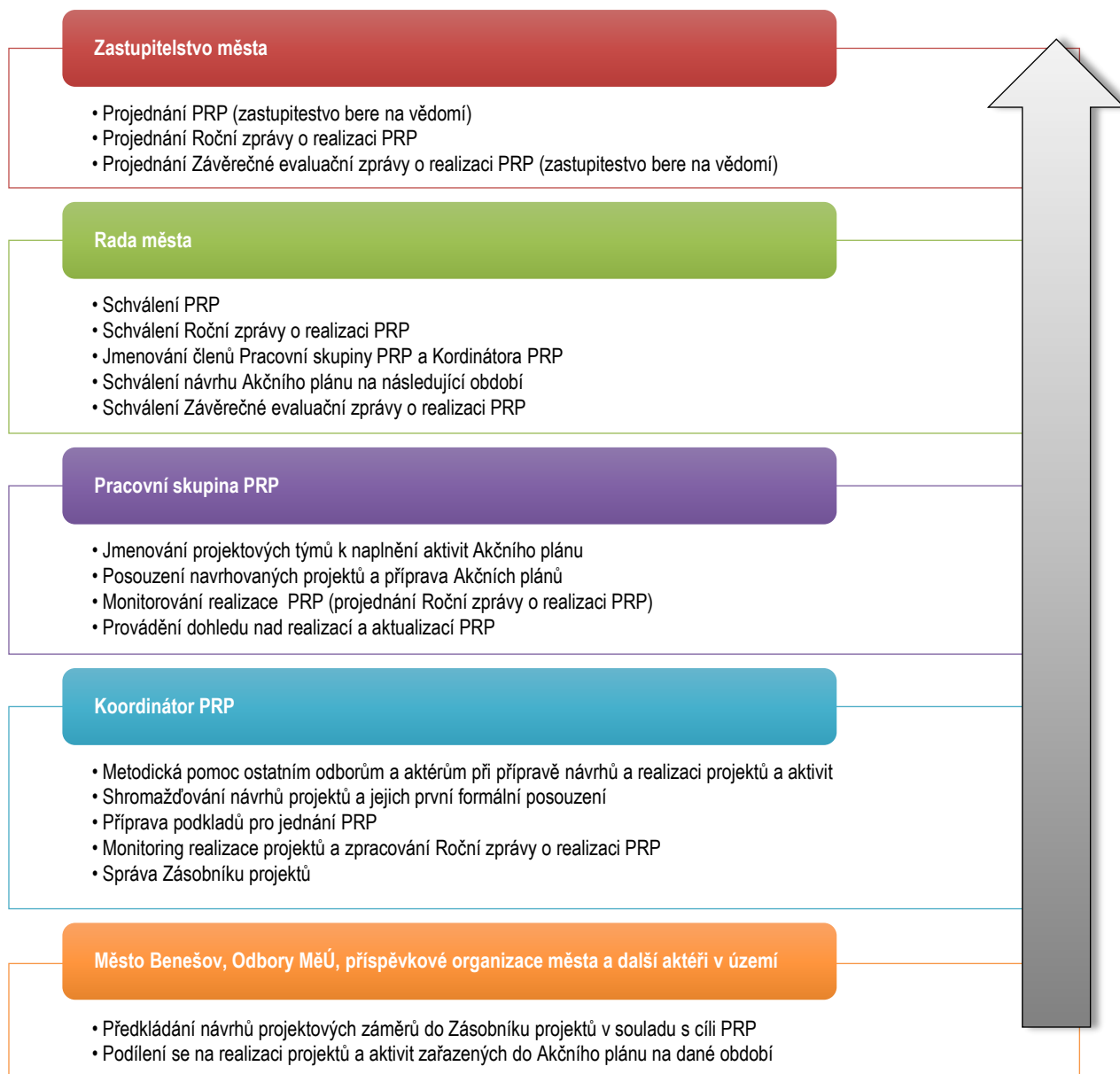
- a) aktivní podpora vrcholového vedení města;
- b) důkladná a úplná příprava a naplánování implementace;
- c) úplná a cílená komunikace;
- d) kompetentní implementační tým (tj. PS PRP a Koordinátor PRP);
- e) vysoká míra zapojení zaměstnanců MěÚ a dalších aktérů do implementace (např. projektové týmy).

Klíčovou aktivitou implementace je práce s informacemi a komunikace se všemi klíčovými aktéry v území.

7.1.1 Systematizace kompetencí při realizaci PRP

PRP je průřezovým strategickým dokumentem orientovaným na rozvoj rodinné politiky pro všechny generace včetně seniorské politiky na území města v období let 2022 až 2026.

Obrázek 7.1: Odpovědnostní model implementace PRP

Zdroj: PROCES, 2021

Činnost Pracovní skupiny PRP

V současnosti je vytvořena pracovní skupina pro vytvoření Plánu rodinné politiky, která bude v pozměněné formě působit v implementační fázi jako iniciativní, poradní odborná pracovní skupina Rady města. Složení PS PRP, by mělo reflektovat jak funkci samosprávnou (volení zástupci města), tak i výkonnou (zaměstnanci MěÚ příp. příspěvkových organizací) a odbornou veřejnost.

Minimální složení PS PRP:

1. Zástupci vedení města (místostarosta) - předseda
2. Zástupci vedení městského úřadu (tajemnice)
3. Vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví
4. Vedoucí Odboru školství, kultury a sportu
5. Vedoucí Odboru správy majetku
6. Vedoucí Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
7. Velitel Městské policie Benešov

8. Vedoucí Odboru investic
9. Koordinátor ZM
10. Koordinátor PRP

Úkolem PS PRP bude dohled nad realizací a aktualizací PRP. Pracovní skupinu svolává předseda PS PRP. PS PRP bude usnášeníschopná, bude-li přítomna nadpoloviční většina členů. Pracovní skupina se usnáší většinou přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. PS PRP se bude scházet zpravidla **dvakrát ročně, jinak dle potřeby**. Podklady pro jednání PS PRP bude připravovat Koordinátor PRP.

7.2 MONITORING, HODNOCENÍ A AKTUALIZACE PRP

Nastavený hodnoticí systém v sobě obsahuje mechanismy průběžné kontroly a vyhodnocení. Stěžejním subjektem monitoringu a hodnocení je **PS PRP** jako iniciační a hodnoticí orgán. Vyhodnocení (průběžných) výstupů realizace **PRP** by mělo být veřejně přístupné, čímž bude zajištěna transparentnost procesu realizace koncepce města. Účelem **monitoringu a hodnocení** je sledování průběhu realizace **PRP** a hodnocení jeho naplňování. V průběhu realizace budou prováděny **tři typy hodnocení**:

Hodnocení Akčního plánu

- Každý rok v průběhu realizace **PRP**
- Předmětem hodnocení bude vyhodnocování naplňování Akčního plánu, tj. realizovaných projektů a naplňování opatření/cílů
- Zpracovatel: Koordinátor PRP
- Výstup: **Roční zpráva o realizaci PRP** (*Průběžná monitorovací zpráva Akčního plánu*)

Průběžné hodnocení realizace PRP

- Každé 3 roky by měla být realizace PRP vyhodnocena jako celek
- Hodnocení bude představovat zpětnou vazbu, na jejímž základě bude provedena případná úprava opatření nebo aktualizace dokumentu
- Zpracovatel: PS PRP a Koordinátor PRP
- Výstup: **Souhrnná zpráva o realizaci PRP**

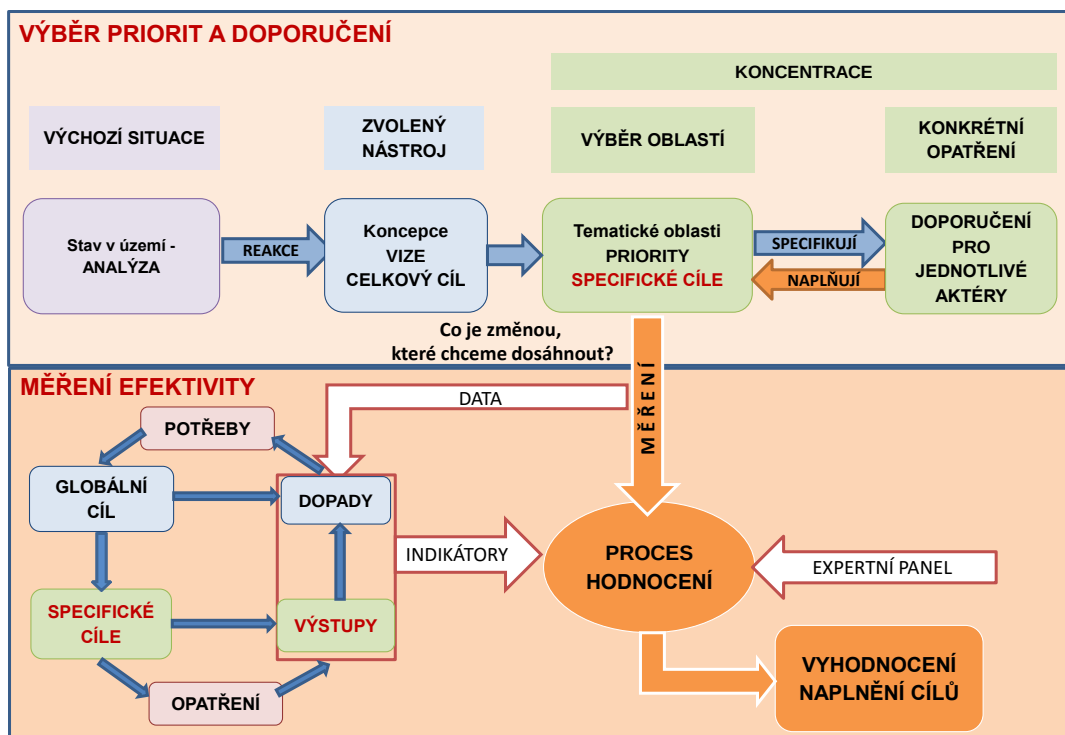
Ex-post hodnocení realizace PRP

- Po ukončení realizace PRP zhodnotit celkovou účinnost a efektivnost PRP (účinnost intervence, rozsah naplnění cílů a očekávaných efektů aj.)
- Výstup: **Závěrečná evaluační zpráva o realizaci PRP**

Zdroj: PROCES, 2021

7.3 INDIKÁTOROVÁ SOUSTAVA

V této části je popsán způsob realizace PRP a způsob, jakým se bude vyhodnocovat včetně intervenční logiky s návrhem indikátorů dopadu a výstupu/výsledku včetně stanovení hodnot indikátorů na počátku (base-line) a na konci platnosti PRP, příp. v mezidobí (nejlépe v polovině platnosti PRP).

ZDROJ: PROCES, 2021

Indikátory dopadů

Indikátory dopadů se vztahují k následkům PRP, které překračují rámec bezprostředních účinků na příjemce. Je možné definovat dva typy dopadů – objektivní a subjektivní.

Objektivní dopady PRP lze sledovat na základě dostupných statistických dat Českého statistického úřadu.

Indikátory

- Snížení míry rozvodovosti u obyvatel města Benešov 2022–2026.
- Navýšení podílu narozených dětí v Benešově mezi léty 2022–2026.
- Zvyšující se naděje dožití u mužů z ORP Benešov v letech 2022–2026⁵².
- Zvyšující se naděje dožití u žen z ORP Benešov v letech 2022–2026.

Subjektivní dopady jsou měřitelné na základě realizace dotazníkového šetření na začátku a konci sledovaného období, příp. v mezidobí (nejlépe v polovině platnosti PRP). Pro porovnatelnost dat z dotazníkového průzkumu za jednotlivé roky je vhodné mít nastavenou stejnou baterii otázek. Zároveň je vhodné dotazníkový průzkum realizovat na základě kvótního výběru na základě počtu, pohlaví a věku obyvatel. Příklad baterie otázek pro dotazníkový průzkum viz kapitola 5.

Indikátory:

- Zvýšení spokojenosti obyvatel v oblastech rodinné politiky mezi léty 2022–2026.
- Zvýšení povědomí obyvatel o projektu POSEZ mezi léty 2022–2026.

⁵² Naděje dožití je indikátorem životního stylu a kvality života obyvatel, jenž jsou faktory ovlivňující (aktivní) stárnutí populace. Naděje dožití se vzhledem k odlišnosti v úmrtnosti obou pohlaví zásadně uvádí zvlášť za muže a za ženy.

Indikátory výstupů

Na úrovni jednotlivých opatření mohou být sledovány indikátory výstupů. Zpravidla jsou vyjadřovány ve fyzikálních nebo peněžních jednotkách (např. délka vybudovaných cyklotras, počet finančně podpořených projektů aj.).

8 PŘÍLOHY

8.1 TABULKY

Tabulka 8.1: Vývoj počtu a podílu mužů a žen u obyvatel města Benešov v letech 2001–2020

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Podíl	Ženy	51,9%	52,2 %	52,0 %	52,1 %	52,2 %	52,2 %	52,3 %	52,1 %	52,1 %	52,1 %
	Muži	48,1 %	47,8 %	48,0 %	47,9 %	47,8 %	47,8 %	47,7 %	47,9 %	47,9 %	47,9 %
Absolutní počet	Ženy	8 482	8 593	8 608	8 600	8 648	8 641	8 649	8 616	8 671	8 734
	Muži	7 861	7 867	7 933	7 920	7 925	7 914	7 895	7 906	7 985	8 024

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Barevná škála porovnává hodnoty v řádcích – barevný odstín představuje hodnotu v buňce (nejtmavší odstín = nejvyšší hodnota, bílá barva = nejnižší hodnota).

Tabulka 8.2: Vývoj celkového, migračního a přirozeného přírůstku v Benešově v letech 1999–2019 vč. prognózy do roku 2030

Období	Celkový přírůstek	Migrační přírůstek	Přirozený přírůstek
1999	40	26	14
2000	41	50	-9
2001	-73	-54	-19
2002	15	32	-17
2003	-20	14	-34
2004	-49	-57	8
2005	37	69	-32
2006	2	23	-21
2007	128	100	28
2008	20	-16	36
2009	-13	-52	39
2010	-39	-31	-8
2011	-2	-10	8
2012	81	21	60
2013	-21	-25	4
2014	53	30	23
2015	-18	-46	28
2016	-11	-22	11
2017	-22	-19	-3
2018	134	131	3
2019	102	128	-26
2020	26	34	-8
2021	28	36	-8
2022	30	37	-7
2023	32	38	-6
2024	35	39	-5
2025	37	41	-4
2026	39	42	-3
2027	41	43	-2
2028	43	44	-1
2029	45	46	0
2030	48	47	1

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Barevná škála porovnává hodnoty v buňkách – tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota

Tabulka 8.3: Počet živě narozených ve vybraných městech v letech 2009–2019

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Rozdíl 2009-2019
Benešov	205	172	169	204	166	168	187	176	169	174	166	-39
Říčany	179	221	168	188	189	160	193	184	195	151	165	-14
Slaný	170	158	187	167	188	183	164	197	173	179	148	-22
Poděbrady	135	160	137	149	139	137	124	124	133	135	171	36

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Barevná škála porovnává hodnoty v buňkách – tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota

Tabulka 8.4: Podíl narozených mimo manželství ve vybraných městech v letech 2009–2019

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Benešov	40 %	37 %	42 %	45 %	42 %	42 %	x	51 %	47 %	52 %	45 %
Říčany	26 %	30 %	24 %	34 %	33 %	41 %	x	39 %	37 %	40 %	39 %
Slaný	44 %	34 %	47 %	47 %	44 %	51 %	x	51 %	58 %	49 %	55 %
Poděbrady	28 %	43 %	34 %	34 %	40 %	48 %	x	46 %	46 %	44 %	46 %

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn. 1: X – Data pro dané období nedostupná

Pozn. 2: Barevná škála porovnává hodnoty v buňkách – tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota

Tabulka 8.5: Průměrný věk ženicha a nevěsty při sňatku v SO POU Benešov v letech 2010–2019

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Průměrný věk	Ženich	33,0	35,5	34,4	36,1	35,0	36,1	34,6	36,6	35,2	36,0
	Nevěsta	30,0	32,1	31,0	32,5	32,5	32,6	32,5	33,7	32,3	33,1
Počet sňatků		167	181	186	166	171	183	188	197	204	197

Zdroj: ČSÚ, 2020

Pozn.: Barevná škála porovnává hodnoty v řádcích průměrného věku ženicha a nevěsty – tmavě červená = nejvyšší hodnota, tmavě modrá = nejnižší hodnota

9 ZDROJE

1. Family Point. Pro veřejnost (2021) Dostupné z: <https://familypoint.cz/>
2. Jihomoravský kraj (2020) Koncepce rodinné politiky pro všechny generace na období 2020–2030 (Jihomoravský kraj). Ostrava: ACCENDO. ISBN: 978-80-87955-09-3.
3. Jirásková, V. (2005). Mezigenerační porozumění a komunikace. Praha: Eurolex Bohemia.
4. Klevetová, D., & Dlabalová, I. (2008). Motivační prvky při práci se seniory. Praha: Grada
5. Krajský úřad Středočeského kraje (2021). Program podpory rodinné politiky Středočeského kraje 2021-2023. Praha. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/program-podpory-rodinne-politiky-sk-2021-2023>
6. Mateřské centrum Hvězdička. (2020) Dostupné z: <http://www.hvezdicka.info/>
7. Město Benešov, Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb pro ORP Benešov (2020). Dostupné z: <https://ssob.benesov-city.cz/katalog-socialnich-sluzeb/ds-1015/p1=1020>
8. Město Benešov, Komunitní plán sociálních a návazných služeb na území ORP Benešov 2021-2024 (2021). Dostupné z: <https://www.benesov-city.cz/komunitni-plan-socialnich-a-navaznych-sluzeb-na-uzemi-orp-benesov-2021-2024/d-93175>
9. Město Benešov, Místní akční plán vzdělávání správního obvodu obce s rozšířenou působností Benešov (2017). Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/benesov/strategie/mistni-akcni-plan-vzdelavani-so-orp-benesov-2017?typ=download>
10. Město Benešov, Plán prevence kriminality města Benešov 2021–2025 (2021). Dostupné z:
11. <https://benesov-city.cz/plany/ds-1615/p1=39459>
12. Město Benešov, Plán protidrogové prevence města Benešov 2021–2023 (2021) Dostupné z:
13. <https://www.benesov-city.cz/plan-protidrogove-prevence-mesta-benesov-na-leta-2021-2023/d-93604>
14. Město Benešov, Plán udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019–2030 (2019). Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/benesov/strategie/plan-udrzitelneho-rozvoje-mesta-benesov-2019-2030?typ=download>
15. Město Benešov, Strategický plán rozvoje města Benešov na období 2020–2024 (2019). Dostupné z: <https://www.benesov-city.cz/strategicky-plan-rozvoje-mesta/d-5462>
16. Město Benešov, Strategie rozvoje sportu pro město Benešov na období 2019–2030 (2020). Dostupné z: https://www.benesov-city.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=219&id=85077&p1=84009
17. Město Benešov. Projekt Zdravé město (2021). Dostupné z: <http://benesov-zdravemesto.cz/zdrave-mesto/ms-60/p1=60>
18. MPSV, Aktualizovaná koncepce rodinné politiky (2019). Dostupné z: https://socialnipolitika.eu/2019/09/aktualizovana-koncepce-rodinne-politiky-29-kvetna-2019/#_Toc10016205
19. MPSV, Národní strategii ochrany práv dětí na období 2021–2029 (2020). Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/narodni-strategie-ochrany-prav-deti-a-akcni-plan-k-naplneni-narodni-strategie>
20. MPSV, Návrh cílů a opatření do připravovaného dokumentu „Program podpory rodinné politiky Středočeského kraje 2021–2023“ (2020) Dostupné

z: <http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/cs/dokumenty-ke-stazeni/dokumenty-ke-stazeni-3/dokumenty-ke-stazeni-7>

21. MPSV, Registr poskytovatelů sociálních služeb (2021). Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vitejte_fw.do?SUBSESSION_ID=1616665137104_4
22. MPSV (2008) Rodinná politika na úrovni krajů a obcí (Metodické „doporučení“ Ministerstva práce a sociálních věcí ČR). Praha. ISBN 978-80-86878-82-9
23. MPSV, Strategie přípravy na stárnutí společnosti 2019-2025 (2018). Dostupné z: <https://www.komora.cz/legislation/72-19-strategie-pripravy-na-starnuti-spolecnosti-2019-2025-t-6-6-2019/>
24. Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., projekt Jesle v Nemocnici Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s. Dostupné z: <https://www.hospital-bn.cz/o-nas/realizovane-projekty/projekty-s-prispenim-eu/>
25. Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s., projekt "Vytváření podmínek pro sladění pracovního a rodinného života v nemocnici Benešov". Dostupné z: <https://www.hospital-bn.cz/o-nas/realizovane-projekty/projekty-s-prispenim-eu/>
26. VÚPSV. Zpráva o rodině 2020 (2020). Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/Zpr%C3%A1va%20o%20rodin%C4%9B%202020.pdf/c3bdc63d-9c95-497d-bded-6a15e9890abd>